

"Building back better"

Derde tussenrapportage Giro555-actie 'Help slachtoffers Filipijnen'

Deel 2: beschrijving hulpresultaten

Publicatiedatum: november 2015

Foto: Sigrid Spinnox

DEELNEMENDE ORGANISATIES FILIPIJNEN-ACTIE: CARE Nederland • Cordaid Mensen in Nood • ICCO en Kerk in Actie • Nederlandse Rode Kruis • Oxfam Novib • Save the Children • Terre des Hommes • UNICEF Nederland • World Vision

www.giro555.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Samenvatting resultaten	4
1. Inleiding	5
1.1 De ramp	5
1.2 De nationale actie	6
1.3 Wie is SHO?.....	6
1.4 De hulp.....	7
1.5 Huidige situatie.....	8
2. Resultaten per deelnemer	11
2.1 CARE Nederland	11
2.2 Cordaid.....	18
2.3 ICCO en Kerk in Actie	27
2.4 Nederlandse Rode Kruis	36
2.5 Oxfam Novib.....	45
2.6 Save the Children	51
2.7 Terre des Hommes.....	59
2.8 UNICEF Nederland.....	66
2.9 World Vision	73
3. Lijst met afkortingen.....	78

Voorwoord

Het was een enorme uitdaging, de noodhulpoperatie die direct na supertyfoon Haiyan op gang kwam. Zo'n 14 miljoen mensen waren door het allesvernietigende noodweer getroffen, bijna net zoveel als de bevolking van heel Nederland. Het rampgebied was honderden kilometers breed en bestond uit allemaal eilanden. De beschadiging van het vliegveld, de wegen en de telecommunicatienetwerken maakten de hulpverlening uiterst complex.

De tyfoon verwoestte mensenlevens. Velen rouwen om het verlies van naasten. Kinderen hebben nog altijd last van trauma. Winkeltjes werden weggeblazen, kokospalmen knapten als lucifershoutjes, boten sloegen kapot. Veel mensen verloren in één klap hun enige bron van bestaan.

Die totale verwoesting herstel je niet met noodhulp alléén, daarvoor is veel meer nodig. Daarom werken hulporganisaties met Giro555-geld nog tot eind 2015 aan onder meer het herstel van bronnen van inkomsten, het orkaanbestendig bouwen van huizen, het verbeteren van de gezondheidszorg en het trainen van mensen om voorbereid te zijn op nieuwe rampen. En ook na 2015 zullen organisaties deze hulp blijven bieden, met ander dan Giro555-geld.

Er is en wordt in de Filipijnen veel vooruitgang geboekt. Dat kon mede dankzij de betrokkenheid van mensen in Nederland. Er werd maar liefst € 36,3 miljoen euro ingezameld voor Giro555, waarmee een grote bijdrage geleverd kon worden aan noodhulp en wederopbouw. Daarmee zijn tot nu toe bijvoorbeeld 206.641 mensen voorzien van onderdak, hebben 34.318 mensen toegang tot sanitaire voorzieningen en kunnen 81.741 kinderen weer naar school.

Twee jaar na Haiyan kunnen mensen weer de draad op pakken, vooruit kijken en bouwen aan de toekomst. Wij als hulporganisaties mogen daar een bijdrage aanleveren, maar belangrijker is de bijdrage die mensen zelf leveren. De Filipijnse bevolking toont zich enorm daadkrachtig. Met een geweldige veerkracht en doorzettingsvermogen bouwen mensen een nieuw bestaan op en richten ze hun blik op de toekomst. Daarmee zijn zij een voorbeeld voor velen, ook voor hulpverleners.

In deze rapportage leest u over de hulp die tot nu is verleend met Giro555-geld, veelal in nauwe samenwerking met de Filipijnse bevolking zelf. Ik wil iedereen die deze hulp mogelijk maakt enorm bedanken: hulpverleners ter plaatse, hulpverleners in Nederland en natuurlijk iedereen die een gift heeft gedaan.

Heel hartelijk dank!

Simone Filippini

Directeur Cordaid en namens Giro555 voorzitter van de actie 'Help slachtoffers Filipijnen'

Samenvatting resultaten

- Op 8 november 2013 trof tyfoon Haiyan de Filipijnen, één van de sterkste stormen ooit gemeten. In totaal werden 16 miljoen mensen, onder die 6 miljoen kinderen, getroffen; 6.300 mensen werden gedood, 28.000 mensen raakten gewond en 1,1 miljoen huizen werden beschadigd of verwoest.
- Nederland kwam massaal in actie om geld in te zamelen voor de actie "Help slachtoffers Filipijnen". De opbrengst was 36,3 miljoen euro.
- Vier organisaties hebben al het geld dat zij van Giro555 beschikbaar hadden, besteed: ICCO & Kerk in Actie, Save the Children, Unicef en World Vision. De andere organisaties zullen hun bijdrage geld uiterlijk 31 december 2015 besteed hebben. Alle hulporganisaties blijven na die tijd werkzaam in het gebied, met andere middelen.
- In totaal is 21 maanden na de ramp 89% (€ 31,9 miljoen) van de opgehaalde gelden besteed. Daarvan is 60% aan noodhulp uitgegeven en 40% aan wederopbouw.
- De belangrijkste hulpsectoren waaraan Giro555-geld is besteed zijn onderdak (€ 7,34 miljoen euro), water en sanitaire voorzieningen (€ 6,43 miljoen euro) en levensonderhoud (€ 5,67 miljoen euro).
- Mensen in het getroffen gebied kunnen weer vooruit kijken en de draad oppakken. Economische activiteiten zijn weer opgestart, kinderen kunnen weer naar school en er wordt volop gebouwd. De daadkracht en het doorzettingsvermogen van de Filipino's zijn een grote inspiratiebron.
- De focus van het werk van hulporganisaties ligt de komende tijd op duurzame verbetering van de inkomenspositie van getroffenen en te zorgen dat zij hun bronnen van inkomsten spreiden en daarmee minder kwetsbaar zijn. Een ander belangrijk thema is mensen voorbereiden op rampen, bijvoorbeeld door rampenplannen, goede communicatiemiddelen en het versterken van dijken en dammen.
- Onduidelijke overheidsregels zorgen voor verwarring en onrust. Zo is niet helder aan welke criteria mensen moeten voldoen om in aanmerking te komen voor een subsidie voor financiële steun of bouw of reparatie van een huis. Ook biedt de overheid geen toereikende alternatieve woonplekken voor mensen die binnen de 40 meter aan de kust wonen, waardoor veel mensen nog geen veilige en structurele woonplek hebben gevonden.
- Kerncijfers hulpverlening met geld van Giro555 tot en met 31 juli 2015: 206.641 mensen zijn geholpen aan onderdak, 160.685 mensen kregen hygiëne materialen, 700 latrines zijn gebouwd, 34.318 mensen kunnen gebruik maken van gemeenschappelijke latrines, 27.790 gezinnen ontvingen een cash donatie, 9.525 mensen kregen juridische steun, 81.741 kinderen kunnen weer naar school in herstelde of nieuwe klassen.

1. Inleiding

Op 8 november 2013 werd de Filipijnen getroffen door supertyfoon Haiyan, met windsnelheden van meer dan 300 km per uur één van de sterkste stormen ooit gemeten. De tyfoon liet een spoor van vernieling achter. Mensen verloren dierbaren, huizen, hun oogst. Nederland werd geraakt door het enorme leed van de Filipijnse bevolking en bracht met de actie 'Help slachtoffers Filipijnen' € 36,3 miljoen bij elkaar om getroffen te helpen.

In deze derde tussentijdse rapportage laten de hulporganisaties achter Giro555 het Nederlandse publiek zien welke hulp zij tot en met 31 juli 2015 met Giro555-geld hebben geboden. Uit de rapportage blijkt dat tot nu toe € 31,8 miljoen (89 % van de actieopbrengst) is besteed, vooral aan onderdak, aan water en sanitaire voorzieningen en aan levensonderhoud. Ook laten de hulporganisaties zien wat zij tot eind 2015 met de resterende actieopbrengst zullen doen. Naast deze rapportage publiceren de hulporganisaties een financieel rapport over dezelfde periode op giro555.nl.

De hulporganisaties hebben tot eind 2015 om de gehele actieopbrengst te besteden.

1.1 De ramp

Filipino's zijn gewend aan tyfonen, jaarlijks razen er zo'n twintig over hun land. Nog nooit echter werd de Filipijnen, en met name het centrale deel - de oostelijke, centrale en westelijke Visayas - getroffen door zo'n niets en niemand ontziende, categorie-5 supertyfoon als Haiyan. Haiyan, in de Filipijnen zelf Yolanda genoemd, richtte op 8 november onvoorstelbaar veel schade en leed aan. De voorzorgsmaatregelen die de overheid had getroffen, stonden niet in verhouding tot de omvang van de ramp. Hoewel voor de tyfoon was gewaarschuwd, hebben veel mensen de impact van de monsterstorm onderschat. Daardoor bleven veel mensen thuis in plaats van tijdig een veilig heenkomen te zoeken.

Tyfoon Haiyan kostte 6.300 mensen het leven. Meer dan 28.000 mensen raakten gewond en 1,1 miljoen huizen werden beschadigd of verwoest¹. De infrastructuur en duizenden vissersboten werden vernield. Hele kokosplantages werden weggevaagd, waardoor families hun bron van inkomsten kwijt waren. Ook werd 1,1 miljoen ton oogst vernietigd². In totaal zijn 16 miljoen³ Filipijnen, onder wie 6 miljoen kinderen, door Haiyan getroffen. Zoals vaak bij natuurrampen heeft ook Haiyan de meest arme en kwetsbare bevolking het hardst getroffen. Zo leefde op oostelijke Visayas bijna 40% van de bevolking al voor de ramp in armoede⁴. Bij de ramp zijn veel mensen hun schamele bezittingen en vaak ook hun bron van inkomsten, verloren.

De eerste noodhulp kwam direct op gang en was er vooral op gericht slachtoffers voedsel, drinkwater, tijdelijk onderdak en medische zorg te bieden. Na de noodhulpfase, die op 4 juli 2014 afliep, begon de fase van wederopbouw. Daarin ligt de focus onder meer op het herstel van huizen en scholen, van drinkwater- en gezondheidsvoorzieningen en van inkomstenbronnen. De wederopbouwfase gaat geleidelijk over in een fase van verder herstel via het *building back better*-principe en van *disaster risk reduction*: het voorbereid zijn op toekomstige rampen. Volledig herstel zal echter nog jaren duren, zo verwachten hulporganisaties.

Vier hulporganisaties achter Giro555 - ICCO&Kerk in Actie, Save the Children, UNICEF en World Vision - hebben de hulpactiviteiten met Giro555 inmiddels afgerond. Deze organisaties

¹[http://www.ndrrmc.gov.ph/attachments/article/1329/Update_on_Effects_Typhoon_YOLANDA_\(Haiyan\)_17APR2014.pdf](http://www.ndrrmc.gov.ph/attachments/article/1329/Update_on_Effects_Typhoon_YOLANDA_(Haiyan)_17APR2014.pdf)

²<http://www.fao.org/emergencies/crisis/philippines-typhoon-haiyan/intro/en/>

³ Government of the Philippines (GPH) National Disaster Risk Reduction and Management Council (NDRRMC) – April 17, 2014

⁴[http://www.nscb.gov.ph/poverty/data/fullterm2012/Report on the 2012 Full Year Poverty Statistics.pdf](http://www.nscb.gov.ph/poverty/data/fullterm2012/Report%20on%20the%202012%20Full%20Year%20Poverty%20Statistics.pdf)

blijven wel werkzaam in de Filipijnen en zullen zich met ander dan Giro555-geld onder meer richten op rampenpreventie, bestaanszekerheid, gezondheidszorg en onderwijs.

1.2 De nationale actie

Op 11 november 2013 werd Giro555 opengesteld voor hulp aan de slachtoffers van Haiyan. Daarmee ging de Nationale Actie 'Help slachtoffers ramp Filipijnen' van start. Nederlanders zamelden massaal geld in. Het bedrijfsleven en de media ondersteunden de actie met diensten en giften. Op maandag 18 november werd een Nationale Actiedag georganiseerd onder aanvoering van de Nederlandse Publieke Omroep en in samenwerking met NOS, RTL en SBS in het Centrum voor Beeld en Geluid in Hilversum. Een team van medewerkers van alle hulporganisaties achter Giro555 faciliteerde de actie. De actie werd op 28 februari 2014 afgesloten met een opbrengst van €36.269.182⁵.

1.3 Wie is SHO?

De stichting Samenwerkende Hulporganisaties (SHO) is een samenwerkingsverband van 11⁶ in Nederland gevestigde hulporganisaties dat bij grote humanitaire rampen gezamenlijk fondsen werft. Het doel van SHO is zoveel mogelijk steun en fondsen te werven onder het Nederlandse publiek om hulp te kunnen bieden aan slachtoffers van een humanitaire ramp. Dit gebeurt met een Nationale Actie, een landelijke actie waar alle aangesloten

Beeld: Benno Neeleman

Rene Franciso verloor zijn rijstvelden door Haiyan. Van ICCO en Kerk in Actie kreeg hij landbouwzaden en -materialen. Nu werkt hij in duurzame landbouw.

hulporganisaties aan meedoen en waarvoor één rekeningnummer beschikbaar is: Giro555. Tijdens een Nationale Actie werken de samenwerkende hulporganisaties samen met mediapartners, zoals televisie, radio, kranten en diverse online media om een breed publiek te informeren over de betreffende ramp. De hulporganisaties leggen gezamenlijk verantwoording af over de besteding van de opbrengst van Giro555 via rapportages, persberichten en informatie op de website www.giro555.nl. Deze rapportage is een voorbeeld van gezamenlijke verantwoording.

De stichting SHO wordt geleid door het bestuur, dat wordt ondersteund door het Giro555 Bureau, bestaande uit 3 parttime medewerkers en aangestuurd door een coördinator. Het SHO-bestuur bestaat uit de directeuren van de deelnemende organisaties en drie externen en bepaalt het beleid. Het Bureau draagt zorg voor de dagelijkse gang van zaken, continuïteit en (externe) communicatie tussen de actieperiodes door en verzorgt de verantwoording over het Giro555 geld via rapportages, persuitingen en overige berichtgeving.

Dit zijn de hulporganisaties achter Giro555: CARE Nederland, Cordaid Mensen in Nood, ICCO en Kerk in Actie, het Nederlandse Rode Kruis, Oxfam Novib, Plan Nederland, Terre des Hommes, Save the Children, Stichting Vluchteling, UNICEF Nederland en World Vision. Stichting Vluchteling verleent geen hulp aan de slachtoffers van de tyfoon Haiyan, omdat dit niet binnen haar mandaat past. Zij delen daarom niet mee in de opbrengst van deze actie.

⁵ Op Giro555 is ook een donatie binnengekomen van €100.000,- voor de kosten van een vrachtvliegtuig voor het Nederlandse Rode Kruis. Omdat Giro555 geen geormerkte (dat wil zeggen: specifiek toegewezen) donaties accepteert, is deze gift niet meegeteld in de uiteindelijke opbrengst van de Nationale Actie Filipijnen, maar in de jaarrekening van het Nederlandse Rode Kruis verantwoord.

⁶ Plan Nederland is in 2015 deelnemer geworden van de stichting SHO. Daarmee is het aantal deelnemers gekomen op 11. Plan was nog geen deelnemer tijdens de actie voor Filipijnen.

1.4 De hulp

Hulporganisaties achter Giro555 zijn direct na de ramp gestart met hulpverlening. De hulporganisaties waren al voor de ramp in de Filipijnen werkzaam en waren daardoor in staat direct in actie te komen. Veel organisaties hadden lokale kantoren of medewerkers en goede werkrelaties met de overheid. Mede dankzij deze directe hulp zijn mensenlevens gered, zijn gezinnen geholpen met onderdak, voedsel en drinkwater en werd de uitbraak van epidemieën of een grote voedselcrisis voorkomen. Op 4 juli 2014 kondigde de overheid officieel de fase van wederopbouw aan. Veel hulporganisaties waren op dat moment geleidelijk aan al bezig hun noodhulpactiviteiten te verschuiven naar wederopbouw.

Werd de hulp in de noodhulpfase vooral bemoeilijkt doordat wegen en communicatiemiddelen waren vernield en doordat het rampgebied zich uitstrekte over een groot oppervlak en talloze eilanden, in de fase die daarop volgde zorgden vooral het slechte weer en nieuwe tyfones voor grote problemen en vertragingen. Zo richtte tyfoon Hagupit in december 2014 in veel getroffen gebieden opnieuw schade aan, waardoor projecten tijdelijk stopgezet moesten worden of extra hulp nodig was.

Samen met hulpontvangers

Hulporganisaties voeren hun activiteiten uit in nauwe samenwerking met de getroffen bevolking zelf. Zij betrekken ontvangers van hulp in alle fasen van een project. Zo onderzoeken organisaties samen met lokale gemeenschappen welke hulp het meest nodig is en selecteren zij gezamenlijk wie het meest kwetsbaar zijn en hulp het hardst nodig hebben. Hulporganisaties maken die selectie bijvoorbeeld in nauwe samenwerking met dorpsleiders of een dorpscomité en soms ook met lokale overheidsfunctionarissen. Vervolgens wordt aan de hele gemeenschap kenbaar gemaakt wie geselecteerd zijn als projectdeelnemers.

Met deze werkwijze zorgen hulporganisaties er voor dat hulp terecht komt bij wie dit het hardst nodig hebben. Deze aanpak is ook bedoeld om te voorkomen dat mensen op basis van hun politieke voorkeur of familiebanden bevoordeeld worden bij het toekennen van hulp.

Door samen met de lokale gemeenschappen te selecteren wie voor hulp in aanmerking komen en door transparant te zijn in wie welke hulp ontvangen, is het risico hierop minimaal. De hulp-ontvangers en de lokale gemeenschap worden vervolgens betrokken bij de uitvoering, voortgangsbewaking en evaluatie van het project. Zo beslissen bewoners (mee) over het ontwerp van hun toekomstige huizen. In deze aanpak dragen lokale gemeenschappen zelf verantwoordelijkheid en ontwikkelen zij zich tot weerbare, veerkrachtige gemeenschappen.

Beeld: Bryan Villanueva.

Distributie van golflaten (Rode Kruis).

Steeds meer hulp via vouchers of contant geld

Hulporganisaties kiezen er steeds vaker voor slachtoffers te helpen door hen contant geld of vouchers te geven, zo blijkt uit de rapportages. Daarmee kunnen getroffenen zelf goederen aanschaffen en naar eigen behoefte voedsel of kleding kopen, of bouwmaterialen voor hun huis aanschaffen. Ook kunnen mensen met het geld zelf bouwvakkers inschakelen om hun huis (mee) te bouwen. Door deze werkwijze hebben mensen meer zeggenschap over bijvoorbeeld de herbouw van hun huis. Bovendien kopen zij producten en diensten lokaal in, waardoor lokale ondernemers en bouwvakkers een inkomen verdienen. Wanneer mensen een contante bijdrage krijgen voor bijvoorbeeld de reparatie van een huis, worden afspraken in een contract vastgelegd en wordt de voortgang van de bouw door de betreffende hulporganisatie bewaakt.

Ook bij het herstel van landbouw of veeteelt helpen hulporganisaties door contant geld te verstrekken. Mensen kunnen vervolgens besluiten dit individueel te besteden, of collectief om vervolgens bijvoorbeeld gezamenlijk een trekdier of groot landbouwwerktuig aan te schaffen.

Building back better

De overheid heeft in haar wederopbouwplan (*Reconstruction Assistance on Yolanda, RAY*) voorgeschreven dat hulpactiviteiten uitgevoerd moeten worden via het *building back better* principe. Dit houdt in dat de situatie na de hulp beter en veiliger moet zijn dan voor de ramp. Zo moeten huizen en scholen beter bestand zijn tegen toekomstige rampen dan ze waren voor Haiyan. Maar, *building back better* is breder dan uitsluitend veiliger (her)bouwen. Andere vormen van *building back better* die hulporganisaties rapporteren zijn bijvoorbeeld het werken aan verduurzaming van de landbouw of het introduceren van gewassen die beter bestand zijn tegen natte periodes; het herbouwen van scholen met toiletten en wasbakken, waar die voorzieningen er voor Haiyan niet waren; of het bouwen van stevige latrines (toiletten), omdat mensen deze blijken te gebruiken als schuilplek bij noodweer.

Een integraal onderdeel van het bouwen van huizen en andere infrastructuur zijn landrechten. Veel landeigendom is informeel, dat wil zeggen dat land van generatie op generatie is overgegaan, maar dat er geen officiële eigendomsdocumenten zijn. Ook zijn eigendomsdocumenten door Haiyan verloren gegaan. Mensen die tijdens de ramp hun grond zijn ontvlucht of hun huis hebben verloren, kunnen zonder papieren niet aantonen dat het land van hen is. Hulporganisaties brengen problemen rond landrechten in kaart, bemiddelen en zorgen waar mogelijk dat eigendomsrechten worden vastgelegd.

Traumaverwerking

Een belangrijk aandachtspunt in de hulpactiviteiten is traumaverwerking, onder andere bij kinderen. Mensen hebben dierbaren verloren, kinderen zijn hun ouders kwijtgeraakt. Hulporganisatie helpen bij traumaverwerking, onder meer door leerkrachten, hulpverleners en maatschappelijk werkers te trainen om angsten en trauma's bij kinderen te herkennen en door lokale vrijwilligers te trainen in het verlenen van eerste hulp bij trauma's. Omdat kinderen na een ramp extra kwetsbaar zijn voor bijvoorbeeld uitbuiting, misbruik of geweld, werken hulporganisaties aan de bescherming van kinderen, bijvoorbeeld door hulpverleners te trainen in het signaleren of voorkomen van misbruik en geweld. Ook werd er samen met de lokale partner een aantal speciale concerten heeft georganiseerd, omdat dit in de Filipijnen een bekend gebruik is om verlies een plek te geven.

1.5 Huidige situatie

Wie nu de door Haiyan getroffen gebieden bezoekt, ziet dat economische activiteiten weer zijn hersteld. Huizen zijn gerepareerd, restaurantjes en markten zijn geopend, boeren bewerken hun land en vissers gaan de zee op in nieuwe boten. Veel van de zichtbare vernieling van Haiyan is verdwenen. Tacloban, de stad waar veel heftige beelden vandaan kwamen, heeft deze zomer zelfs weer een eerste feestdag gevierd.

Met geld van Giro555 werden 206.641 mensen geholpen aan onderdak. Direct na de ramp werd noodonderdak geboden onder andere door middel van tenten en werden materialen gedistribueerd zoals tentzeilen waarmee 67.208 getroffen gezinnen tijdelijk onderdak hadden. Daarna ontvingen 40.561 gezinnen bouwmaterialen om hun huizen te repareren en werden 11.310 huizen hersteld. In de wederopbouwfase steunden de hulporganisaties de bouw van 942 nieuwe permanente woningen. In totaal deelden de hulporganisaties aan 160.685 mensen hygiëne pakketten uit. Er werden 700 latrines gebouwd en de hulporganisaties rapporteerden in totaal 34.318 mensen van (gezamenlijke) sanitaire voorzieningen te hebben voorzien. Vijf hulporganisaties achter Giro555 kozen er voor om cash donaties toe te kennen aan families, zodat zij deze naar behoeften kunnen besteden aan voeding, onderdak of levensonderhoud. Deze cash donaties gaan vaak gepaard met scholing waarmee de kansen om in eigen levensonderhoud te voorzien vergroot worden, en soms in ruil voor arbeid. In totaal werden hiermee 27.790 gezinnen bereikt. Zij ontvingen een bedrag variërend van 25 euro tot en met 240 euro. De hulporganisaties boden juridische steun aan 9.529 personen voor recht op woongrond en identiteitsdocumenten. Met geld van giro555 werden klaslokalen hersteld en lesmateriaal gedistribueerd waardoor 81.741 kinderen weer onderwijs konden volgen.

Maar kijk je verder, dan zie je ook andere verhalen. Want hoewel veel huizen zijn hersteld of herbouwd, zijn er nog ruim 13.000 mensen die in een tent, barak of andere constructie wonen⁷. Eén van de oorzaken is dat de overheid traag is in het toewijzen van nieuwe woon- of werklocaties voor Haiyan-slachtoffers. Ze zijn hierdoor niet alleen kwetsbaar bij nieuwe rampen, het verhindert hen ook te beginnen met het weer opbouwen van hun economische activiteiten.

De overheid heeft een programma opgezet (*Emergency Shelter Assistance*) om gezinnen die hun huis zijn verloren en geen vaste bron van inkomsten hebben, financieel te ondersteunen bij de herbouw of reparatie van hun huis. Er bestaat echter zeer veel onduidelijkheid over de criteria om voor deze ondersteuning in aanmerking te komen. Dit zorgt voor verwarring en onrust onder de bevolking in de getroffen regio's.

Ook rond de zogenaamde no-build-zone is veel onduidelijkheid en onrust. De no-build-zone houdt in dat mensen binnen de eerste 40 meter vanaf de kust geen huizen mogen bouwen. Veel vissers wonen echter nog steeds met hun gezinnen in tijdelijke hutten of tenten vlakbij zee. De overheid geeft hen geen toestemming een huis te bouwen binnen de 40-meter zone van de kust, maar biedt hen ook geen toereikende locatie om ergens anders een leven op te bouwen. Bedrijven mogen zich wel in deze zone vestigen, wat voor onduidelijkheid zorgt. Hulporganisaties pleiten voor duidelijkheid en een snelle toewijzing van alternatieve woonlocaties, zodat mensen zich definitief en op een veilige plek kunnen vestigen, en daar hun bestaan kunnen gaan opbouwen.

Op het terrein van het herstel van levensonderhoud is veel vooruitgang geboekt. Zo hebben bouw- en herstelwerkzaamheden honderden families een inkomen opgeleverd. Veel mensen hebben hun oude bestaan in de visserij of landbouw weer op kunnen pakken. Vissers hebben boten gekregen, boeren nieuwe zaden en gereedschappen.

Dit alleen is echter niet voldoende voor een duurzame verbetering van de inkomenspositie van getroffenen. Veel mensen hebben alternatieve bronnen van bestaan en werkgelegenheid nodig om tegenslagen bij een volgende tyfoon sneller en beter te boven te komen. Zo zijn mensen die op kokospalmplantages werkten, langdurig hun bron van inkomsten kwijt: het duurt 6 tot 8 jaar voor een nieuw aangeplante kokospalm weer productief is. In de tussentijd zijn andere bronnen van inkomsten nodig. Vissers hebben naast boten behoefte aan kapitaal om te investeren of aan trainingen in het vermarkten van hun product. Hulporganisaties blijven daarom mensen ondersteunen in het verwerven van voldoende inkomsten. Zij leren mensen om te zorgen voor meerdere bronnen van inkomsten, bijvoorbeeld naast landbouw ook veeteelt of een winkeltje om zo risico te spreiden. Ook worden mensen met training of startkapitaal geholpen bij het opzetten van alternatieve bronnen van inkomsten, bijvoorbeeld oester- en zeewierteelt. Zeewier is bijvoorbeeld interessant, omdat hiervoor weinig investeringen nodig zijn, het product snel groeit en de productie niet de druk op visgronden vergroot.

Sinds Haiyan en mede door de inzet van hulporganisaties om mensen voor te bereiden op toekomstige rampen, is de Filipijnse bevolking zich meer dan voorheen bewust van het belang van rampenpreventie. Ook de overheid onderkent dit belang. Zo besteden alle gemeenten op de Filipijnen verplicht 5% van hun budget aan rampenpreventie bij rampen. Zij besteden dat onder meer aan communicatiemiddelen. Hulporganisaties blijven lokale gemeenschappen voorbereiden op rampen. Mede met ondersteuning van hulporganisaties brengen gemeenschappen zelf hun dorp of wijk in kaart, en geven zij aan waar zij welke risico's zien voor grotere of kleinere rampen. Gemeenschappen bepalen zelf wat er nodig is, wat ze zelf kunnen doen en waarvoor steun van anderen nodig is. Ook investeren hulporganisaties samen met deze gemeenschappen in het opstellen van rampen- en evacuatieplannen, het instellen van waarschuwingsmechanismen, het bouwen van bruggen en aanleggen van evacuatie routes of het versterken van dammen en dijken. Door al deze activiteiten is de bevolking zich beter bewust van de gevaren die bij een ramp kunnen optreden en nemen mensen sneller voorzorgsmaatregelen. Daar waar veel mensen zich bij Haiyan lieten verrassen en ondanks waarschuwingen thuis bleven of te laat

⁷ <http://www.internal-displacement.org/assets/library/Media/201507-globalEstimates-2015/world-map-protracted-displacement-web-ready-v1.pdf>

vertrokken, konden bij de orkaan Hagupit in december 2014 1 miljoen mensen tijdig worden geëvacueerd. Er vielen toen 'slechts' 18 doden⁸. Veel mensen blijven echter kwetsbaar bij natuurrampen, zeker mensen die nog in tijdelijke onderkomens of dicht langs de kust wonen. In een land dat twintig keer per jaar door een tyfoon wordt getroffen, lopen zij een groot risico opnieuw getroffen te worden.

Herstel na Haiyan zal nog jaren duren en tot die tijd zullen veel mensen kwetsbaar blijven voor de vele tyfonen die het eilandenrijk treffen. Hulporganisaties blijven daarom, ook nadat de Giro555-gelden zijn besteed, actief in de Filipijnen op het gebied van rampenpreventie, herstel van landbouw, visserij en andere bronnen van inkomsten en herstel van gezondheid- en drinkwatervoorzieningen.

---

⁸ [http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHA Ph TyphoonHagupit SitRep No.6 15Dec2014.pdf](http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHA_Ph_TyphoonHagupit_SitRep_No.6_15Dec2014.pdf)

2. Resultaten per deelnemer

2.1 CARE Nederland

Over ons

CARE Nederland maakt sinds 2001 onderdeel uit van de internationale hulporganisatie CARE International. CARE is wereldwijd uitgegroeid tot één van de grootste hulporganisaties en richt zich op de bestrijding van armoede en de oorzaken daarvan. Binnen het internationale netwerk, helpt CARE Nederland om gemeenschappen in ontwikkelingslanden veerkrachtiger te maken, doordat zij vaak kwetsbaar zijn voor natuurrampen en gewelddadige conflicten. Dit doet CARE door te voorzien in noodzakelijke levensbehoeften en het bijdragen aan duurzame oplossingen om het risico op toekomstige rampen te verkleinen. Het werk van CARE richt zich vooral op het verbeteren van de ontwikkelingskansen van meisjes en vrouwen, omdat zij de sleutel vormen om armoede tegen te gaan.

Historie in het gebied

CARE is al sinds 1949 werkzaam in de Filipijnen. Aanvankelijk begon de hulp met voedselprogramma's, maar later verlegde CARE haar hulp meer naar ramppreventie, noodhulp en wederopbouw. Het met geld van Giro555 gefinancierde programma wordt uitgevoerd in samenwerking met de Filipijnse partnerorganisatie *Assistance and Cooperation for Community Resilience and Development* (ACCORD). CARE en ACCORD werken al sinds 2009 gezamenlijk aan voedselzekerheid, ramppreventie en aan noodhulpverlening en zijn eerder in actie gekomen bij grote natuurrampen op de Filipijnen, zoals ten tijde van Washi, Ketsana en Bopha. Zo'n 500.000 mensen ontvingen sindsdien hulp op het gebied van voedselzekerheid, levensonderhoud, onderdak, water & sanitatie en ramppreventie. CARE heeft samen met de lokale partners technische expertise ontwikkeld om risico's op rampen te verkleinen.

Met de opbrengsten van Giro555 voor de slachtoffers van tyfoon Haiyan heeft CARE direct noodhulp geboden en is momenteel bezig met wederopbouwinitiatieven in de zwaar getroffen provincies Leyte en Iloilo, op het gebied van onderdak en levensonderhoud. CARE's hulp moet ertoe leiden dat op 31 december 2015 9.180 getroffen gezinnen in staat zijn op veerkrachtige wijze hun bestaanszekerheid terug te krijgen, waardoor zij beter bestand zullen zijn tegen nieuwe tyfonen of ander natuurgeweld. De meest kwetsbare mensen, onder wie vrouwen en meisjes krijgen prioriteit in de hulpacties van CARE en worden daartoe zorgvuldig geselecteerd. In totaal zullen ruim 45.000 mensen worden bereikt met het Giro555-geld.

Totaal te besteden van Giro555: € 2.628.392

Totaal besteed tot 31 juli 2015: € 1.998.749 (76 % van te besteden bedrag)

Resultaten van onze hulpverlening met geld van Giro555

Onderdak

CARE helpt de meest kwetsbare getroffen gezinnen onderdak te herstellen en hen te voorzien van kennis om huizen veiliger en steviger te bouwen, zodat ze beter bestand zijn tegen toekomstig natuurgeweld. CARE heeft tot eind juli 2015 in totaal 9.705 mensen weten te bereiken (2.109 families) bij het helpen van het zelf herstellen van onderdak door o.a. pakketten te verstrekken met benodigd materiaal.

Het totale pakket (*Shelter Repair Kit*) had een waarde van 10.000 Peso (€ 180) en was samengesteld uit bouwmaterialen en handgereedschappen, een kleine financiële toelage om zelf extra materiaal te kopen, en voorlichtingsmateriaal om instructies te geven hoe men

veilige huizen kan herbouwen door middel van de techniek “*Building Back Safer*”(BBS). CARE heeft deze methode ontwikkeld omdat het de projectdeelnemers faciliteert zelf aan herstel te werken op de plek waar ze al woonden. Deze techniek houdt onder andere in dat de bouw voldoet aan de volgende kwaliteitseisen: bouw vindt plaats op veilige locatie, juiste verankerde fundering, juiste dakhelling, juiste vorm van huis, en juiste aanbreng van spijkers. De bouwpakketten die CARE leverde waren niet bedoeld voor het bouwen van een heel nieuw huis, maar stelden de mensen zo juist in staat om hun huis op grondige manier te herstellen. Na de bouwfase vond er ook technische controle, steun en advies plaats door de huizen-specialisten van CARE over de toepassing van stevige herbouw tijdens de herstelfase. Aan het einde van de rapportageperiode hebben ruim 2.100 gezinnen training gevolgd hoe zij veiligere en betere huizen kunnen bouwen. De 9.705 begunstigden voor onderdak kwamen uit zes verschillende gemeenten, twee in de provincie Leyte: Dagami en La Paz, en vier in de provincie Iloilo: Estancia, San Dionisio, Batad en Concepcion.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<ul style="list-style-type: none"> • Distributie van herstelpakketten voor huizen aan resterende 700 families • De mobiele bouwteams van CARE verlenen technische steun en advies voor het herstelwerk van de huizen. • Begeleiding van de leiders van de mobiele bouwteams en de groepsleiders door CARE en haar partner ACCORD. • Monitoring na verdeling van de financiële toelage door CARE • Training op het gebied van Building Back Safer (BBS) worden uitgevoerd in vier gemeenten. • Trainingen houden voor projectbegunstigden die opgeleid worden tot timmerman
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> • CARE heeft een totaal van 2.109 gezinnen (9.705 mensen) bereikt met haar hulp op het gebied van huizenbouw, door middel van trainingen en verstrekken van herstelpakketten. • 2.109 gezinnen hebben met behulp van de Building Back Safer-training hun onderkomen duurzaam weten te bouwen, zodat ze beter bestand zijn tegen toekomstig natuurgeweld. • 1.154 gezinnen hebben een <i>Shelter Repair Kit</i> ontvangen om hun noodonderkomen of huis te kunnen verstevigen. • 546 mensen volgden een 2-daagse opleiding tot timmerman om in de dorpen te assisteren met huizenbouw. • 15 mobiele ‘shelter teams’ bestaande uit twee timmerlieden en één <i>community mobilizer</i> zijn actief geweest om hun dorpsgenoten te adviseren en helpen bij het herstel van hun huizen.
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 230.179

Toelichting op afwijking van het plan: Origineel was beoogd om 1.280 herstelpakketten uit te delen. Doordat er in de beginfase op lokaal overleg door de overheid en NGO's afspraken zijn gemaakt over de minimeisen waaraan het herstelpakket moest voldoen, kwam de totale waarde van het pakket uiteindelijk hoger uit dan gebudgetteerd in het werkplan, wat CARE in staat stelde om uiteindelijk 1.154 herstelpakketten uit te delen.

Levensonderhoud

CARE helpt 9.180 kwetsbare gezinnen (totaal 42.228 mensen) weer in hun eigen levensonderhoud te voorzien. Tot nu toe hebben ruim 5.000 families in zeven gemeenten een financiële ondersteuning ontvangen in de vorm van contant geld (€52 per gezin in eerste uitkeringsronde en €95 in de tweede uitkeringsronde), en ontvingen zij relevante trainingen hoe in het eigen levenonderhoud te voorzien. Gezinnen hebben het geld ingezet voor het

aanschaffen van gewassen, landbouwwerktuigen, vee zoals vakens en kippen, en het huren van landbouwgrond.

Ook zijn er 142 collectieve ondernemingen opgericht waarbij mensen hun ontvangen geld bij elkaar hebben gelegd en gezamenlijk grotere aankopen hebben gedaan zoals trekdieren (waterbuffels en paarden), grote werktuigen zoals ploegen, en rijst- en maïsmolens. CARE ondersteunt deze collectieve ondernemingen met startkapitaal en technische ondersteuning.

Om ervoor te zorgen dat de gezinnen zo goed mogelijk voorbereid zijn op de volgende natuurramp, heeft CARE geadviseerd welk soort gewassen beter bestand zijn tegen extreme weersomstandigheden zoals hevige regenval.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<ul style="list-style-type: none"> • Oriëntatie projectbegunstigden op het levensonderhoud programma van CARE; • Twee rondes van uitkeringen van contact geld (cash transfers) om levensonderhoud-initiatieven van deelnemers te stimuleren; • Het monitoren van levensonderhoud-activiteiten, die mogelijk gemaakt zijn door de 'cash transfers'. • Het uitvoeren van een Leiderschap en Financieel Management Training • Het uitvoeren van een Training 'Duurzame landbouw' • Het uitvoeren van Ramppreventie training • Het uitvoeren van trainingen op gemeentelijk niveau ter voorbereiding op rampen en het plannen van noodscenario's. • Creëren van 21 gemeenschapsfondsen om kleine ondernemingen op te zetten
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> • Totaal van 24.166 mensen is bereikt door CARE met steun op levensonderhoud: 5.459 families uit 51 dorpen ontvingen 'cash transfers' uit de 1^e ronde; 5.351 families uit 49 dorpen ontvingen nog eens financiële ondersteuning uit de 2^e ronde. • 142 collectieven uit dorpsgemeenschappen hebben hun financiële toelagen gebundeld in gezamenlijk activiteiten, als aankoop van dorsmachines, of rijst- en maïsmolens. • 1.995 families uit 47 gemeenschappen deden actief mee aan een Ramppreventie training. • 4.876 families deden mee bij oriëntatie-trainingen voor het bevorderen van hun levensonderhoud. • 807 mensen deden mee in 36 sessies van Leiderschap en Financieel Management trainingen. • 780 mensen deden mee aan 31 trainingen over duurzame landbouw. • 884 mensen uit 107 dorpen hebben meegedaan aan basistrainingen Ramppreventie. • 151 ambtenaren uit 7 verschillende gemeenten deden mee aan een 2-daagse training ter voorbereiding op rampen en het plannen van noodscenario's.
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 1.403.984

Programma-management

Het project dat wordt gefinancierd met Giro555-geld wordt geleid door CARE Nederland en lokaal uitgevoerd door het CARE veldkantoor met partner ACCORD. Partner ACCORD heeft twee veldteams in Leyte en Iloilo (Panay) ter plekke die direct de dorpsgemeenschappen mobiliseren om de activiteiten te kunnen uitvoeren. Een operationeel CARE kantoor in Manila ondersteunt de projectpartner in haar implementatie, en houdt het projectoverzicht. Daarnaast

levert het technische steun op het gebied van monitoring, logistiek/inkoop, administratie en financiën. De financiële medewerkers van CARE adviseren regelmatig de partner op het gebied van accurate verslaggeving en documentatie en twee veldcoördinatoren van CARE leveren steun aan ACCORD in het veld, en coördineren hulpactiviteiten met regeringsvertegenwoordigers in de betrokken gemeenten. Ook heeft CARE specialisten in dienst op het gebied van ramppreventie, onderdak, voedselzekerheid en levensonderhoud, die technische ondersteuning geven aan het verder uitrollen van de activiteiten in Leyte en Iloilo.

De kosten op het gebied van programma-ondersteuning en management bestaan met name uit salarissen van technisch personeel, administratie personeel, salariskosten van de partnerorganisatie ACCORD, alsmede de kosten voor uitvoering zoals communicatie, kantoorruimte, en transport.

Uitgaven aan programmamanagement met geld van Giro555	
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 224.673

Beeld: Ping Magbanua, ACCORD

Deze oestervisser in Estancia (Iloilo) zet nieuwe palen in het water, waarlangs oesters opgehangen worden om te groeien.

Beeld: Ping Magbanua, ACCORD

Deze groep van boeren in Amayong, San Dionisio (Iloilo) wijst vol trots naar hun mais, dat al driemaal de komst van een tyfoon heeft doorstaan.

Uitdagingen en beperkingen

De uitdagingen waarmee CARE te maken had in de huidige rapportageperiode, hadden vooral te maken met vertragingen in de implementatie. Dit was onder andere te wijten aan:

1. Het aanpassen van het projectwerkplan om achterstand in te halen:

Als gevolg van een aantal extreme weersomstandigheden in 2014, en door een aantal aanpassingen in externe omstandigheden zoals sterke wisselkoersdaling van de Filipijnse munteenheid, zijn er vertragingen opgelopen in het 2^e jaar waardoor een aantal belangrijke perioden werd gemist voor de planning van het landbouwseizoen, zoals het aanplanten van gewassen. Dit heeft CARE ertoe gedwongen om met een nieuw plan te komen voor alternatieve inkomst genererende activiteiten, zoals het houden van kippen en varkens, en het opzetten van kleine winkeltjes aan huis waarmee projectdeelnemers snel geld konden verdienen. De verandering van werkplannen vereiste intensieve gesprekken met alle betrokkenen, en overheden maar heeft erin geresulteerd dat het project snel inkomsten kon realiseren voor de getroffen families, die door de orkaan alles waren kwijtgeraakt.

2. Opnieuw een zware tyfoon Hagupit die projectvoortgang belemmerde:

Tyfoon Hagupit (lokale naam Ruby) die op 6 december 2014 over de Visayas regio raasde, had veel impact op het SHO projectgebied van CARE. Door de tyfoon was er aanzienlijke schade aan huizen en voorzieningen van levensonderhoud. Dit zorgde ervoor dat het hulpprogramma (dat inmiddels al in de wederopbouw fase was) tien dagen opgeschort diende te worden, zodat onmiddellijke hulp kon worden geboden aan de getroffen families. CARE begon zes dagen van te voren met voorbereidingsmaatregelen, zoals mensen helpen met evacueren naar veilige gebouwen en het uitdelen van noodrantsoenen. Hagupit veroorzaakte aanzienlijke schade aan gewassen van projectbegunstigden, zoals mais, wortelgewassen, maar ook visvijvers. CARE heeft hierop gereageerd door de uitgifte van de tweede financiële toelage van het project te doen aan de mensen die hierdoor direct getroffen waren. Deze toelage is voor het grootste deel besteed aan het verder opbouwen van levensonderhoud-activiteiten zoals het verbouwen van gewassen en het houden van kleinvee.

3. Coördinatie met andere NGO's en lokale overheid van wezenlijk belang:

Nauwe samenwerking met de lokale overheid en andere humanitaire organisaties in het projectgebied waren van cruciaal belang om CARE's hulpactiviteiten te laten aansluiten op het Filipijnse overheidsbeleid voor herstel van het getroffen orkaangebied, alsmede om duplicatie van andere hulpinitiatieven te voorkomen. Niettemin bleek coördinatie lastig in de praktijk, omdat een aantal gemeenten waarin CARE werkt vertraagd was met het opstellen van hun individuele wederopbouwplannen. Als gevolg daarvan waren er ook minder middelen ter beschikking om dorpsgemeenschappen te ondersteunen in hun wederopbouw. Hoewel dit niet direct invloed had op het project van CARE, belemmert het wel een duurzame waarborging van projectresultaten na afloop omdat de lokale overheid minder ownership heeft over de projectresultaten. Daarom zal in de laatste vier maanden van het project nog intensief overleg volgen met de lokale gemeenten om ervoor te zorgen dat het project goed ingebed raakt in overheidsplannen.

Thema's in de hulpverlening

Verantwoording

CARE heeft zich tot doel gesteld om verantwoording af te leggen aan de projectdeelnemers in verschillende fasen van de Haiyan response. CARE heeft hiertoe haar eigen interne beleid in de vorm van het *Humanitarian Accountability Framework*, wat bestaat uit een aantal richtlijnen die in alle hulpoperaties nageleefd dienen te worden. Door de inzet van technisch gekwalificeerd personeel kan CARE de kwaliteit van haar hulpverlening in noodsituaties monitoren en garanderen. Projectdeelnemers worden geraadpleegd in elke fase van het programma. Het zorgt ervoor dat zowel mannen als vrouwen wezenlijke bijdragen kunnen doen welke projectactiviteiten het beste zijn, en dat de laagste inkomensgroepen en meest kwetsbare mensen bereikt worden.

De projectparticipanten worden daarnaast geselecteerd op basis van gender, leeftijd en mate van kwetsbaarheid. Zo worden dorpsleiders in de Barangays betrokken om families te selecteren die in aanmerking komen voor het verstrekken van financiële toelagen. Hierbij wordt het selectieproces ook bepaald aan de hand van een aantal criteria die de meest kwetsbare doelgroepen voorrang geven voor hulpverstrekking, zoals alleenstaande moeders, zwangere vrouwen, ouderen en personen met een lichamelijke beperking. De lijsten van families die uiteindelijk in aanmerking komen voor ontvangst van hulp worden opgehangen in openbare ruimtes, zodat iedereen inzage heeft. CARE staat daarnaast open voor suggesties en klachten, die worden behandeld na gedegen onderzoek en in overleg met leden van de gemeenschap.

Monitoring en evaluatie

CARE en haar lokale Filipijnse partner ACCORD hebben een monitoring en evaluatie systeem opgezet voor de Noodhulpresponse na tyfoon Haiyan, met daarin doelen en resultaten opgenomen die volgens de Logframe-benadering zijn opgesteld, en aansluiten op CARE's noodhulpstrategie.

Meer specifiek, hanteert CARE een verificatie-methode genaamd *Income Generating Plan Verification* (IGAV) die in alle activiteiten voor het verbeteren van levensonderhoud wordt gebruikt. Het is een instrument dat erop gericht is om de mate van levensonderhoud te meten op huishoudelijk niveau. Het identificeert welke vorm van levensonderhoud de begunstigen kiezen, hoe de bestedingen verlopen van de financiële bijstand en welke additionele bijdragen eventueel nodig zijn om hun activiteiten te verbeteren. CARE zal doorgaan met het monitoren van de projectactiviteiten tot het einde van 2015 om effectiviteit te garanderen, en te garanderen dat het programma voldoet aan de behoeften van alle projectdeelnemers.

Capaciteitsopbouw

Als integraal onderdeel van de noodhulpresponse voor Haiyan, biedt CARE via haar landenkantoor in de Filipijnen ondersteuning aan voor al haar projectpartners, waaronder de belangrijkste ACCORD die de Giro555 veldactiviteiten uitvoerde. Er zijn regelmatige bijeenkomsten gehouden waarin CARE en ACCORD projectvertragingen bespraken en andere uitdagingen waarmee het programma te maken had. Zo bracht CARE advies uit hoe de partner haar documentatie kon verbeteren op financieel en administratief management, en hoe ze haar inkoopprocedures van goederen kon verbeteren die nodig waren voor het project. Daarnaast vonden geregeld gezamenlijke veldbezoeken plaats waarin zowel Programma als Financiële medewerkers deelnamen. Hierin werd besproken hoe het partnerschap versterkt kon worden. Zo zijn er afspraken gemaakt om gezamenlijke monitoring uit te voeren in de gemeenschappen om de prestaties van het programma te evalueren en zodoende van elkaar te leren. Zo hebben senior medewerkers van CARE een aantal projectbezoeken afgelegd in de projectgebieden van Leyte en Iloilo om de partnerstaf te ondersteunen bij hun werk.

Toekomst hulpverlening

De aandacht van CARE zal in de periode tot eind december van de implementatieperiode liggen op:

- Het afronden van capaciteitsopbouw activiteiten samen met partner ACCORD op het gebied van levensonderhoud en ramppreventie (afronding van alle activiteiten zal plaatsvinden in november 2015).
- Het uitvoeren van evacuatieoefeningen in zeven verschillende dorpen.
- Het coördineren met lokale overheid en gemeenschappen.
- Het uitvoeren van een eindevaluatie van de projectactiviteiten.
- Workshops organiseren met overheid en lokale NGOs om de CARE activiteiten over te dragen, aan het einde van het project.

Beeld: CARE International (2015)

Eunice Villerta (38) tijdens een training Ramppreventie in Dagami, Leyte

Haiyan overlevende Eunice neemt het voortouw in het opbouwen van haar gemeenschap

Wederopbouw na een grote ramp zoals Haiyan zou normaal gesproken een flinke hindernis zijn om te nemen, maar niet voor Eunice Villerta uit Cabariwan, op het eiland Leyte. Voor de 38-jarige moeder van drie kinderen die tyfoon Haiyan overleefde, is het mogelijk. Ze verloor in december 2013 haar huis en al haar zuurverdiende bestaansmiddelen in een handomdraai. "Ons huis werd volledig verwoest, en al mijn spullen waren weggespoeld." Eunice, die voorheen als rijstboer heeft gewerkt, vertelt hoe zij en haar familie puin verzamelden om zo een geïmproviseerde schuilplaats te bouwen. "Omdat het nog steeds regende, moesten mijn man en ik een manier vinden om onze kinderen te beschermen tegen de barre weersomstandigheden," vertelt Eunice. "Na een aantal dagen konden we terecht bij onze lokale kerk, maar makkelijk was het niet, want er waren geen fatsoenlijke bedden of toiletten."

Eunice en haar familie ontvingen in de eerste dagen na de ramp voedselhulp van CARE met onder meer rijst, eten uit blik en noodles. Ze kreeg ook een pakket voor herstel van haar huis, wat onder andere bestond uit een reparatiepakket en een financiële ondersteuning om passende bouwmaterialen te kopen. Ze kon ook meedoen aan een training van CARE om huizen te versterken en slimmer te bouwen, met de juiste daken en wanden, zodat ze bestand zijn tegen toekomstige tyfonen.

Daarnaast kon ze met een financiële toelage van CARE, een aantal kippen kopen die ze bij het huis houdt. Ook heeft Eunice met een aantal andere vrouwen een investering gedaan in 'tricycles', een gemotoriseerde driewieler dat een veel gewilde vorm van openbaar vervoer is in de Filipijnen. De opbrengsten hiervan gaan naar een gezamenlijke bankrekening, waarmee ze grotere uitgaven kunnen doen wanneer een nieuwe noodsituatie zich voordoet.

Te midden van alle goede dingen die op haar pad zijn gekomen na Haiyan, heeft Eunice zich bovendien aangemeld als 'community facilitator' waarmee ze CARE helpt om gemeenschapsleden te trainen op het gebied van ramppreventie. Zo helpt ze inwoners van verschillende omliggende dorpen om risico's en gevaren van natuurgeweld in kaart te brengen. Nu staat ze zelfverzekerd voor groepen die samengesteld zijn uit lokale dorpelingen en ambtenaren. "In het begin was ik vrij zenuwachtig, omdat ik maar een gewoon iemand was die op een rijstveld werkte, maar nu kan ik voor grote groepen spreken en trainingen geven op het gebied van ramppreventie. Deze nieuwe rol is een zegen voor me. Het is een zeldzame kans om in 25 dorpen rond te gaan en de mensen daar te uitleg te geven wat een goede voorbereiding op rampen inhoudt."

2.2 Cordaid

Over ons

Cordaid Mensen in Nood is lid van het internationale Caritas-netwerk. Tijdens de noodhulpfase, de eerste 5 maanden na de tyfoon, steunde Cordaid Mensen in Nood het noodhulpprogramma van haar nationale zusterorganisatie Caritas Filipijnen, samen met andere Caritas-leden. Caritas Filipijnen verstrekte hulp in alle 9 getroffen bisdommen in de Visayas, de eilandengroep in het centrale deel van de Filipijnen. Alle Caritas-leden die actief zijn in de Filipijnen, hebben bijgedragen aan het ontwikkelen van het wederopbouwprogramma van Caritas Filipijnen, dat 1 april 2014 van start is gegaan. Naast steun aan dit programma, is Cordaid Mensen in Nood per 1 februari 2014 gestart met een programma in eigen beheer in twee gemeentes: Guiuan (Oost-Samar provincie) en Coron (Palawan provincie), waar Caritas Filipijnen zelf onvoldoende menskracht kon inzetten. Het programma is gericht op het bouwen van 'Resilient Communities', waarbij de essentie is dat de bewoners zelf een stem hebben in de wederopbouw van hun omgeving. De gemeenschappen brengen zelf hun dorp of wijk in kaart met de situatie voor en na de tyfoon, en bepalen de prioriteiten die aangepakt worden, en op welke wijze.

Historie in het gebied

In de Filipijnen is Cordaid Mensen in Nood al tientallen jaren werkzaam, tegenwoordig vooral in Mindanao en de Visayas. Cordaid Mensen in Nood voert momenteel programma's uit voor wederopbouw (in eigen beheer en via Caritas Filipijnen), microfinanciering en educatie. In de Visayas, het door tyfoon Haiyan getroffen gebied, verstrekte Cordaid Mensen in Nood voor de ramp leningen en technische assistentie aan microkredietinstellingen en zorgde voor capaciteitsversterking van de Filipijnse koepelorganisatie *Microfinance Council of the Philippines*. Ook investeerde Cordaid Mensen in Nood in een fonds voor kleine sociale ondernemingen. Dit fonds, dat beheerd werd door de *Peace and Equity Foundation*, bood leningen en technische assistentie aan deze bedrijfjes, veelal actief in de landbouwsector. Bij eerdere rampen, als gevolg van tyfoons in Mindanao in 2011 and 2012 en een zware aardbeving in Bohol in 2013, verstrekte Cordaid Mensen in Nood noodhulp via haar lokale partners.

Totaal te besteden van Giro 555: € 6.739.094

Totaal besteed tot 31 juli 2015: € 5.237.743 (78 % van te besteden bedrag)

Resultaten van onze hulpverlening met geld van Giro555

Onderdak

In de eerste 5 maanden heeft Cordaid Mensen in Nood via Caritas Filipijnen aan 5.112 families pakketten voor onderdak (tentzeilen, spijkers, touw en gereedschap) verstrekt.

In februari 2014 is Cordaid Mensen in Nood begonnen met een programma voor permanente huisvesting. In Coron, in 5 *barangays* (wijk of dorp), elk met een bevolking van tussen de 150 en 300 huishoudens; in Guiuan in 2 grote *barangays* (1 in een stedelijk gebied, 1 in een plattelandsgebied) met in totaal 1250 huishoudens. In overleg met de burgemeester van Guiuan zijn in juli 2014 nog eens 4 kleine, stedelijke *barangays* geselecteerd, waar het programma eind 2014 van start ging. In totaal bouwt en herstelt Cordaid Mensen in Nood 672 huizen, waarvan 470 met geld van SHO en de rest met geld van andere donoren.

De aanpak van Cordaid Mensen in Nood is gericht op weerbaarheid, veerkracht en duurzaam herstel. Bewoners zijn zelf verantwoordelijk voor aanschaf van bouwmaterialen en inhuren van timmerlieden en arbeid. Kwaliteit en tijdige oplevering worden door Cordaid Mensen in Nood begeleid, gecontroleerd en gedocumenteerd.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<ul style="list-style-type: none"> • Distributie van 4.500 <i>shelter kits</i> (onderdak-pakketten). • Alle 2.535 huishoudens zijn geïnformeerd over veilige huisvesting en bouwtechnieken voor veilige huizen. • Ten minste 150 timmerlieden, metselaars en constructie managers worden getraind in veilige bouwtechnieken • 672 huizen (waarvan 63 betonnen huizen) worden herbouwd of hersteld • 323 huizen kunnen worden hersteld door de bewoners zelf, met op verzoek technisch advies van Cordaid Mensen in Nood.
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn 5.112 <i>shelter kits</i> verstrekt. • De basisgegevens van alle huishoudens in de 11 wijken en dorpen zijn vastgelegd. • Technische beoordeling van beschadigde en verwoeste woningen: 2.042, waarvan 1.326 in aanmerking komen voor herbouw of reparatie. • Aantal voltooide woningen: 137: 120 nieuw en 17 hersteld • Aantal ondertekende huisvestingscontracten en huizen in aanbouw of herstel: 353 • Timmerlieden, metselaars, makers van cementblokken en meesterbouwers geschoold in veilige bouwtechnieken: 129 • Training- en adviescentrum op de universiteitscampus in aanbouw
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 2.260.318

Toelichting op afwijkingen van het plan:

Het afgelopen jaar is de euro sterk gedevalueerd met ongeveer 20 procent ten opzichte van de Filipijnse munt. Dit is een reden dat Cordaid in Mensen in Nood in het voorjaar een aantal van de verwachte resultaten naar beneden heeft moeten bijstellen.

Voedsel

In de eerste vijf maanden heeft Cordaid Mensen in Nood via Caritas Filipijnen 12.001 voedsel- en huishoudpakketten gedistribueerd. Het voedsel bestond uit 10-15 kilo rijst en 1 kilo linzen. Een familie van 5 personen doet een maand met 15 kilo rijst. Het voedsel is voornamelijk lokaal ingekocht en aangevoerd vanuit andere, niet getroffen gebieden in de Filipijnen. Een huishoudpakket bevatte een jerrycan, kookgerei (pannen, borden, bestek, bekers), lucifers, dekens, klamboes en slaapmatjes.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	Distributie van voedsel (11.925 huishoudens) en huishoudpakketten (12.375)
Resultaat tot 31 juli 2015	Er zijn 12.001 voedselpakketten en 12.001 huishoudpakketten verstrekt.
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 139.996

Water en sanitaire voorzieningen

In de eerste 5 maanden heeft Cordaid Mensen in Nood via Caritas Filippijnen aan 12.395 families hygiënepakketten (badzeep, wasmiddel, tandpasta, tandenborstel, nagelknipper, katoenen doek, handdoek, maandverband, emmer en plastic kom) verstrekt.

Er zijn in Coron inmiddels twee grote openbare latrines aangelegd bij de gemeenschapscentra en er zijn er nog eens 3 in aanbouw, op verzoek van de gemeenschappen. Ondanks aanvankelijke scepsis worden ze goed gebruikt en onderhouden. In Guiuan en Coron zijn 150 latrines bij huizen gebouwd en 59 zijn in aanbouw. Tijdens tyfoon Haiyan werden deze latrines vaak gebruikt als schuilplaats. Op basis van deze kennis worden de latrines van Cordaid Mensen in Nood groter en bouwtechnisch versterkt, zodat ze kunnen worden gebruikt als veilige plek of evacuatie ruimte bij gevaar.

Ook is Cordaid Mensen in Nood begonnen met reparatiewerkzaamheden van waterleidingen en drinkwatervoorzieningen met de hulp van plaatselijke technici.

De bouw van een waterreservoir in Guiuan is bijna voltooid ten bate van 75 huishoudens, in samenspraak met het Guiuan Water Districtskantoor.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<ul style="list-style-type: none"> • Distributie van 12.375 hygiënepakketten. • 80% van de 2.535 huishoudens hebben toegang tot een veilige latrine. • 100% van de bevolking heeft toegang tot (leiding)water. • 80% van de volwassenen is geïnformeerd via een programma ter bevordering van de gezondheid en hygiëne.
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn 12.395 hygiënepakketten verstrekt. • Aantal openbare latrineblokken: 2 voltooid en 3 in aanbouw • Aantal latrines: 150 voltooid en 59 in aanbouw • In Coron is voor alle dorpen een ontwerp gemaakt voor drinkwatersystemen en gebruik van water voor de landbouw, gebaseerd op lokale waterbronnen • In Guiuan is 1 drinkwatersysteem (voor 75 huishoudens) bijna voltooid en zijn 11 pompen gerepareerd (voor 120 huishoudens) • In Guiuan is onderzoek gaande met de universiteit over sanitatie en afvalbeheer voor 150 huishoudens die in huisjes op palen op de kustlijn wonen • Voorlichting over hygiëne en gezondheid vindt plaats in samenwerking met andere aanwezige organisaties
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 602.032

Levensonderhoud

In de eerste 5 maanden heeft Cordaid Mensen in Nood via Caritas Filippijnen het volgende verstrekt: 21 boten (in gebruik door 74 families), 225 keer plantgoed voor zeewierproductie en 4.747 keer middelen voor starten van een moestuin (groentezaden en gereedschap) of houden van pluimvee.

In Coron en Guiuan zijn workshops georganiseerd, waarbij elke gemeenschap leert om op een verantwoorde manier grootschalige gemeenschapsprojecten zelf te beheren en uit te voeren.

Eind juli 2015 bedroeg de totale contractwaarde van gemeenschapsprojecten en huizenbouw ruim een miljoen euro. Dit bedrag is uitgekeerd aan gemeenschapsteams of huiseigenaren. Ongeveer 600 timmerlieden en arbeiders hebben hierdoor werk in de bouw. Vervolgens besteden deze mensen weer een groot deel van hun loon in plaatselijke winkels en aan lokale producten, waardoor de lokale economie verder wordt gestimuleerd.

In Guiuan heeft Cordaid Mensen in Nood gezorgd voor erkende trainingen aan 93 plaatselijke timmerlieden en metselaars, die allen een certificaat hebben behaald. Ook zijn veel timmerlieden en bouwvakkers 'on the job' getraind. De meesten van hen hebben nu werk en werken zowel in het programma van Cordaid als elders.

In Coron en Guiuan zijn inmiddels 48 groepen gevormd die in workshops en begeleid door Cordaid Mensen in Nood voorstellen en financieringsplannen ontwikkelen voor visserij, ecotoerisme, landbouw, in- en verkoop en catering. Na goedkeuring van het voorstel en inbreng van eigen kapitaal wordt het aanvullende budget toegekend en het voorstel ondertekend door de voorzitter van de groep, de leider van de barangay en Cordaid Mensen in Nood.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<ul style="list-style-type: none"> • Distributie van 3.769 keer middelen voor levensonderhoud • Het levensonderhoud van 80% van de bevolking is hersteld naar het niveau van voor Haiyan (visserij, zeewierverbouw, landbouw). • 30% van de vrouwen zijn betrokken bij activiteiten die inkomsten genereren. • 500 huishoudens hebben extra inkomsten uit korte-termijnwerk in de bouw (timmerwerk, metselen, kokospalmen kappen). • 300 huishoudens hebben een meer gevarieerd inkomen in vergelijking met de situatie vóór de tyfoon. • 300 huishoudens hebben toegang tot spaar- en kredietregelingen.
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn 21 boten en 4.969 keer middelen voor levensonderhoud verstrekt. • Aantal leden van de gemeenschap met verbeterde vaardigheden om projecten voor gemeenschappelijke infrastructuur en levensonderhoud te managen: 195 • Aantal mensen met verbeterde technische vaardigheden in de bouw: 129 • Aantal mensen met meer inkomsten: meer dan 600 (in gemeenschapsprojecten, huizenbouw) • Bedrag dat is geïnjecteerd in de plaatselijke economie (plaatselijke inkoop van bouw materiaal en lonen): ruim 1 miljoen euro. • Aantal groepen die zijn gestart of projectplannen ontwikkelen voor visserij, ecotoerisme, landbouw, in- en verkoop: 48, met ongeveer 1.300 leden. Per huishouden zijn gemiddeld 2 mensen lid van een groep (niet in dezelfde groep)
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 153.024

Onderwijs

Via de georganiseerde workshops en volgens de prioriteiten van de gemeenschap zijn in meerdere *barangays* van Coron diverse klaslokalen en kinderdagverblijven geïdentificeerd voor herstel en verbetering. Na het tekenen van een overeenkomst met het ministerie van Onderwijs voor ieder project zijn er een school en 2 kinderdagverblijven voltooid en nog 2 dagverblijven zijn in aanbouw.

In Guiuan is ook een Memorandum van Overeenstemming getekend met het Ministerie van Onderwijs voor de bouw van klaslokalen en de ontwikkeling van een masterplan voor een basisschool en middelbare school. Voor de middelbare school zijn er 4 klaslokalen en toiletten gebouwd. Het gebouw kan nu ook dienst doen als evacuatiecentrum in tijden van nood.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<ul style="list-style-type: none"> Alle schoolkinderen in de gemeentes Coron en Guiuan hebben een dak boven hun hoofd (scholen en kinderdagopvang).
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> MvO's met het Ministerie van Onderwijs in Coron en Guiuan zijn ondertekend. Voltooid: 2 scholen (7 klaslokalen, en toiletten) en 2 kinderdagverblijven In aanbouw: 2 kinderdagverblijven (met keuken) en een openbaar podium (behorend bij een groot wijkcentrum)
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 211.273

Toelichting op afwijkingen van het plan:

In de Filipijnen zijn de overheid en diverse internationale organisaties werkzaam bij het herstellen van schoolgebouwen. Dat geldt ook voor Coron en Guiuan. Cordaid Mensen in Nood bouwt of herstelt daarom minder dan de helft van de onderwijsfaciliteiten. Dit is de uitkomst van overleg met het Ministerie van Onderwijs over bij welke scholen de steun van Cordaid Mensen in Nood het meest nodig is.

Bescherming

In de eerste vijf maanden heeft Cordaid Mensen in Nood via Caritas Filipijnen 35 vrijwilligers getraind in verlenen van eerste hulp in het verwerken van de traumatische ervaringen van de ramp. Ook heeft Caritas Filipijnen, naar lokaal gebruik, speciale concerten georganiseerd, waar mensen gelegenheid kregen hun ervaringen en verlies een plek te geven. Hiermee zijn 2.850 mensen bereikt.

In Coron heeft Cordaid Mensen in Nood te maken met landkwesties met betrekking tot voorouderlijke rechten van inheemse bevolkingsgroepen (*ancestral domain*) en in Guiuan met onjuiste gegevens in het kadaster en landeigendoms-kwesties, waardoor het tijd kostte om eigendom of gebruiksrechten van grond vast te stellen. Daarom zijn landkwesties een integraal onderdeel van de huizenbouw en infrastructurele werken van Cordaid Mensen in Nood. In de bijstelling van het programma van Cordaid Mensen in Nood zijn aanpassingen op de planning en verwachte resultaten doorgevoerd.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<ul style="list-style-type: none"> Training van vrijwilligers in psychosociale eerste hulp en organiseren van psychosociale eerste hulp-evenementen voor getroffen Sterke, weerbare gemeenschappen met kennis van hun rechten, in samenwerking met lokale overheid, maatschappelijke organisaties en publieke diensten. <p><i>N.B.: bij de start van het programma waren geen doelen opgesteld met betrekking tot landkwesties</i></p>
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> 35 vrijwilligers getraind in psychosociale eerste hulp en 2.850 mensen bereikt met speciale evenementen Cordaid Mensen in Nood programma heeft toegang tot een eiland met 289 huishoudens van migranten. Bemiddeling bij voorkomende conflicten tussen inheemse bewoners en migranten in alle gemeenschappen, m.n. in één dorp van 150 huishoudens. In één gemeenschap in Coron is een succesvolle basketbalcompetitie georganiseerd ter verbetering van de onderlinge verhoudingen. Problemen met landrechten en recht van overpad zijn in kaart gebracht.

	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal huishoudens met vastgelegde landrechten: 800 • De gemeenschap heeft de locatie van alle woningen vastgelegd op overzichtskaarten. • Huishoudens die op het strand wonen (de zogenaamde 'no-build' zone) mogen blijven en hun huis versterken, totdat de overheid met een permanente oplossing komt. •
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 25.487

Rampen-management

Via Caritas Filippijnen heeft Cordaid Mensen in Nood in de eerste 5 maanden bijgedragen aan het trainen van 40 medewerkers op het gebied van rampenmanagement en PDRA (*Participatory Disaster Risk Assessment*). Het doel is kwetsbare gemeenschappen getroffen door tyfoon Haiyan bij te staan en zelf een stem te geven in wederopbouw en preventie, zodat ze beter bestand zijn tegen rampen in de toekomst.

In de afgelopen anderhalf jaar zijn in Coron en Guiuan veel trainingen en workshops georganiseerd voor het verminderen van risico's bij rampen en het opbouwen van de weerbaarheid en veerkracht van de gemeenschap. De gemeenschappen brengen zelf hun dorp of wijk in kaart, evenals welke risico's op grotere of kleinere rampen zij zien. Zij bepalen zelf wat er nodig is, wat ze zelf kunnen doen en waarvoor steun van anderen nodig is.

In Coron hebben deze workshops geleid tot plannen voor een groot aantal grootschalige gemeenschapsprojecten. Er is geïnvesteerd in de bouw van bruggen, evacuatie routes, versterking van dammen en dijkes, aanlegsteigers, buurtcentra, gezondheidsklinieken en dergelijke. De totale waarde van deze infrastructurele werken bedraagt al zo'n 400.000 euro.

Volgende stappen zijn om rampenpreventie breder aan te pakken: productie van informatiemateriaal, het oprichten van comités, het identificeren van trainingsbehoeften, formatie van *Community Emergency Response*-teams en het verbeteren van waarschuwings- en evacuatiesystemen, inclusief rampenoefeningen.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<ul style="list-style-type: none"> • Waarschuwingssysteem opgezet en operationeel (Coron). • Rampenoefeningen worden twee keer per jaar uitgevoerd. • Lokale bevolking (2.535 huishoudens) is zich bewust van veilige bouwmethoden. • Rampenplannen zijn aanwezig: de gemeenschappen hebben hun eigen '<i>Resilient Community</i>' actieplannen opgesteld, waarin de plannen voor het verlagen van risico's bij rampen (<i>Disaster Risk Reduction</i>) staan, inclusief versterking van eigen capaciteiten en bescherming van de omgeving en bezittingen. • De aanleg van bouwwerken met hoge prioriteit, zoals dammen, mangroveaanplant, drainage, ontsnappingsroutes en verzamelpunten; opbouw van capaciteiten, zoals technische vaardigheden, toezicht en verantwoordelijkheid.
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal medewerkers getraind in rampenmanagement en de '<i>Resilient Recovery</i>' aanpak: 40 (Caritas Filippijnen) en 60 (Cordaid Mensen in Nood-teams). • Aantal uitgevoerde workshops over de '<i>Resilient Recovery</i>' aanpak: 200 • Aantal leden van de gemeenschap dat is betrokken bij deze aanpak: 2.535 huishoudens. • Van de uitgewerkte voorstellen voor gemeenschapsprojecten zijn 39 goedgekeurd en ondertekend. • Gemeenschapsprojecten in uitvoering: 14

	<ul style="list-style-type: none"> • Voltooide gemeenschapsprojecten: 25 (bruggen, versterking dammen, bouw buurtcentra, straatverlichting, evacuateroutes en dergelijke).
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 980.219

Programma-management

De eerste maanden verleende Cordaid Mensen in Nood steun aan Caritas Filipijnen, zowel financieel als inzet van twee eigen medewerkers.

Sinds februari 2014 bestaat de managementstructuur van de Cordaid Mensen in Nood uit drie kleine kantoren in de Filipijnen. Het ondersteuningskantoor (centrale locatie in Cebu) heeft een nationale programmamanager (taken: algemeen beheer, coördinatie en contacten met partners) en een Filipijnse medewerker (programma-assistent). Op projectniveau zijn er twee kantoren (Coron en Guiuan) geleid door een projectcoördinator en in totaal 60 Filipijnse medewerkers.

Het hele programma wordt ondersteund vanuit het Cordaid Mensen in Nood hoofdkantoor door een programmamanager en een financieel deskundige.

De aard van ons wederopbouwprogramma vraagt om intensieve en specialistische begeleiding. Een uitvoeringsstructuur met nationale en buitenlandse staf, op locaties die ver uit elkaar liggen (Guiuan in het uiterste oosten en Coron in het uiterste westen) draagt bij aan een hoger percentage voor programmamangement. Zo werken er in het programma zes programma- en projectcoördinatoren (3 buitenlanders en 3 Filippino's).

Uitgaven aan programmamangement met geld van Giro555	
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 509.126

Uitdagingen en beperkingen

1. Logistiek is een blijvende uitdaging in Coron, omdat alle gemeenschappen alleen bereikbaar zijn per boot. Deze bootreizen duren minimaal 1,5 uur (één richting) en maximaal 3,5 uur naar de verste dorpen. Daarom coördineert Cordaid Mensen in Nood veldbezoeken en monitoring zoveel mogelijk om beschikbare tijd te maximaliseren en de kosten te drukken. Cordaid Mensen in Nood werkt in het uiterste oosten (Guiuan) en het uiterste westen (Coron) van het getroffen gebied, waar tyfoon Haiyan respectievelijk als eerste en als laatste aan land kwam. Dit maakt coördinatie van het totale programma minder efficiënt.

2. In de aanpak van Cordaid Mensen in Nood bepalen de mensen van de gemeenschappen in workshops en met het ontwikkelen van actieplannen zelf wat prioriteiten in wederopbouw van hun toekomst zijn. Alleen voor vaststellen van schade aan gebouwen en bezittingen heeft Cordaid Mensen in Nood een huis-aan-huis onderzoek gedaan. In deze aanpak worden geplande resultaten vastgelegd in de actieplannen, en kunnen plannen regelmatig worden bijgesteld. Dit proces kost tijd en veel begeleiding. Dit betekent dus ook dat uitvoering van een aantal activiteiten, zoals gezamenlijke bouwprojecten voor veilige evacuateroutes en nieuwe economische activiteiten in groepsverband pas laat op gang komen, met hoge druk om het werk voor het einde van dit jaar af te kunnen sluiten.

Thema's in de hulpverlening

Samenwerking & coördinatie

Cordaid Mensen in Nood is nog steeds een actieve deelnemer in coördinatiebijeenkomsten in Eastern Samar en Coron. Er zijn geen VN-cluster vergaderingen meer. In Coron leidt Cordaid Mensen in Nood nu de Livelihood Technical Working Group die de activiteiten van alle

organisaties op elkaar probeert af te stemmen. In deze bijeenkomsten wordt informatie verzameld en uitgewisseld over wie wat doet in de wederopbouw, zodat er geen overlap is en zoveel mogelijk dorpen worden bereikt.

Daarnaast is Cordaid Mensen in Nood lid van het internationale Caritas-netwerk. In het netwerk organiseert Cordaid Mensen in Nood workshops over *Disaster Risk Reduction*, terwijl andere Caritas-leden hun expertise op bijvoorbeeld het terrein van Water & Sanitatie en Middelen van Bestaan delen. Deze kennis komt de kwaliteit van het wederopbouwprogramma ten goede.

In de benadering van Cordaid Mensen in Nood van *Community Driven Resilient Recovery* vormt de lokale overheid één van de belangrijkste actoren in de ontwikkeling van weerbare, veerkrachtige gemeenschappen. Coördinatiestructuren op wijk en dorpsniveau zijn opgezet om problemen aangekaart door de gemeenschap het hoofd te bieden. Deze lokale raden zijn opgericht in samenwerking met de leiders van de wijken en dorpen, Cordaid Mensen in Nood en de plaatselijke Caritas.

Verantwoording

De totale aanpak van het '*Resilient Communities*' programma is gebaseerd op behoeften en wensen vanuit de gemeenschap, waarbij mensen participeren in het herstel van de eigen gemeenschap en waarbij ze in de toekomst weerbaarder en veerkrachtiger ('*resilient*') zullen zijn. Ter illustratie: de mensen ontwerpen hun eigen huis met technisch advies en berekenen samen met een bouwkundige of architect de kosten van materialen en arbeid. In een contract met de familie van het nieuwe huis wordt vastgelegd dat het vastgestelde bedrag in drie termijnen aan de familie wordt uitbetaald, op basis van hun aankoop van materialen, hun vorderingen in de bouw en tussentijdse kwaliteitscontroles door Cordaid Mensen in Nood. Op deze wijze is het bouwproces heel transparant en weten de bewoners hoe het geld wordt besteed.

Billboards en prikboarden geven de gemeenschappen belangrijke informatie over projecten, wie de leden van het projectmanagementteam zijn en welk budget hen is toegewezen. Door middel van ideeënbusjes krijgt Cordaid Mensen in Nood informatie over hoe programma's verbeterd kunnen worden. Dorpsraadvergaderingen en maandelijkse open bijeenkomsten dienen als gelegenheid voor het oplossen en uitpraten van ingebrachte kwesties. Cordaid Mensen in Nood-medewerkers zijn hierbij aanwezig en geven informatie waar ze kunnen. Dit soort simpele methoden zijn effectief gebleken in de dorpen op de eilanden in Coron, waar communicatiemiddelen zoals mobiele telefoons niet voorhanden zijn.

Capaciteitsopbouw

Cordaid's programma's richten zich ook op ontwikkeling van vaardigheden van de bewoners. De leden van de organisaties voor economische activiteiten krijgen trainingen in leiderschap, managementbeginselen, boekhouden en financiële kennis om ze in staat te stellen hun projecten goed te kunnen uitvoeren. Groepen worden aangespoord ook eigen kapitaal te investeren in hun activiteiten en hun businessplan te testen. Dit voorkomt hulpafhankelijkheid en vergroot zelfredzaamheid. Leden van de organisaties krijgen daarnaast vakinhoudelijke training in bijvoorbeeld veehouderij en groenteteelt.

Toekomst hulpverlening

De prioriteiten van de bevolking liggen bij huisvesting, water en sanitatie, inkomstenbronnen, bescherming van landrechten en grondgebruik, en rampenpreventie. Hoewel bouw en herstelwerkzaamheden een inkomen opleveren voor honderden families en velen hun oude bestaan in de visserij weer hebben opgepakt, is dit niet voldoende voor een duurzame verbetering van het inkomen. Mensen hebben alternatieve bronnen van bestaan en werkgelegenheid nodig om tegenslag bij een volgende tyfoon sneller en beter te boven te komen. Onderzoek naar alternatieve middelen van bestaan, verbetering van toegang tot markten en financiële middelen is begonnen in september, evenals afspraken maken met verschillende instanties op het gebied van landbouw, visserij, handel en industrie.

Cordaid Mensen in Noods' ondersteuning aan Caritas Filipijnen gaat onverminderd door, m.n. op het gebied van training en begeleiding van de rampenpreventieaanpak (*Resilient Communities* en *Community Managed Disaster Risk Reduction*), waaraan alle negen getroffen bisdommen deelnemen. Op deze manier worden op de lange termijn honderdduizenden mensen bereikt en hun weerbaarheid vergroot.

2.3 ICCO en Kerk in Actie

Over ons

ICCO & Kerk in Actie geven noodhulp en werken aan wederopbouw in vier steden en acht districten in zeven verschillende provincies die getroffen werden door de tyfoon "Haiyan" (lokale naam "Yolanda"). Deze hulp wordt verleend via 12 lokale Filipijnse organisaties, waarmee al tientallen jaren wordt samengewerkt. ICCO en Kerk in Actie maken deel uit van het internationale netwerk ACT Alliance, deze coördineert de activiteiten in overleg met diverse VN-organisaties. Op lokaal niveau wordt ook samengewerkt met lokale overheden, die de hulp coördineren.

Historie in het gebied

ICCO en Kerk in Actie zijn ruim veertig jaar actief in de Filippijnen en hebben een uitgebreid netwerk van lokale partnerorganisaties. De focus ligt vooral op sociale gerechtigheid en duurzame bestaanszekerheid. Partnerorganisaties steunen minderheden in hun recht op grond, maar helpen bijvoorbeeld ook boeren met het oprichten van coöperaties, het gebruik van duurzame landbouwmethodes en toegang tot markten. Vrijwel direct na de tyfoon begonnen deze partnerorganisaties met het verstrekken van noodhulp. Voedselpakketten werden uitgedeeld, evenals dakplaten, hamers en spijkers. In de gesprekken met de getroffen kwam naar voren dat zij zelf zo snel mogelijk weer aan het werk wilden om hun eigen inkomen te verdienen. Opbouw van bestaanszekerheid staat dan ook centraal in de wederopbouwfase, met daarnaast extra aandacht voor rechten kwesties. ICCO en Kerk in Actie ondersteunen deze activiteiten vanuit het kantoor in Manilla. Vanuit deze aanpak wordt het noodhulp en wederopbouw werk ook uitgebreid naar nieuwe regio's.

Totaal te besteden van Giro555:	€ 3.677.940
Totaal besteed tot 31-7-2015:	€ 3.677.940 (100% van te besteden bedrag)

Resultaten van onze hulpverlening met geld van Giro555

Onderdak

Door de tyfoon werden veel huizen geheel of gedeeltelijk verwoest. Vier partnerorganisaties deelden materiaal voor daken en gereedschap uit, zodat families hun – gedeeltelijk - beschadigde huizen zelf konden repareren. Twee andere partnerorganisaties bouwden nieuwe huizen in het geval van huizen die niet meer gerepareerd konden worden.

De focus in de eerste weken lag bij families die dakloos waren geraakt door de ramp. Extra aandacht ging uit naar arme gezinnen. In de dorpen werden selectiecommissies ingesteld, bestaande uit ambtenaren en dorpsbewoners, die er op moesten toezien of procedures eerlijk verliepen. De bouw werd georganiseerd via lokale gemeenschappen ("bayanihan"). Soms gaf een lokale gemeente of een externe persoon advies bij nieuwbouw.

De wensen van de betrokken families waren altijd leidend. Zo besloten veel mensen in het dorp Madalag zelf een huis te ontwerpen, omdat het algemene ontwerp niet voldeed aan hun smaak of behoeften. Op het eiland Molocaboc werd een semi-permanente schuilplaats (shelter) tegen rampen voor het hele eiland gebouwd. Op het eiland Dinagat werden permanente cementen huizen gebouwd. De regering maakte daar de bouwplaats bouwklaar.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<ul style="list-style-type: none"> • Vergadering met gemeenschap om ontvangers van hulp te bepalen. • Inventarisatie van noden en bestelling van materialen, • Distributie van de materialen, • Feitelijke reparatie of nieuwbouw van huizen, • Monitoren van het gedane werken om kwaliteit te beoordelen, • Een getekende overeenkomst tussen organisatie en de nieuwe huiseigenaar, waarin staat dat het huis goed gebruikt zal worden.
Resultaat tot 31 juli 2015	3.718 families of 18.590 mensen kregen steun bij onderdak. 300 startwoningen werden gebouwd op Molocaboc eiland in Negros Occidental en 250 in Dinagat eiland. 3.168 families ontvingen bouwpakketten in Madalag, Aklan, Toboso, Biliran, Leyte, Samar Manapla en Sagay stad.
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 829.584

Gezondheidszorg

Het voorkomen van uitbraak van ziektes en het verlenen van psychosociale zorg waren de belangrijkste aandachtspunten van ICCO en Kerk in Actie in de noodhulpfase.

Vier partner organisaties hielden zich bezig met psychosociale zorg voor de gemeenschappen in Tacloban, Cebu, Biliran, Basey Samar, Carles Iloilo, Roxas City en Panay, die getroffen waren door de typhoon. In Cebu werd vooral gewerkt met mensen met een handicap.

Twee partner organisaties in Negros en in Panay distribueerden medische kits, gaven gezondheidsvoorlichting, trainden gezondheid-gemeenschapswerkers en bemensten mobiele medische teams.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<ul style="list-style-type: none"> • Psychosociale eerste hulp • Distributie van medische kits. • Training over preventie en genezing van overdraagbare ziektes die na de tyfoon de kop kunnen opsteken. • Mobiele medische teams op districts- en wijkniveau. • Bouw van veilige onderkomens voor dagopvang van door de ramp getraumatiseerde kinderen.
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> • 12.706 huishoudens kregen psychosociale assistentie in Tacloban stad, Samar, Leyte, Toboso in Negros Occidental, Bantayan en Daan Bantayan in Cebu en in Roxas City in Panay • 5.300 mensen ontvingen zorg van mobiele teams in Banate, Carles, Iloilo en Roxas stad. Zij kregen medische kits en informatie over het verwerken van stress. De medische teams bestonden uit sociale werkers van de gemeente, ondersteund door artsen en verplegend personeel
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 162.866

Voedsel

Een paar dagen na de ramp werden de eerste voedselpakketten uitgedeeld, door partnerorganisaties van ICCO en Kerk in Actie. Dit om te voorkomen dat mensen die door de

tyfoon alles waren kwijtgeraakt honger zouden lijden of ziek zouden worden door gebrek aan gezond eten. Hoofdactiviteit was de distributie van voedselpakketten aan mensen in Batad, Toboso, Carles, Iloilo, Sagay, Caiz, Cadiz, Estancia, San Dionesio, Negros Occidental, Biliran and Basey Samar. Het betrof verstrekken van aanvullende voeding, voedsel in het algemeen en voorlichting over goede voeding. In Samar werd 'cash for work' georganiseerd. Dit stelde mensen in staat voedsel te kopen. Het was gericht op kwetsbare doelgroepen. Die werden zo verder geholpen in een moeilijke fase.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<ul style="list-style-type: none"> • Distributie van noodhulp (voedselpakken) zodat honger/voedselonveiligheid gereduceerd wordt. • Distributie van aanvullende voeding en daardoor verbeteren van voedselveiligheid van borstvoeding gevende moeders, zwangere vrouwen, ouderen en ondervoede kinderen. • Cash for work (geld voor werk)
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> • 1.300 mensen ontvingen aanvullende voeding (262 borstvoeding gevende moeders, 260 ouderen; 78 ondervoeden, 700 schoolgaande kinderen) • 10.388 families of naar schatting 52.000 individuen ontvingen voedselnoodhulp. Deze bestaan uit rijst, noedels, drinkwater, blikken sardientjes, gedroogde vis, olie, zout, suiker, melk, zeep, paracetamol, vitaminepillen, tandenborstel en tandpasta. • 900 families participeerden in cash for work. • Training aan 60 dorps-gezondheidswerkers die ook regelmatige ondervoedingschecks uitvoeren
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 248.967

Water en sanitaire voorzieningen

Naast voedselpakketten, ontvingen gezinnen ook hygiëne pakketten, bestaand uit schoon drinkwater, desinfecterende zeep en maandverband. Belangrijke items om er voor te zorgen dat de getroffen mensen gezond blijven.

In Molocaboc is de gemeenschap afhankelijk van regenwater voor gebruik in huis, maar hun regenverzamelvaten waren allemaal beschadigd in de storm. Onze lokale partner bouwde en repareerde het regenwaterverzamelstelsel.

In het woonwijken va Molocaboc eiland werden gemeenschapslatrines gebouwd.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<ul style="list-style-type: none"> • Distributie van hygiëne kits en water. • Bouw van regenwaterverzamelstelsels • Bouw van gemeenschapslatrines.
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> • 949 families (ofwel 4.745 mensen) ontvingen deze kits in Toboso, Negro Occidental, en 3.750 families (18.750 mensen) in Carles en Estancia (Iloilo) ontvingen pakketten. • 170 families (850 mensen) profiteerden van regenwaterverzamelstelsels en gemeenschappelijke latrines.
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 45.298

Tyfoon Haiyan vernielde niet alleen huizen, maar ook akkers en vissersboten. Veel mensen raakten daardoor in een klap hun inkomen kwijt. De partnerorganisaties van ICCO en Kerk in Actie richtten zich al jaren op structurele ondersteuning van economische activiteiten. Het leveren van landbouwmaterialen en boten stond na de ramp, dan ook hoog op hun prioriteiten lijst. Landbouwzaden, -gereedschap, tractoren, dorsmachientjes, maar ook buffels en andere dieren werden aan boeren gegeven. Vissers ontvingen boten en netten. Zo konden mensen weer werk maken van hun eigen toekomst. Extra aandacht werd gegeven aan het gebruik van duurzame, groene, landbouwmethodes. Een vissersgemeenschap begon een oesterkwekerij. Ook werden vissers voorzien van fietstaxi's (pedicabs) om aanvullend inkomen te verkrijgen.

Om land weer te gaan bebouwen moesten omgevallen kokosbomen en puin weggehaald worden in Samar en Eastern Samar. ICCO en Kerk in Actie tekenden een overeenkomst met een overheidsinstantie zodat de gemeenschap toestemming had om de grond weer geschikt voor landbouw te maken. In Leyte en Samar werd cash uitgedeeld aan families met zieke mensen, families met maar één ouder en families zonder inkomen. Dit gebeurde in combinatie met begeleiding op het gebied van biologische landbouw, bijv. groentenverbouw, en hethouden van kippen en vee.. Dit werd gewaardeerd omdat het mensen weer naar een duurzaam bestaan toe hielp.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<ul style="list-style-type: none"> • Distributie van (motor)boten en visgerei (inclusief licht om te vissen en apparatuur om vis te roken). • Betaald (in geld of voedsel) werk om mensen een inkomen te geven en nuttig werk voor de gemeenschap te verrichten. • Distributie van zaden aan boeren. • Uitdelen van (klein-) vee. • Training van landbouwvoorlichters. • Herstel van een biologische wormen-compost productie-eenheid. Distributie van wormen voor de duurzame productie van compost. • Herstel van 200 ha rijstvelden. • Distributie van landbouwgerei/-apparatuur. • Een therapeutisch massagecentrum werd opgericht om therapeuten aan het werk te krijgen. • Een stadsbakkerij en – apotheek werden hersteld. • Training en verstrekken van werkmateriaal om vlees te verwerken • Verstrekken van materialen aan kleine bedrijven. • Ontwikkeling van 15 ha biologische landbouw • Land ontdoen van kokosafval en omgevallen bomen. • Vestiging van oesterkwekerij • Distributie van fietstaxi's/pedicabs • Cash-distributie in combinatie met training op het gebied van inkomen verwerven
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> • 466 boeren profiteerden van het herstel van 580 ha rijstvelden en kokosplantages. 48 huishoudens kregen werk door met kettingzagen het land vrij te maken. 18.300 kokosbomen werden verwijderd. • 4.772 boerenfamilies ontvingen zaden, biologische mest, landbouwgerei, trekdieren, en training over biologische landbouw • 1.748 huishoudens ontvingen visgerei. 7065 huishoudens ontvingen opslagplaatsen voor vis. Rookgerei voor de vissen werd verdeeld en er werden er 120 vissersboten gedistribueerd op Batad en Sicogon eiland, in Carres, Iloilo, Samar en Leyte. • 1.000 kleine bedrijven en leden van coöperaties (waaronder vrouwen) ontvingen productiematerialen zoals kookgerei, koelkasten, ovens, waterpompen, dorsmachientjes, rijstmolens.

	<ul style="list-style-type: none"> • 48 families profiteerden direct van de oesterfarm. 1600 leden profiteerden daar indirect van • 15 families kregen fietstaxi's als aanvullende bron van inkomen. • 3650 families ontvingen Cash in combinatie met training om inkomen te kunnen verhogen..
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 1.620.225

Voor kinderen tussen de 9 en 18 jaar oud, bood een lokale partner van ICCO en Kerk in Actie trainingen, gericht op algemene- en beroepsvaardigheden. De partnerorganisatie wilde daarmee kinderen uit arme gezinnen opvangen, die na de tyfoon, niet meer de mogelijkheid hadden om gewoon naar school te gaan. Naast de cursussen lobbyden ICCO en Kerk in Actie voor toegang tot onderwijs voor alle kinderen.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<ul style="list-style-type: none"> • Training van gemeenschapsvrijwilligers • Registreren van schoolverlaters en kind-arbeiders • Curriculum ontwikkeling. • Het onderwijs is per 1 juni 2014 gestart. • De vorderingen van de leerlingen worden gevolgd.
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> • In totaal participeerden 220 kinderen en volwassenen in Toboso (Negros Occidental).
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 25.611

Bescherming

Veel mensen verloren belangrijke identiteitspapieren door de tyfoon. Daarom 'bestonden' ze eigenlijk niet meer op papier. Een lokale partner stond mensen bij met het verkrijgen van nieuwe documenten, zoals een ID-kaart, geboorteakte of trouwpapieren. Met deze identiteitsbewijzen kunnen mensen aantonen dat zij recht hebben op uitbetaling van een verzekering, of dat zij de rechtmatige eigenaar zijn van een stuk grond.

Vissers en boeren in Samar en Leyte konden hun huizen niet opbouwen, omdat zij geen steun kregen van autoriteiten met het verkrijgen van de juiste eigendomspapieren. Een lokale partnerorganisatie van ICCO en Kerk in Actie kwam op voor de rechten van de boeren en vissers en bemiddelde tussen hen en de lokale overheid.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<ul style="list-style-type: none"> • Huren van assistent juristen en werven van vrijwilligers. • Assistentie bieden in het verkrijgen van documenten. • Assistentie van boerenfamilies om documenten rond grondeigendom op orde te brengen.
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> • Uiteindelijk 7.452 families geholpen aan documenten te komen in Tacloban, Palo, Tanauan, en op Dinagat Eiland. • 180 vrijwilligers getraind in juridische zaken en aan de slag. • 777 families geholpen in 7 juridische loketten in 7 steden in de provincie Dinagat. • 500 boerenfamilies bijgestaan in geschillen rond de afbakening van hun landgrenzen.
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 76.911

Rampen-management

Om de impact van natuurgeweld in de toekomst te beperken is het goed om aan rampen-management te doen. Daarbij breng je eerst in kaart welke rampen een gebied kan treffen, om vervolgens te kijken hoe je de gevolgen kan beperken. Het is belangrijk dat rampenmanagement vanuit de gemeenschappen wordt opgepakt en dat er extra aandacht is voor de meest kwetsbare groepen, zoals vrouwen en gehandicapten (zie ook kwetsbare groepen).

Waarschuwingssystemen werden aangelegd via een geautomatiseerd weer-informatie-systeem speciaal in gebieden waar vaak tyfonen zijn. Rampenpreventie kits werden op die eilanden uitgedeeld.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<ul style="list-style-type: none"> • Interactieve planning van het werk van voorkomen en verminderen van impact van rampen. • Het houden van de feitelijke inventarisatie op dit gebied. • Een weer-informatiesysteem opzetten. • Verstrekken van rampenkits (noodlamp, regenjassen, fluorescerende jacks, touw, grote zaklamp, fluit met kompas, megafoon, regenlaarzen, lamp voor op het hoofd).
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> • 1.563 leden van gemeenschappen werden getraind in rampenmanagement. In Biliran, Basey Samar, Madalag, Molocaboc Sagay Negros Eiland en in Toboso, Bantayan en Daanbantayan in Noord Cebu. • 6.000 mensen profiteerden van die training, 2.000 doordat ze werden getraind en anderen doordat ze profiteerden van het weer-informatie-systeem en de rampenkits die verstrekt werden op 3 eilanden in Bantayan Cebu.
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 337.514

Programma-management

ICCO heeft een landenkantoor in Manila. Na tyfoon Haiyan is een projectmanagement team van vijf personen ondergebracht in dit kantoor. Het team bestaat uit drie fulltimers en twee deeltijd medewerkers.

Het team van ICCO en Kerk in Actie besteedt veel tijd aan het ondersteunen, adviseren en verder ontwikkelen van de Filipijnse lokale partnerorganisaties. Minstens één keer per twee maanden worden projecten bezocht en zijn er ontmoetingen met lokale partnerorganisaties.

Uitgaven aan programmamanagement met geld van Giro555	
Besteed bedrag tot 31-7-2015	€ 90.350

Uitdagingen en beperkingen

Gedurende de rapportage-periode waren de grote uitdagingen: beperkte toegang tot bouwmaterialen (voor huizen en boten) en de weersomstandigheden. Prijzen van bouwmaterialen stegen snel door de grote vraag en de problemen veroorzaakt door de ramp (transportmiddelen beschadigd bijv.). Daardoor moesten sommige partnerorganisaties hun plannen bijstellen en bijvoorbeeld op een andere locatie materialen kopen. Transport van materialen was soms tijdrovend of kostbaar, omdat de Filippijnen uit een groot aantal eilanden bestaat. Door buitensporig slecht weer, veelal hevige regenval of juist te weinig regen, liepen trainingen vertraging op of was het lastig om akkers te verbouwen.

De uitdagingen in termen van slecht weer en hoge prijzen van bouwmaterialen werden op de volgende manieren aangepakt, vaak in samenwerking met de lokale regering:

- Gebruik middelen (bijv. kettingzagen) van gemeenten om gevallen bomen in stukken te zagen, zodat ze als bouw materiaal gebruikt kunnen worden. Dakplaten werden lokaal ingekocht om transportproblemen te voorkomen.
- Overbelaste werknemers van partnerorganisaties werden bijgestaan door veel vrijwilligers en ambtenaren hielpen ook.
- Soms was het moeilijk om materiaal uit de stad te krijgen. Grondeigenaren begonnen hun dode kokosbomen te rooien wat tot meer hout op de markt leidde.
- In sommige gebieden leverde onveilige omstandigheden (gewapende rebellie) vertraging op. De lokale partnerorganisatie trainde mensen in conflictpreventie, om de situatie te verbeteren.

Typhoon Ruby en Hagupit hebben nogmaals de bestaanszekerheid van mensen aangetast Eastern Visayas een jaar na Haiyan. In de afgelopen twee jaar na tyfoon Haiyan zijn de Filipino's al weer door nieuwe tyfonen getroffen. Deze tyfoons vormen een voortdurende bedreiging, niet alleen voor de mensen, maar ook voor de landbouw en visserij op de eilanden.

ICCO en Kerk in Actie wilden meer daadkracht van de Filipijnse overheid zien, als het gaat om het aanwijzen van nieuwe woon- en werklocaties voor de Haiyan-getroffenen. Door het gebrek aan duidelijk beleid of de wil om dat beleid uit te voeren, duurde het veel te lang voordat mensen konden beginnen met de opbouw van hun levens en het herstel van hun economische activiteiten. Lokale partners van ICCO en Kerk in Actie hielpen bij het tot stand komen van overeenkomsten waarbij grondeigenaren hun grond voor hervestiging gaven. In andere gevallen werd bemiddeld zodat mensen semi-permanente huizen op land konden gaan bouwen.

In het algemeen is het plannen van een noodhulpactie zoals deze een uitdaging:

- de noden wijzigden zich in de tijd (bijvoorbeeld na de noodhulp zijn er zaken nodig om mensen een bestaan te helpen verwerven). Slachtoffers zelf komen er in de tijd achter dat er andere essentiële zaken nodig zijn

-de slachtoffers zijn terecht in contact met vele andere hulporganisaties en soms worden daardoor zaken die wij plannen te doen met hen al door anderen gedaan. Dit is geen probleem. Dat wordt - in het algemeen - goed afgestemd. Wij gaan dan elders assisteren.

- Verder blijkt gaandeweg de actie dat er in meer afgelegen gebieden vaak meer noden zijn. Dan is het meer nodig je daar op te concentreren. De externe evaluatie van de gezamenlijke hulpinspanning van de ACT Alliantie gaf aan dat ACT hier goed in had geopereerd. Ook de vergeten, meer afgelegen, gebieden waren opgezocht.

Foto: Pedro Rico Cajife, ICCO

Luisito controleert de oesters

ICCO en Kerk in Actie startten samen met de organisatie CARET, een lokale coöperatie voor agrarische hervorming, een oesterkwekerij voor Filipijnse vissers in de Carigara Bay in Leyte. De oesterkwekers verzamelen de vrij rondzwemmende larven van deze oesters en kweken ze voor hun vlees en schelpen. Ook het kweken van parels werd geïntroduceerd om het inkomen van de getroffen vissers verder te vergroten. Zo'n 225 mensen, voornamelijk vissers en hun families, profiteren van dit project. Eén van hen is Luisito, een visser uit het dorp Carigara in Leyte. De cycloon die zijn dorp in november 2013 trof, heeft zijn leven en dat van zijn familie ingrijpend veranderd. Ze waren weliswaar blij dat ze de cycloon overleefd hadden, maar ze waren wel hun bron van inkomsten kwijtgeraakt.

Thema's in de hulpverlening

De noodhulp en wederopbouw activiteiten van ICCO en Kerk in Actie op de Filipijnen richten zich op sociale gerechtigheid en duurzame bestaanszekerheid. De meeste partnerorganisaties zijn actief in rurale gebieden. Veel steun wordt gegeven aan boeren en vissers door het herstel van akkers en vismaterialen.

Volgens het 'building back better' principe, zijn er ook projecten waarbij de landbouw verduurzaamd wordt, door het gebruik van natuurlijke bemesting met wormen in plaats van chemische mest. Ook leren boeren welke gewassen het best gedijen tijdens het droge en het natte seizoen.

In samenwerking met de ACT Alliance (Action by Churches Together) zetten ICCO en Kerk in Actie zich in voor het recht op wederopbouw. De Filipijnse overheid heeft om veiligheidsredenen een 40 meter no-building zone ingericht. De eerste veertig meter vanaf de kust mogen geen woonhuizen staan. Dit bracht veel onduidelijkheid met zich mee over de plek waar mensen nu hun huis mogen neerzetten en hun leven kunnen opbouwen.

Monitoring en evaluatie

Project monitoring wordt gedaan door bezoeken aan de projecten; minstens een keer per twee maanden. De resultaten van de bezoeken werden met lokale partnerorganisaties besproken. Lokale organisaties werd gevraagd iedere drie maanden schriftelijk te rapporteren over de voortgang.

Zo konden ICCO en Kerk in Actie bijsturen als bleek dat partnerorganisaties niet duidelijk communiceerden met de lokale bevolking, of als er geen goede monitoring was van de voortgang.

Een onafhankelijke externe evaluatie werd uitgevoerd bij 6 van de lokale partners in Cebu, Leyte, Aklan en Negros. Het evaluatieteam gaf als voorbeeld dat een ICCO partner goed en consistent een rechtenbenadering had uitgevoerd. Een andere partner werd genoemd als goed in verstrekken van psychosociale zorg aan gehandicapten. De gehandicapten en hun families kregen extra aandacht. Ook werden er onder deze groep vrijwilligers geworven.

Een speciale accountantscontrole die niet alleen let op het beheer van geld maar ook dat van goederen werd bij 6 lokale organisaties met budgetten van meer dan 100.000 Euro gehouden. De resultaten van deze evaluatie werden gebruikt om het beheer in de organisaties te verbeteren.

Kwetsbare groepen

Een van de partners heeft een speciaal programma voor mensen met een handicap. Er werd een enquête gehouden onder 1.169 gehandicapten in 8 gemeenten. De uitkomsten hiervan werden gebruikt om de impact van rampen te beperken in de toekomst. Ook kregen gehandicapten een plek in lokale raden voor rampenpreventie (Local Disaster Risk Reduction and Management Councils: LDRRMC). Ook werd extra relevante informatie aan deze groep gegeven, waarmee ze hun voordeel konden doen. Gehandicapten kregen voorrang bij psychosociale zorg en bij toegang tot voorzieningen van de overheid.

Een plattelandsvrouwen-organisatie sprak met vrouwen over hun rol tijdens een ramp. Hoe konden zij er voor zorgen dat hun gezin een noodsituatie zo veilig mogelijk zou doorstaan? Er werden inventarisaties gehouden in 10 wijken. Deze resulteerden in plannen die door de provincie van Cebu geïntegreerd werden in hun overall ontwikkelingsplan.

Daarnaast gaf een nationaal samenwerkingsverband van vrouwenorganisaties rampenpreventie trainingen aan vrouwen. Ook werden ruim 1.000 vrouwen getraind in het omgaan met trauma.

Pleitbezorging en lobby

Met ACT Alliance komen ICCO en Kerk in Actie op voor de rechten van de mensen die voor Haiyan woonden in de eerste 40-meter strook vanaf de kust. De overheid wil dat er nu niet meer gebouwd wordt in deze zone. Echter bedrijven mogen wel in deze woongebieden gaan bouwen. We willen duidelijkheid over de invoering van deze no-build zone. Maar vooral willen ICCO en Kerk in Actie weten waar deze mensen een nieuw bestaan kunnen opbouwen.

Via lokale partnerorganisaties komen ICCO en Kerk in Actie op voor de rechten van getroffen. Zoals voor de boeren- en visserfamilies op het eiland, Sicogon. Een grote ondernemer vindt dat zij moeten wijken voor een nieuw te bouwen toeristenresort. ICCO en Kerk in Actie steunen de bewoners in hun strijd om op het eiland te kunnen blijven en praten met alle betrokkenen over oplossingen. De algemene externe ACT evaluatie roemde deze vorm van mensen bijstaan.

Een lokale partnerorganisatie die slachtoffers helpt met het verkrijgen van identiteitspapieren (zoals eigendomspapieren en ID-kaarten), heeft een voorstel aan de regering gedaan om in de toekomst dit soort zaken beter af te handelen na een ramp.

Toekomst hulpverlening

De hulpverlening met geld van Giro555 is hiermee afgerond. Het belangrijkste is dat mensen bestaanszekerheid verwerven met als onderdelen daarvan herstel van economische activiteiten en toegang tot gemeenschaps- en overheidsvoorzieningen. In al deze aspecten zijn de lokale partners actief en zullen ze actief blijven.

Zodoende zullen projecten zich ook hierna blijvend richten op steun voor herstel van eten/inkomen van families, monitoring van hun situatie en pleitbezorging en lobby voor het welzijn van de overlevenden van de ramp.

Daartoe wordt er in en buiten de ACT Alliantie geworven om ondersteuning om de wederopbouw voort te kunnen zetten na de SHO-actie.

Beeld: Pedro Rico Cajife, ICCO

Fietstaxi

In maart 2015 gaven ICCO en Kerk in Actie 16 fietstaxi's aan vissers in Carigara, Leyte, via partnerorganisatie CARET. De taxi's, ook wel 'sikad' of 'padyak' genoemd, moeten zorgen voor een basis inkomen. Niet alleen op het land, maar ook onder water heeft Haiyan veel schade aangericht. Hierdoor is op veel plekken de visopbrengsten enorm gedaald.

Remigio's gezin werd zwaar getroffen door Haiyan, toch lukte het hem om het huis weer op te bouwen met het geld dat hij verdiende als taxichauffeur. Hij moest daarvoor wel een lening afsluiten.

Maar zijn gezin werd door een nieuwe ramp getroffen, toen een van zijn kinderen ernstig ziek werd. Al het geld van de familie ging op aan medische kosten en Remigio kon de lening niet meer terugbetalen. Hij verkocht zijn taxi.

Sinds maart heeft hij een nieuwe taxi. Dit komt omdat CARET-ICCO leningen geven aan leden van de coöperatie voor inkomenssupport. Remigio kreeg voorrang, vanwege de nijpende financiële situatie in zijn gezin. Hoewel het beroep van fietstaxichauffeur best zwaar is, het vergt een goede conditie, hoor je Remigio niet klagen.

2.4 Nederlandse Rode Kruis

Over ons

Het Rode Kruis is in bijna elk land ter wereld vertegenwoordigd door een nationale Rode Kruis- of Rode Halve Maan-vereniging. Het Nederlandse Rode Kruis werkt in de Filipijnen zowel samen met zusterorganisatie het Filipijnse Rode Kruis, als met de internationale koepel van het Rode Kruis. Dankzij deze coördinatie van hulpverlening kan de Rode Kruis-beweging veel mensen bereiken.

Het Internationale Rode Kruis heeft samen met de Filipijnse zusterorganisatie ruim een miljoen mensen kunnen bereiken in het door tyfoon Haiyan getroffen gebied met hulpgoederen, subsidies, drinkwater en sanitaire voorzieningen, gezondheidszorg en medicijnen, psychosociale steun en hulp bij familiehereniging (Bron: Haiyan 6 month Movement factsheet final (FedNet)).

Met de opbrengst van Giro555 heeft het Nederlandse Rode Kruis geholpen bij ruim een kwart van alle noodonderdak voorzieningen in het getroffen gebied. Deze hulp heeft zich gericht op het bouwen en repareren van huizen, het verbeteren van gezondheidszorg en hygiënische omstandigheden, het aanpassen van landbouw technieken en het geven van rampenmanagement trainingen aan dorpsbewoners en lokale overheden.

Historie in het gebied

Het Filipijnse Rode Kruis was al eerder actief in het gehele rampgebied. Landelijk heeft het Filipijnse Rode Kruis een stevige structuur: met 100 regionale Rode Kruis-afdelingen, ruim duizend werknemers en meer dan 200.000 vrijwilligers. Het land wordt jaarlijks geteisterd door een reeks rampen, denk aan tyfoons, aardbevingen, etc. Het Nederlandse Rode Kruis werkt sinds 2011 rechtstreeks met het Filipijnse Rode Kruis samen aan rampenvoorbereiding, gezondheidsprojecten en water/sanitaire voorzieningen. Deze samenwerking vindt onder andere plaats in Oost-Samar, Surigao del Norte, Agusan del Sur en Metro Manila.

Totaal te besteden van Giro555:	€7.236.820
Totaal besteed tot 31-7-2015:	€ 6.385.566 (88% van te besteden bedrag)

Resultaten van de hulpverlening met geld van Giro555

Onderdak

Onderstaande activiteiten hebben bijgedragen aan de zekerstelling van veilig - en menswaardig onderdak voor de getroffen door tyfoon Haiyan.

1. Directe steun via het Filipijnse Rode Kruis

Tijdens de noodhulpfase, die voor het Nederlandse Rode Kruis duurde tot 31 maart 2014, werden 7.950 families gesteund met de volgende hulpgoederen: een NFI-set (non-food items), onder andere bestaande uit plastic matten en muggennetten, die gekocht zijn van Giro555-geld (Andere items in deze sets, inclusief, dekens, een jerrycan en een hygiëne kit

zijn (gedeeltelijk) met andere fondsen betaald). Het Nederlandse Rode Kruis steunde 1.950 families met jerrycans, en circa 460 families met plastic zeilen voor tijdelijk onderdak. Ook zijn er 5.000 zogeheten Waka Waka lampen op zonne-energie uitgedeeld in 12 gemeenschappen in Oost- Samar, Leyte en Surigao del Norte.

Eind juli 2015 heeft het Nederlandse Rode Kruis alle geplande bouw werkzaamheden afgerond in het geïntegreerde project in 16 dorpen in de provincie Leyte. In totaal zijn er 407 nieuwe huizen gebouwd (2.035 mensen (In ieder huis woont een familie, per familie zijn er gemiddeld 5 personen) en 2.245 huizen gerepareerd (circa 11.225 mensen). Het Nederlandse Rode Kruis heeft rampbestendige huizen gebouwd, volgens het idee 'building back better'. Er is volgens de PASSA-methode gewerkt. PASSA staat voor de *Participatory Approach to Safe Shelter Awareness*, met als doel om samen met de gemeenschappen veilige huizen te bouwen. In totaal zijn er 141 timmermannen getraind en 32 PASSA-facilitatoren. Momenteel werkt het Nederlandse Rode Kruis aan de bouw van 50 extra huizen, omdat de kosten voor bouwmaterialen goedkoper zijn uitgevallen.

2. Hulpgoederen via internationale koepel

Het Nederlandse Rode Kruis heeft via zijn internationale koepel de volgende hulpgoederen gedistribueerd: 1.209 familietenten, 5.980 plastic zeilen, 4.580 bouwpakketten, 1.597 keukensets, 50.000 hygiënekits, 25.800 jerrycans en 3.898 golfplaten, met bijkomende subsidie voor 250 mensen, om zelf hun huis mee op te knappen (Berekening bijdragen via verschillende koepelorganisaties binnen het Internationale Rode Kruis. Voor bijdrage aan IFRC: De totale Nederlandse Rode Kruis bijdrage van hulpgoederen aan het grootschalige Internationale Rode Kruis project bedraagt 1,94 miljoen CHF, van het totale 76,8 miljoen CHF. Omgerekend heeft het Nederlandse Rode Kruis zo'n 2.5% van dit project bekostigd. Proportioneel schat het Nederlandse Rode Kruis daar 2,5% van de geplande 500.000 mensen, oftewel 12.600 mensen mee te hebben bereikt. Ervan uitgaande dat een familie uit 5 mensen bestaat, zijn er daarnaast zo'n 5 maal 3.195, oftewel 15.975 mensen bereikt met onderdaksteun. De optelsom van 12.600 (IFRC) en 15.975 (onderdak) brengt het totaal aantal mensen op 28.575, die met geld van Giro555 zijn bereikt).

Het Nederlandse Rode Kruis schat hiermee zo'n 28.5009 mensen te hebben bereikt. Deze hulpgoederen maken onderdeel uit van een grootschalig project van het Internationale Rode Kruis. Binnen dit project zijn de hulpgoederen (non food items), zoals hierboven beschreven uitgedeeld in: Aklan, Antique, Capiz, Cebu, Iloilo, Leyte, Leyte (Biliran), Ormoc en Palawan. De golfplaten zijn specifiek uitgedeeld in: Samar. Van de opbrengst van giro555 heeft het Nederlandse Rode Kruis specifiek noodhulpgoederen uitgereikt in de gemeenschappen (municipalities) van Albuera, Isabel en Merida in Leyte Provincie

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<p>Directe steun via Filipijnse Rode Kruis</p> <p>Noodhulp periode (t/m 31/3/2014)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verstrekken van hulpgoederen (NFI's) aan 8.000 families 2.000 mama-kits, met hygiënische producten voor moeders met jonge baby's en 1.142 plastic zeilen. <p>Wederopbouw periode (in 16 dorpen in Leyte)*</p> <ul style="list-style-type: none"> • Materiaal / geld beschikbaar voor 400 nieuwe huizen. • Matariaal / geld beschikbaar voor 2.200 reparaties aan huizen. • Subsidies (<i>cash grants</i>) of materiaal uitgedeeld aan 1.820 mensen. • Mensen getraind in bouwtechnieken en timmermannen opgeleid. • Assessment, ontwerp, en uitrusting voor publieke gebouwen. <p>Hulpgoederen via internationale koepel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het ondersteunen met hulpgoederen.

	Noodhulpexperts via internationale koepel <ul style="list-style-type: none"> • Het ondersteunen van met noodhulpexperts.
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> • 7.650 families, dus ca. 33.750 mensen geholpen met tijdelijke huisvesting. Het Nederlandse Rode Kruis heeft 1.209 familietenten gestuurd, en ca. 6.440 plastic zeilen. • Circa 7.775 families, dus circa 38.875 personen gesteund met transitionele huisvesting. 4.580 bouwpakketten, ca. 3.898 golfplaten gedistribueerd, en voor 250 families subsidies voor onderdakreparatie verstrekt. • Getroffen families ondersteund met NFI's (non-food items) incl. 50.000 hygiënekits, 2.000 mamakits met hygiëneproducten voor zwangere - en lacterende vrouwen, 1.597 kitchen sets, 27.750 jerrycans en 7.950 NFI sets onder andere bestaande uit plastic matten en muggennetten, welke gekocht zijn van Giro555-geld (Andere items in deze sets, inclusief, dekens, een jerrycan en een hygiëne kit zijn (gedeeltelijk) bij een andere donor ondergebracht). • 6 grote transporten verzorgd (o.a. chartervluchten, en verschepping) van tenten, shelter tool kits, hygiëne kits, etc. • 3 noodhulp experts gestuurd voor het internationale Rode Kruis, o.a. voor de ondersteuning van de shelter cluster waar het Internationale Rode Kruis leidend is. • assessments uitgevoerd in de dorpen in Leyte. 2.245 families, (zo'n 11.225 mensen) geholpen bij de reparatie van hun huis. 141 timmermannen en 400 vrijwilligers opgeleid. • 407 huizen gebouwd met eigen sanitaire voorzieningen. 50 extra huizen worden nu nog gebouwd bouwen in Isabel. • 32 PASSA facilitatoren opgeleid, 1.950 mensen training gegeven op het gebied van veilig wonen. •
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 3.311.889

Toelichting op afwijkingen van het plan:

Ondanks het slechte weer soms, heeft het Nederlandse Rode Kruis kunnen realiseren dat alle geplande huizen binnen de tijd zijn gebouwd. Omdat de inkooprijzen van bouwmaterialen lager zijn dan eerder begroot kan het Nederlandse Rode Kruis zelfs extra huizen bouwen en repareren. Een tekort aan bouwmaterialen en een gebrek aan geschoolde timmermannen heeft voor de nodige oponthoud gezorgd. Door een versnelde opleiding tot timmerman aan te bieden aan een groot aantal dorpsbewoners, is dit laatste probleem efficiënt opgelost.

Gezondheidszorg

Onderstaande activiteiten zijn gericht op basisgezondheidszorg en beschikbaarheid van noodzakelijke medicijnen en medische apparatuur.

1. Directe steun via het Filipijnse Rode Kruis

Als onderdeel van het wederopbouw plan, werkt het Nederlandse Rode Kruis ook aan gezondheidszorg in het geïntegreerde project in de 16 dorpen in de provincie Leyte. Het Nederlandse Rode Kruis heeft inmiddels in de dorpen assessments uitgevoerd en heeft 2 dorps-gezondheidscentra worden momenteel opgeknapt. Met deze hulp ondersteunt het Nederlandse Rode Kruis de infrastructuur van de basisgezondheidszorg. De centra die worden opgeknapt liggen in het dorp Bantigue (2.497 bewoners) en in Cangag (762 bewoners).

Naast het opknappen van gezondheidscentra werkt het Nederlandse Rode Kruis ook aan het herstellen van de basis gezondheidszorg door training van vrijwilligers in Community Based Health and First Aid (CBHFA) en het organiseren van gezondheidsactiviteiten. CBHFA wordt als aanpak gebruikt om de gezondheidsprioriteiten in de dorpen vast te stellen samen met de bewoners. Deze activiteit wordt o.a. uitgevoerd in 6 dorpen in de gemeente Isabel. In totaal zijn er in deze dorpen 1.696 huishoudens (zo'n 6.180 bewoners). Het opknappen en bevoorraden van de gezondheidscentra wordt mede gefinancierd door het Canadese Rode Kruis.

2. Hulpgoederen via internationale koepel

Het Nederlandse Rode Kruis heeft de volgende hulpgoederen aangeschaft: 7 Inter-Agency Emergency Health Kits (IEHK). Dit is een standaard kit met medicijnen en medische apparatuur voor 10.000 mensen voor ongeveer 3 maanden. Ook heeft het Nederlandse Rode Kruis een chartervlucht verzorgd die IEHK's naar de Filipijnen heeft vervoerd. Twee van de kits zijn vervoerd in een vlucht van defensie, georganiseerd door het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Het Nederlandse Rode Kruis schat hiermee zo'n 70.000 mensen te hebben bereikt. Deze hulpgoederen maken onderdeel uit van een grootschalig noodhulpproject van het Internationale Rode Kruis, en zijn niet aan een specifieke regio te koppelen.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<p>Directe steun via Filipijnse Rode Kruis</p> <p>Noodhulp periode (t/m 31/3/2014):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verstrekken van medicijnen en medische apparatuur. <p>Wederopbouw periode in 16 dorpen in Leyte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Training van 180 vrijwilligers in CBHFA, training van 35 Community Health vrijwilligers en de implementatie van diverse gezondheids activiteiten. • Assessment van gezondheidscentra uitvoeren. • 2 gezondheidscentra heropbouwen, 51% van het werk af voor eind juli 2015. <p>Hulpgoederen via internationale koepel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het ondersteunen van het Rode Kruis met hulpgoederen, op basis van behoeften (vraaggestuurd) en beschikbare middelen. •
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> • Assessments gedaan in 10 dorpen. 2 dorps-gezondheidscentra geselecteerd die momenteel door het Nederlandse Rode Kruis worden opgeknapt. In Bantigue is de constructie voor 10% klaar en in Cangag nu voor 35%. • 7 Inter Agency Health Kits (IEHK) aangekocht en verscheept met chartervlucht. • Alle trainingen succesvol afgerond: 180 CBHFA vrijwilligers en 35 community health vrijwilligers. <p>In ieder dorp zijn activiteiten op gebied van gezondheid ontwikkeld.</p>
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 203.595

Toelichting op afwijkingen van het plan:

Het Nederlandse Rode Kruis heeft vertraging opgelopen in het bouwen van de gezondheidsklinieken. Het eerste ontwerp bleek niet goed genoeg te zijn, hierdoor moesten er aanpassingen gedaan worden in het ontwerp van de ingehuurde consultant. Daarnaast bleken er op de bouwplek enorme rotsblokken te liggen die moeilijk te verwijderen waren. Desondanks wordt verwacht dat de constructie afgerond kan worden eind oktober 2015.

Water en sanitaire voorzieningen

Onderstaande activiteiten zijn gericht op het verhogen van de hygiëne door het aanleggen van basis voorzieningen in huizen en scholen en door het trainen van vrijwilligers:

Als onderdeel van het wederopbouw plan, werkt het Nederlandse Rode Kruis ook aan Water, Sanitatie en Hygiëne in het geïntegreerde project in de 16 dorpen in de provincie Leyte. Alle 407 nieuwe huizen hebben latrines gekregen net als een aantal openbare gebouwen in de dorpen. Het Nederlandse Rode Kruis promoot de implementatie van het zogenoemde PHAST. Dit staat voor 'Participatory Hygiene and Sanitation Transformation' waarbij mensen worden aangemoedigd om hun bestaande hygiënische omstandigheden te onderzoeken en hierin noodzakelijke verbeteringen aan te brengen, zodat de hygiëne in hun eigen directe omgeving verbetert. PHAST bestaat uit 7 stappen en ieder stap bestaat uit 16 verschillende activiteiten die door de hele gemeenschap doorlopen worden. Het eindresultaat is verbeterde hygiëne omstandigheden voor het hele dorp waarbij er door het Nederlandse Rode Kruis ook op scholen wordt gewerkt met kinderen.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	Wederopbouwperiode (in 16 dorpen in Leyte): Een schone en gezonde leefomgeving door: <ul style="list-style-type: none"> • Constructie van 400 latrines door Nederlandse Rode Kruis en inwoners samen (participatief). • 2000 inwoners actief betrekken bij verbeteren van eigen water, sanitaire en hygiëne omstandigheden. • Uitvoeren van PHAST activiteiten samen met lokale vrijwilligers. • Hygiëne promotie in 90% van het totaal aantal huishoudens in de 16 dorpen (3.230 huishoudens totaal). • 20 water en sanitaire faciliteiten opknappen in openbare gebouwen.
Resultaat tot 31 Juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> • Het Nederlandse Rode Kruis heeft voedselpakketten verstrekt aan 4.450 mensen in Eastern Samar en Surigao del Norte tijdens de Noodhulp periode. • Het Nederlandse Rode Kruis heeft subsidies (<i>cash grants</i>) verstrekt aan 31.000 families in Leyte, Samar en Eastern Samar tijdens de Noodhulp periode.
Besteed bedrag tot 31 mei 2014	€ 1.775.493

Toelichting op afwijkingen van het plan:

Het Nederlandse Rode Kruis heeft ervoor gekozen de resultaten in bovenstaande tabel geclusterd weer te geven, om zo een duidelijker beeld te schetsen van wat er is bereikt. Minimale afwijkingen zijn als volgt: als directe steun via het Filipijnse Rode Kruis zijn er in plaats van de genoemde 5.000 families voor de voedselpakketten 4.450 families bereikt. Van de geplande 5.000 families voor de subsidies (*cash grants*) zijn er zo'n 4.000 bereikt. Dit verschil is uit te leggen, doordat de situatie snel verandert in de Filipijnen, en met de 4.000 subsidies voldoende mensen bereikt waren in de gebieden die het Nederlandse Rode Kruis steunt.

Rampen-management

Onderstaande activiteiten hebben bijgedragen aan het gecoördineerde rampen-management.

1. Noodhulpexperts via internationale koepel

Het Nederlandse Rode Kruis heeft 6 uitzendingen ondersteund binnen zijn internationale koepel. Het Internationale Rode Kruis is er op ingericht om kort na een ramp snel experts en middelen in te kunnen zetten. Een van de methodes die worden gebruikt om mensen uit te zenden is de inzet van rampenbestrijdingseenheden (*Emergency Response Units, ERU's*). Dit zijn teams van getrainde technisch specialisten die op zeer korte termijn kunnen worden ingezet. Het Nederlandse Rode Kruis heeft bijgedragen aan 6 uitzendingen van specialisten in Benelux-verband. Het gaat om een totaal van 5 verschillende experts, één van de experts is tweemaal uitgezonden. Deze experts hebben onder andere geholpen met een efficiënte distributie van hulpgoederen tijdens de eerste vier maanden van de noodhulpfase.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	Noodhulpexperts via internationale koepel <ul style="list-style-type: none"> Het ondersteunen van het Rode Kruis met noodhulpexperts, op basis van behoeften en beschikbare middelen.
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> 6 uitzendingen ondersteund van noodhulpexperts bij rampenbestrijdingseenheden (<i>Emergency Response Units</i>) direct na de ramp.
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 155.203

Toelichting op afwijkingen van het plan:

Het Nederlandse Rode Kruis heeft na de vorige rapportage besloten de activiteiten onder rampen management onder te brengen bij een andere donor. Hierdoor is meer geld beschikbaar gekomen voor de constructie van huizen, en water/sanitatie voorzieningen.

Programma-management

Onderstaande activiteiten hebben bijgedragen aan de effectieve coördinatie van de noodhulporganisatie, en aan de ondersteuning van de hulpverleners bij logistieke diensten, ondersteunend materiaal, faciliteiten, infrastructuur, etc.

Uitgaven aan programmamanagement met geld van Giro555	
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 114.032

Toelichting op afwijkingen van het plan:

Voor deze rapportage rekent het Nederlandse Rode Kruis de kosten van senior management coördinatie en support en gedeeltelijk de kosten van het lokale kantoor in Manila. Daarnaast vallen de kosten van het project kantoor in Isabel hier ook onder.

Beeld: Judith Agnoletta

Nieuwe landbouw technieken worden toegepast op hellingen (SALT).

Beeld: Chrismar Punzal

Nederlandse Rode Kruis model van een rampbestendig huis met toilet.

Uitdagingen en beperkingen

In de eerste weken na de ramp werd de toegang tot de getroffen gebieden ernstig belemmerd door beschadigde wegen, bruggen en communicatie-infrastructuur. Dit maakte de toevoer van hulpgoederen en het delen van informatie moeilijk. Sinds Haiyan zijn er meerdere aardbevingen geweest en een tweetal andere tyfoons. Alhoewel deze minder destructief waren, heeft dit er toch voor gezorgd dat de aandacht, mensen en middelen van het Rode Kruis verdeeld moesten worden.

Zoals bij iedere grote ramp is de coördinatie niet onder alle partijen even vanzelfsprekend. Het Rode Kruis zet zich in om zowel met lokale overheden, als met andere hulporganisaties af te stemmen, om de best mogelijke hulp te verlenen. Aan de andere kant moet worden erkend dat mensen niet kunnen wachten tot er gecoördineerd hulp wordt verleend. Zeker in de Filipijnen blijkt dat mensen zelf aan de slag gaan. In de werkelijkheid betekent dit een constant veranderend hulplandschap, wat lastig kan zijn in de planning.

Na een grote ramp is er onder organisaties een enorme vraag naar gekwalificeerd personeel. Hoewel onbedoeld, veroorzaakt dit competitie onderling. Aangezien het Rode Kruis met vrijwilligers werkt, is het soms lastig om goede mensen vast te houden, wanneer zij via andere organisaties betaald werk kunnen krijgen.

Voordat er een huis kan worden gebouwd op een bepaald stuk land is het belangrijk dat het duidelijk is dat mensen kunnen aantonen dat zij het recht hebben daar te wonen. In een gebied waar documentatie veelal op papier was, maar alle documenten vergaan of verdwenen zijn, is dit een ingewikkelde en tijdrovende kwestie.

Thema's in de hulpverlening

Samenwerking & coördinatie

Vanaf het begin van de Haiyan-operatie zijn er binnen de Rode Kruisbeweging op de Filipijnen duidelijke afspraken gemaakt, die zijn vastgelegd in een operationeel kader. De beide afspraken die hebben bijgedragen aan een goede coördinatie zijn: 1) Het Filipijnse Rode Kruis (PRC) is leidend als organisatie; 2) alle zusterverenigingen waaronder het Nederlandse Rode Kruis hebben geografische verantwoordelijkheid toebedeeld gekregen. Deze afspraken zijn gebaseerd op lessen van andere grote rampen, en hebben het gecoördineerde werk van het Rode Kruis sterk bevorderd.

Werkprincipes en standaarden

Het Nederlandse Rode Kruis en zijn partners werken op basis van de internationale gedragscode rond rampenhulpverlening. Een voorbeeld hiervan is dat de humanitaire noden van de getroffen mensen voorop staan. Zodra aan de eerste basisbehoeften is voldaan (voedsel, water, noodonderdak) wordt er zoveel mogelijk samen met de getroffen bevolking gewerkt aan de wederopbouw.

Verantwoording

Het Filipijnse Rode Kruis was al op dorpsniveau aanwezig in het rampgebied vóór Haiyan. In assessments om de noodhulpbehoeften te bepalen wordt de lokale bevolking zoveel mogelijk betrokken. Dit geldt ook voor de meer langetermijnplannen en –methoden, waar gebruik wordt gemaakt van participatieve tools. De verificatie van de selectie van mensen binnen de hulpverlening gebeurt via dorpscomités. Zo is in ieder dorp waar het Rode Kruis werkt met de opbrengst van Giro555 samen met een onafhankelijk bewonerscomité besloten welke huizen gerepareerd en welke huizen herbouwd moesten worden.

Monitoring en evaluatie

In het directe werk met het Filipijnse Rode Kruis is het Nederlandse Rode Kruis rechtstreeks betrokken bij de monitoring en evaluatie. Over het algemeen gebeurt de monitoring met

behulp van vrijwilligers. Deze vrijwilligers worden actief ingezet. Waar mogelijk zet het Rode Kruis de ontvangers van hulp in om de lopende activiteiten te monitoren. Dit is bijvoorbeeld het geval in de genoemde PASSA-methode (zie ook: onderdak). Deze mensen maken onder begeleiding van speciaal getrainde facilitatoren hun eigen plannen en monitoren ook de resultaten van deze plannen.

Lobby and advocacy

Lobby en advocacy is volledig geïntegreerd in de aanpak van het Nederlandse Rode Kruis door goede coördinatie en communicatie met de lokale bevolking en met lokale overheden. Het Nederlandse Rode Kruis promoot de participatieve methode (owner driven approach) bij de constructie van huizen, latrines en de implementatie van levensonderhoud activiteiten. Al meerdere organisaties hebben de voorbeeld projecten van het Nederlandse Rode Kruis bezocht. De organisaties zijn over deze methode enthousiast en zullen in de toekomst ook op deze manier proberen te werken.

Toekomst hulpverlening

Het Nederlandse Rode Kruis steunt met al zijn werk rechtstreeks het Filipijnse Rode Kruis in de toegewezen gebieden. De aankomende 5 maanden zal het Nederlandse Rode Kruis zich richten op het behalen van zijn gestelde doelstellingen in de geïntegreerde wederopbouwactiviteiten in de 16 geselecteerde dorpen in de provincie Leyte inclusief de bouw van 50 extra huizen en 2 dorps-gezondheidscentra, daarnaast zullen de gezondheidsprioriteiten in ieder dorp verder worden opgepakt. Op het gebied van Water en Sanitatie is het Nederlandse Rode Kruis al druk bezig met het uitvoeren van PHAST activiteiten samen met lokale vrijwilligers. De laatste 5 activiteiten zullen worden uitgevoerd in de maanden augustus -december 2015. Ook op het gebied van hygiëne promotie zal nog 10% van het totaal aantal huishoudens betrokken moeten worden en zal een klein aantal latrines nog verder moeten worden afgebouwd samen met de bewoners. Fase 3 van de levensonderhoud activiteiten is nog in volle gang. Momenteel worden er nog 223 mensen getraind in het organisch verbouwen van groenten en zal het leerboek de aankomende maanden afgemaakt moeten worden. Ook zullen de opgestarte dorpsprojecten in Merida en Isabel nog de nodige aandacht behoeven.

Het Nederlandse Rode Kruis zal alle giro555 gefinancierde activiteiten afronden eind 2015, maar zal daarna nog een jaar langer in de 16 dorpen werken via de gelden van andere donoren om onder andere activiteiten op het gebied van rampen management en gezondheidszorg verder te implementeren.

Beeld: Judith Agnoletto

Sul Maurillo met haar zoon.

Sul Maurillo's droom

Sul Maurillo is sinds kort Rode Kruis-vrijwilliger in haar dorp Barangay Monte Alegre, Isabel, Leyte. Sul heeft een PHAST-training gedaan om de gezondheidsproblemen in haar dorp aan te pakken. Voordat Sul zich als vrijwilliger bij het Filipijnse Rode Kruis aanmeldde, was ze verlegen en had ze weinig kennis over hygiëne en sanitaire voorzieningen. Na haar training in PHAST (Participatory Hygiene and Sanitation Transformation) is zij veranderd in een actieve facilitator die haar dorpsbewoners veel leert en hen aanmoedigt om de hygiëne in en om het huis te verbeteren. Daarnaast heeft Sul de PASSA training doorlopen en weet ze nu precies hoe een rampbestendig huis kan worden gebouwd. Met deze kennis is de jonge vrouw een voorbeeld voor velen in haar dorp.

Ze zegt: 'Wanneer ik mijn burens bezoek of bij kennissen thuis ben, en ik zie dat ze verkeerd hun handen wassen, dan herinner ik ze er altijd aan hoe het wel moet - met stromend water. Omdat mensen over het algemeen snel vergeten wat ze hebben geleerd tijdens de hygiëne lessen, herinner ik hen er constant aan. Ik zou namelijk graag zien dat mijn hele dorp hieraan meedoet, anders zal er geen verandering plaatsvinden. Om deze reden blijf ik me inzetten als facilitator voor PHAST en PASSA'.

Al met al voelt Sul zich gelukkig met de kennis die ze heeft opgebouwd en die ze nu kan delen met haar dorpsgenoten. Ze droomt ervan haar hele dorp te zien veranderen en de levensomstandigheden van haar dorpsbewoners te verbeteren. Ook heeft ze nog een droom voor zichzelf: 'Ik zou graag kinderleidster willen worden, omdat ik nu precies weet hoe ik les moet geven, speciaal ook aan kinderen. Kinderen houden ervan om vies te worden en dingen op te rapen van de straat, ik weet nu welke lessen op het gebied van hygiëne ik ze allemaal moet leren.'

2.5 Oxfam Novib

Over ons

Oxfam Novib is onderdeel van Oxfam, een internationale confederatie van 17 ontwikkelingsorganisaties. Samenwerking is het hart van ons werk. Want niemand lost armoede en onrecht alleen op. Wij werken samen met lokale partnerorganisaties in ontwikkelingslanden, overheden en bedrijven en met het Nederlandse publiek. Samen werken we in meer dan 90 landen.

In de activiteiten na de orkaan Haiyan heeft Oxfam zowel direct werk uitgevoerd als indirect met lokale partners, om te zorgen voor een tijdige levering van goede hulp. Oxfams' werk concentreerde zich op de regio's Oost Samar (niet onderdeel van dit verslag) en Leyte inclusief Tacloban City en Cebu.

Historie in het gebied

Oxfam werkt al zo'n 25 jaar op de Filippijnen en heeft in die periode naast vele noodhulp- en rampenbestrijdingsprogramma's een scala aan langere termijn ontwikkelingsprogramma's uitgevoerd op het gebied van bijvoorbeeld reproductieve gezondheidszorg, goed bestuur, vergroten van de weerbaarheid van mensen om tegenslagen zoals mislukte oogsten en rampen op te vangen en conflicttransformatie. Daarnaast pleit Oxfam actief bij lokale en regionale beleidsmakers voor een adequaat armoedebestrijdingsbeleid en voor het effectief toekennen en inzetten van leningen verstrekt door o.a. de Wereldbank, de Aziatische Ontwikkelingsbank en de ASEAN (Associatie van Zuid-Oost Aziatische landen) en is gericht op beleid voor armoedebestrijding, op de opbouw van weerbaarheid tegen rampen (DRR, afkorting van *Disaster Risk Reduction*), en op de gelijkwaardigheid van vrouwen en mannen.

Totaal te besteden van Giro555:	€ 5.875.695
Totaal besteed tot 31 juli 2015:	€ 5.038.074 (86% van te besteden bedrag)

Resultaten van onze hulpverlening met geld van Giro555

Oxfam heeft met Giro555 geld gewerkt in de sectoren Water en sanitaire voorzieningen en Levensonderhoud. Daarbinnen zijn aandacht en activiteiten voor gender, bescherming en monitoring en evaluatie geïntegreerd, ondersteund met fondsen uit het programma management budget.

Water en sanitaire voorzieningen

Het WASH-programma dat met Giro555 geld werd gefinancierd werd uitgevoerd in de westelijke gemeenten van Leyte, tot aan de start van de wederopbouw fase in maart 2015. Vanaf die datum richtte het programma zich op wederopbouw in Tacloban City en op het eiland Bantayan.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<p>Resultaat 1: 150.000 vrouwen, mannen, meisjes en jongens hebben betere toegang tot en beschikking over veilig drinkwater.</p> <p>Resultaat 2: 30.000 gezinnen in de doelgroep zijn in staat om betere hygiëne toe te passen in een veilige en in de cultuur passende</p>

	<p>omgeving.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Resultaat 3: Gezinnen in de geselecteerde gebieden hebben toegang tot en maken gebruik van sanitaire voorzieningen.
Resultaat tot 31 juli 2015	<p>35.000 gezinnen hebben veilig drinkwater, middels:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De bouw/installatie van 137 gemeenschapskranen, • Reparatie van 7 waterreservoirs, • 22 waterputten uitgerust met bescherming tegen verontreinigingen, • 3 reservoirs voor opvang van regenwater, • Verbetering van 2 waterleidingstelsels in scholen, zodat scholieren kunnen beschikken over water, • Uitvoering van 4 testen van 3 stelsels voor waterlevering ter verzekering van de kwaliteit van water, • 3 lokale overheidsinstanties voorzien van technische steun in het ontwikkelen van WASH plannen. <p>Verbeterde hygiëne is tot stand gekomen door middel van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opzetten van 98 WASH-comités, waardoor 56% van de vrouwen in hun wijk voorlichting over hygiëne en gezondheid kregen, • Bijna 8.000 mensen is getoond hoe de handen goed te wassen, waaronder 62,5% vrouwen. Scholieren namen ook deel aan oefeningen over handen wassen, waaronder 80% meisjes, • Hygiënepakketten uitgedeeld onder 297 schoolkinderen. • 102 mensen kregen training in hygiëne waarbij de gemeenschap het voortouw neemt, die vervolgens veranderingen bewerkstelligden in 11 <i>barangays</i> (gemeenten) met 47 dorpen <p>Verbeteringen in afvalbeheer, door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beïnvloeding van gemeentelijk beleid op afvalbeheer, • Activiteiten gericht op vuil en puin ruimen in 6 gemeenschappen, waarbij 2.037 mensen betrokken waren. <p>Sanitaire voorzieningen zijn verbeterd, middels:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bouw van 177 toiletten voor gezinnen, • Bouw van 5 gemeenschappelijke toiletten, • Bouw van 8 toiletten voor scholen.
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 2.940.159

Toelichting op afwijkingen van het plan:

De doelstelling voor reparatie van watertoevoer en sanitaire voorzieningen werd naar beneden bijgesteld, omdat de coördinatie met de doelgroep en overheidsmedewerkers langzamer ging dan verwacht. In juli 2014 verklaarden de regering en de VN dat de noodfase was beëindigd. Oxfam was al bezig met een herziening op basis van werkelijke behoeftes, en besloot om het WASH-programma in het westen van Leyte te beëindigen en te focussen op andere prioritaire gebieden. Vanaf april 2015 werd ingezet op de noden op het eiland Bantayan en in Tacloban City.

Levensonderhoud

Het programma voorzag in dringende voedselbehoeftes en het herstel van levensonderhoud met geld-voor-werk projecten, uitkeringen van contant geld, en leveren van bestaansmiddelen (o.a. zaden, gereedschap) in het westen van Leyte. Met uitkeringen van contant geld heeft Oxfam bijgedragen aan het herstel van de lokale economie en versterking van economische kansen van de getroffensten. Om duurzame effecten te bereiken is er in samenwerking met instanties, inclusief die van de overheid, training gegeven in organisatieontwikkeling en in het verantwoord afbouwen van de hulp. Vanaf april 2015 werd prioriteit gegeven aan het toewijzen van fondsen voor herhuisvestinglocaties in Tacloban City.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555

Plan	Resultaat 1: 10.000 kwetsbare gezinnen hebben toegang tot voldoende voedsel en andere basisbehoeftes gekregen waardoor zij in staat zijn
------	--

	<p>gesteld weer zelf in hun levensonderhoud te voorzien.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Resultaat 2</u>: markten voor voedsel en eerste levensbenodigdheden functioneren weer na input van contant geld en goederen.
Resultaat tot 31 juli 2015	<p>Oxfam heeft 10.373 kwetsbare gezinnen geholpen met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitkeringen in geld aan 2.186 gezinnen, • Geld-voor-werk projecten voor 4.009 gezinnen, • Steun in geld en goederen voor 3.364 kwetsbare gezinnen, • Beroepstraining voor 139 personen, • Training van 14 groepen in ontwikkeling van het ondernemerschap, • 4 groepen met broodwinning in de visserij kregen steun in de ontwikkeling van gemeenschappelijke visserijondernemingen en beheer van natuurlijke hulpbronnen aan de kust, • 6 groepen met broodwinning in kokosnootbomen kregen steun in de ontwikkeling van gemeenschappelijke ondernemingen, • Samenwerking met de <i>National Irrigation Authority</i> (NIA) en 2 irrigatiecoöperaties in Ormoc City, heeft geleid tot herstel van 2 pakhuizen voor rijst en 1 rijstmolen, • Ontwikkeling van samenwerking met <i>City Agriculture Officer</i> van Ormoc m.b.t. ongediertebestrijding waar rijstboeren elk jaar door worden getroffen, • 10 werkgroepen die het weer monitoren opgezet in samenwerking met de <i>City Agriculture Officer</i> van Ormoc, • Herbepanting van 5 hectare mangrovebos, • 3 schoolforums georganiseerd over noodzaak van bescherming van natuurlijke hulpbronnen aan de kust en in de zee.
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 1.281.586

Toelichting op afwijkingen van het plan:

Na 6 maanden toonde een Oxfam analyse aan dat de markten zich snel herstelden, en dat zelfs kleinschalige handelaren steun kregen van voormalige zakenpartners en hun inkooprijzen verlaagden om sneller te herstellen. Dit had negatieve gevolgen voor kleinschalige boeren en vissers. Daarom richtte het programma zich, in plaats van op kleinschalige handelaren, op steun aan duurzame inkomensgenererende projecten, zoals geïntegreerde landbouwsystemen, alternatief levensonderhoud en ondernemingen van vissers- en boerenassociaties of coöperaties. Hierdoor zijn basisorganisaties en de weerbaarheid van gemeenschappen versterkt, terwijl ook hogere inkomens werden gerealiseerd voor vrouwen en mannen. Momenteel worden in Tacloban City nog activiteiten rond levensonderhoud uitgevoerd.

Programma-management

Ondervoeding was al een langdurig probleem in Nepal. Hulporganisaties schatten dat meer dan 1 miljoen mensen voedselhulp nodig blijft houden, om in hun dagelijkse voedselvoorziening te voldoen. Vooral in bergachtige gebieden is hulp nodig, omdat daar voedselvoorraden verloren zijn gegaan en markten nog niet zijn hersteld. Naast ondervoeding is er grote zorg voor zowel de korte als lange termijn over het verlies van huishoudelijke voedselvoorraden. Vrouwen lopen het meeste risico op ondervoeding als de toegang tot eten vermindert.

Het voedselzekerheid- en levensonderhoudprogramma van Oxfam richt zich op het tegengaan van negatieve overlevingsstrategieën, zoals het eten van kleinere porties en minder voedzaam eten, en de lange termijn gevolgen voor het levensonderhoud van door de aardbeving getroffen mensen in Nepal. Oxfam zorg ervoor dat ten minste 19.000 huishoudens zelf in hun basisbehoeftes kunnen voorzien en in staat zijn om hun inkomstenwerving weer op te pakken.

Uitgaven aan programmamanagement met geld van Giro555

Besteed bedrag tot 31 juli 2015	• € 463.663
---------------------------------	-------------

Beeld: Kaena Agravante / Oxfam

Start van hygiëne-promotiecampagne, Noord Cebu.

Uitdagingen en beperkingen

De uitdagingen waren de volgende:

- Logistiek: plaatselijke leveranciers van allerlei goederen die Oxfam uitdeelt, zoals hygiëne pakketten, hebben onvoldoende capaciteit om op tijd grote hoeveelheden goederen te leveren.
- Om bureaucratische redenen is de uitvoering van projecten door de nationale overheid voor basisvoorzieningen, onderdak en levensonderhoud vaak erg langzaam.
- Sleutelfiguren in overheidsinstanties doen te weinig aan het betrekken van ontheemden bij deelname en vertegenwoordiging in plaatselijke ontwikkelingsstructuren voor herhuisvesting programma's. Oxfam dringt hier voortdurend op aan in coördinatie bijeenkomsten.
- Personeel: werving van gekwalificeerde staf op lokaal niveau problematisch in het begin van de noodhulp, vanwege concurrentie tussen NGO's.

Recentelijk, gekozen functionarissen op gemeentelijk en provinciaal niveau zijn al begonnen Aan hun verkiezingscampagne en zien graag dat programma's als die van Oxfam hun politieke ambities steunen voor de verkiezingen van volgend jaar.

Thema's in de hulpverlening

Samenwerking & coördinatie

Oxfam heeft een actieve rol gespeeld in de clusterbijeenkomsten die tijdens de noodhulpfase door de regering en UNOCHA werden opgezet. Naar mate de noodhulp overging naar de fase voor wederopbouw en ontwikkeling, werden kleinere technische werkgroepen (TWG) opgezet die het clusterstelsel vervingen. Zoals gebruikelijk in deze fase van de hulp vindt de meeste coördinatie nu plaats via bilaterale bijeenkomsten en discussies met andere Inlos, of wanneer de regering oproept tot een bijeenkomst met lokale GOS, Inlos en de particuliere sector.

Zaken aangaande beleidsbeïnvloeding en bescherming worden opgepakt in coördinatie met verschillende GOS en Inlos die aan herstel en herhuisvesting werken, via de UNRCO, en met de overheidsinstanties in samenwerking met de verschillende clusters voor hervestiging, infrastructuur en openbare diensten.

Verantwoording

Oxfam past mechanismen toe die zorgen voor afstemming tussen de teams in het veld en de gemeenschappen. Vooral:

- Participatie van overheidsmedewerkers en -instanties in de inventarisatie van behoeftes, planning, uitvoering, monitoring en evaluaties.
- Hotline telefoonnummers voor vertrouwelijke feedback.
- Klachtenbureau en zgn. *exitinterviews* (afsluitingsgesprekken).
- Regelmatige bijeenkomsten met gemeenschappen en informatie-uitwisseling met betrekking tot bv. Projectplannen.

Oxfams' kantoor staat tijdens kantooruren open voor de zorgen van bezoekers uit de gemeenten, scholen en overheid.

Capaciteitsopbouw

Gedurende de hele hulpoperatie heeft Oxfam gewerkt in samenwerking met gemeenschapsorganisaties en -groepen, en die versterkt. Er zijn meer dan 500 gemeenschapsleden als personeel en vrijwilligers geworven en getraind. We hebben de kennis en capaciteit van lokale overheidsinstanties en gemeenteraden ontwikkeld, als mede die van zorgvrijwilligers op dorpsniveau. Dit heeft wezenlijk bijgedragen tot het handhaven van de openbare gezondheid, vooral in tijdelijke opvang en tentenkampen.

Momenteel vindt capaciteitsopbouw meer plaats met de directe begunstigden van projecten, waaronder vooral kinderen, vrouwen, gezinnen, ontheemden die actief zijn in, gemeenschapsgroepen en associaties, door de overheid ingestelde raden en comités voor water, afvalverwerking, gender en DRR.

Pleitbezorging en lobby

Oxfam werd door de internationale en lokale media benaderd voor informatie over de ramp en de noodhulpoperatie. Beleidsbeïnvloeding heeft vanaf de eerste dag plaatsgevonden. Die ging over hulp aan en bescherming van kwetsbare slachtoffers, en de ontwikkeling van capaciteiten voor weerbaarheid in de toekomst.

Voorbeelden van acties:

- Voorlichtingbrochures over de noodhulp- en herstelprocessen werden met regelmaat geproduceerd.
- Organiseren van consultaties met gemeenschappen over hun herhuisvesting.
- Lobby over bescherming in tijdelijke onderkomens, zoals tentkampen en barakken.
- Samenwerking en afstemming met relevantie overheidsinstanties, VN-organisaties en clustersysteem.
- Beleidsdocument geschreven over herhuisvesting, genaamd "*The Right Move?*"
- Monitoring van de verkoop van land voorheen tijdelijk bewoond door mensen die op herhuisvesting wachten.
- Uitgebreid werk met de media, waaronder social media, informatieverschaffing, enz.

Toekomst hulpverlening

Activiteiten rond voedselzekerheid waren tegen juli 2014 afgebouwd en vervangen door langere termijn herstelprogramma's rond levensonderhoud.

In Noord-Cebu, Leyte en Oost-Samar worden activiteiten rond het beheer van WASH die het herstel en de opbouw van weerbaarheid steunen, nu via de plaatselijke overheid uitgevoerd, zoals WASH Festivals, afvalverwerking, en verbetering van stelsels voor de waterlevering. Oxfam steunt het nationale initiatief: *Community Led Total Sanitation* (CLTS, sanitaire voorzieningen met de gemeenschap in het voortouw) en *Management van Riolerings*.

Beeld: Butz Muyco/Oxfam

Rose met haar dochter in de kwekerij

Er is leven na Haiyan

Als 43-jarige alleenstaande moeder met 7 kinderen voorzag Rose in haar levensonderhoud met het verzamelen van kokossap en de verkoop van kokoswijn. Elke ochtend en avond beklom zij 22 kokosbomen. Zo verdiende zij 136 USD per jaar. Maar toen vernietigde orkaan Haiyan 19 van haar kokosbomen en kon zij niet langer in het onderhoud van haar gezin voorzien. Kort na de ramp deed Rose mee aan een geld-voor-werk project om puin en afval op te ruimen dat was verspreid in kokosnootplantages door de orkaan.

Met het verdiende geld begon ze een klein winkeltje in kruidenierswaren. Tegelijkertijd bewerkte ze een stukje land van haar ouders waar alle kokosbomen waren afgebroken. Ze plantte er onder andere bananen en maïs als aanvulling op het inkomen van haar winkeltje. Rose werd ook actief als vrijwilliger in een vereniging van boeren om meer te leren over het verbouwen van voedselgewassen. Oxfam ondersteunt boerenverenigingen, ook die waarin Rose actief was, met het opzetten van een kwekerij, compostverwerking en het opzetten van een proeftuin voor de verbouw van cacao. Vanwege haar harde werk en leergierigheid werd ze aangesteld als beheerder van een kwekerij en verdient daarmee 44 USD per maand. Het is hard werken en nog steeds een laag inkomen maar Rose kan nu toch weer voor haar gezin zorgen.

2.6 Save the Children

Over ons

Save the Children Nederland werkt samen met Save the Children International in Manilla (Filipijnen). Na het toeslaan van tyfoon Haiyan in november 2013 is de uitvoeringscapaciteit flink uitgebreid met internationale medewerkers. In nauwe samenwerking met lokale partners en de overheid, voeren we noodhulp en wederopbouw activiteiten uit, zoals het verstrekken van noodhulpgoederen; bieden van gezondheidszorg; ondersteunen van kostwinners; voedselvoorziening voor de getroffen bevolking met speciale aandacht voor baby's en zwangere vrouwen; inrichten van tijdelijke scholen, nood-onderkomens en Child Friendly Spaces (plaatsen waar kinderen veilig kunnen spelen en leren); water en sanitaire voorzieningen en herstel van woningen. Bij het opzetten van de programma's zijn participatie van de getroffen bevolking en partnerorganisaties en training van partners belangrijke onderdelen.

In januari 2014 is gestart met de wederopbouw, waaronder de reparatie van klaslokalen en training van leerkrachten op het gebied van psychosociale hulp. Veel kinderen zijn getraumatiseerd. Door sport, spel en tekenen stellen zij zich open en kunnen ze spelenderwijs om leren gaan met deze ervaringen. Belangrijke elementen in de wederopbouw zijn ook de voedselzekerheid, kostwinning en sanitaire voorzieningen voor de meest kwetsbare groepen.

Historie in het gebied

Save the Children is sinds 1981 actief op de Filipijnen en heeft sinds die tijd hulp geboden bij tientallen grote en kleine rampen en crisissen als gevolg van overstromingen, aardbevingen en conflicten. Behalve noodhulpactiviteiten wordt ook aandacht besteed aan het ondersteunen van gemeenschappen bij het invoeren van maatregelen om de effecten van natuurgeweld te verminderen. Daarnaast besteden we aandacht aan de rechten van kinderen. Door de aanwezige structuur op de Filipijnen, heeft Save the Children snel en adequaat kunnen reageren op de verwoesting aangericht door de tyfoon Haiyan. Met het geld van Giro555 werkt Save the Children specifiek op het eiland Panay in de provincie Iloilo.

Totaal te besteden van Giro555: € 2.095.567

Totaal besteed tot 31-07-2015: € 2.095.550 (100% van het totaal te besteden bedrag)

Resultaten van onze hulpverlening met geld van Giro555

Onderdak

Als onderdeel van een grootscheepse activiteit van Save the Children (SC) op het verstrekken van onderdak in alle SC gebieden (tijdelijke onderdak, wederopbouw), zijn de getroffen families direct na de ramp van tijdelijk onderdak voorzien. Dit gebeurde door het beschikbaar stellen van tentzeil en touw, zodat deze families beschermd werden tegen wind en regen. Hierdoor konden de families tijd steken in de reparatie van hun huizen en hun bezittingen veilig stellen. Tijdens de inzamelingsactie van Giro555 zijn, door Waka Waka gedoneerde, Solar lampen uitgedeeld aan kinderen en hun gezinnen. Hierdoor konden de kinderen weer huiswerk maken of studeren.

Nepal: Noodhulp met geld van Giro555	
Plan	1.333 families (6.665 mensen waarvan 4.000 kinderen) voorzien tentzeilen touw <ul style="list-style-type: none"> Solar lampen (Waka Waka) beschikbaar maken voor die families die geheel verstoken waren van elektriciteit of een lichtbron.
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> 4.143 families (bestaande uit gemiddeld 5 personen) hebben tentzeilen ontvangen, wat tijdelijke onderdak bood aan kinderen en hun ouders. 357 Solar lampen zijn verdeeld aan kinderen en hun gezinnen,
Besteed bedrag tot 31-07-2015	€ 81.380 De Solar lampen waren een donatie dus worden niet als kostenpost meegerekend.

Toelichting op afwijkingen van het plan:

Meer families dan gepland hebben noodhulppakketten zoals tentzeil en touw ontvangen. Dit was mogelijk door coördinatie en afstemming, waardoor een verdubbeling van hulp is

Voedsel

In april 2014 is een inventarisatie gedaan naar de meest urgente noden onder de families in de getroffen families waar SC in zou kunnen voorzien. Middels deze assessment heeft SC inzicht gekregen welke families het hardst waren getroffen en die in aanmerking kwamen voor steun. Gebaseerd op deze inzichten, hebben families in de stedelijke gebieden in Estancia, Conception en Batad voor een maand een extra voedselpakket gekregen. Zij ontvingen een cash voucher om in hun dagelijkse voedselvoorziening te voorzien met bijvoorbeeld voedingsmiddelen zoals rijst, groenten en vis. Met dit extra inkomen hebben uiteindelijk 2.066 families een hoger bedrag ontvangen, en konden behalve ontbrekende voedingsmiddelen ook andere kosten worden gedekt, zoals medische kosten, school contributie en transport.

Nepal: Noodhulp met geld van Giro555	
Plan	1.000 arme families (5.000 personen, waarvan 3.000 kinderen) ontvangen 2x cash vouchers (PHP 4.100) om hun dagelijkse voedingsbehoefte te complementeren.
Resultaat tot 31 juli 2015	2.066 families (/10.330 personen) hebben een eenmalig cash voucher ontvangen van (PHP 4.100= 67 EUR) om hun dagelijkse voedingsbehoefte compleet te maken (food basket) en ook gedeeltelijke te voorzien in schoolkosten, en medische zorg.
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 172.874

Toelichting op afwijkingen van het plan:

De totale geldsom per familie voor de aanvulling van het voedselpakket moest worden verhoogd voor de start van de cash transfer vanwege een stijging in de voedselprijzen. Echter door de snel verbeterende voedselsituatie vlak na de 1ste cash transfer, werd afgezien van een 2de cash transfer. Hierdoor werd het mogelijk en is er besloten om een extra inkomen aan 2.252 families te geven in de vorm van een cash voucher. Sommige families ontvingen voedselbijdragen vanuit de gemeenschappen zoals groenten en vis. Daardoor besloten zij om het geld te gebruiken om hun kinderen naar school te laten gaan door de schoolcontributie te betalen of het schooltransport met bus of taxi, of om de urgente medische zorg te bekostigen.

In eerste instantie waren 2.252 families geselecteerd voor de aanvulling van het voedselpakket, echter alleen 2.066 families voldeden aan de interne en externe criteria die waren aangescherpt ten behoeve van verbeterde coördinatie en consolidatie op activiteiten van de verschillende NGOs in de wederopbouw fase onder de Nationale Vertegenwoordiging van de UN (UNRCO).

Water en sanitaire voorzieningen

In de eerste weken na de ramp bestond de directe noodzakelijke noodhulp uit het uitdelen van de noodhulppakketten om in de eerste basisbehoeftes te voorzien. De noodhulppakketten bestonden uit zeep, emmers, waterzuiveringstabletten, jerrycans, pannen, handdoeken, matten en dekens. Hierdoor konden de families weer koken, wassen en slapen. In de daaropvolgende maanden is er een nadere analyse gemaakt van de noden, met daarin ook specifiek aandacht voor hygiëne. Voor een groot aantal families zal er een nieuw toilet worden gebouwd, gebaseerd op het principe "Building Back Better". Hierbij wordt bij de bouw rekening gehouden met natuurrampen, met een steviger fundament en constructie van de toiletten, die dan ook na de ramp goed kunnen functioneren.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<ul style="list-style-type: none"> • 1.333 families voorzien van noodhulppakketten • Nieuwe latrines volgens het principe "Building Back Better" voor 1.300 families.
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> • 4.143 families hebben noodhulppakketten ontvangen binnen de eerste 4 weken na de ramp, waarvan 4.143 families met zogenaamde huishoudelijke producten en daarvan 2.250 families met hygiëne producten. • In totaal hebben 1.287 kwetsbare families nieuwe latrines kunnen bouwen.
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 601.958

Toelichting op afwijkingen van het plan:

Meer mensen konden noodhulppakketten ontvangen omdat de prijzen van de pakketten in eerste instantie te hoog waren gebudgetteerd. Hierdoor konden 3x zoveel families worden geholpen.

De opzet was om 1.300 families van latrines te voorzien, maar door de verlate aanbesteding van bouwmaterialen in 2015 in plaats van 2014, waren de kosten voor bouwmaterialen gestegen en moest het aantal bijgesteld worden naar 1.000 families. In een 2de fase bleek echter dat alsnog 143 families extra een latrine konden ontvangen. Dit kwam mede door goed overleg op dorpsniveau waardoor een gedeelte van de bouwmaterialen kon worden gedeeld.

Levensonderhoud

Save the Children heeft gezinnen in gemeenschappen in Carles in de provincie Iloilo op Panay ondersteund bij het opnieuw opstarten van hun bedrijfjes (merendeel vissers) door het verlenen van financiële steun (cash vouchers). Deze konden worden gebruikt voor de reparatie en aanschaf van boten, netten en ander materiaal. Hiermee kon een nieuwe boot worden aangeschaft en boten worden gerepareerd of worden voorzien van een motor en/of netten. Ook kregen deze vissers een training over eco-vriendelijk vissen en visserij regels.

Daarnaast zet Save the Children specifiek in op alternatieve vormen van werkgelegenheid in Carles, zoals de oester- en zeewiarteelt. De deelnemende families zijn verenigd in coöperaties en worden getraind in financieel beheer, vis- en oesterteelt, weerbaarheid en natuurbehoud. De activiteiten voor vis- en oesterteelt werden gestart in 1 november 2014 en liepen door in het eerste kwartaal van 2015. Daarnaast werden alternatieve en duurzame visserij methodes geïntroduceerd bij de vissers.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<ul style="list-style-type: none"> • 870 gezinnen (totaal 4.350 mensen, 2.610 kinderen) in 13 gemeenschappen in Carles/Iloilo op Panay ontvangen cash vouchers • 100 families in Carles in alternatieve werkgelegenheidsvormen. Ook

	<p>worden trainingen verstrekt op financieel beheer, vis- en oesterteelt, weerbaarheid en natuurbehoud.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ondersteuning van alternatieve en meer duurzame visserij methodes voor 800 families.
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> • 1000 getroffen families hebben een geldbedrag van Php 6.000/EUR 240 ontvangen, met daarbij een training over eco-vriendelijk vissen en visserij regels. • De plannen voor oester - en zeeiwerteelt en bijbehorende trainingen zijn uitgevoerd door 2 vissers coöperaties voor 450 kunstmatige riffen voor 450 families in Carles. • Trainingen voor alternatieve en meer duurzame visserij methodes zijn gegeven.
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 641.083

Toelichting op afwijkingen van het plan:

Doordat de kosten voor de aanleg van oesterteelt en zeeiwerteelt lager uitvielen dan oorspronkelijk begroot, konden veel meer families worden bereikt: 450 families in plaats van de oorspronkelijk geplande 100 families. Doordat meer visserijfamilies onvoldoende in hun levensonderhoud konden voorzien, zijn er aanpassingen aan het programma gemaakt door een extra 130 visserijfamilies te ondersteunen met een geldbedrag en training over eco-vriendelijk vissen en visserijregels.

Onderwijs

In de provincie Capiz, Iloilo was het doel om de kinderen weer zo snel mogelijk naar school te kunnen laten gaan. Binnen het grotere onderwijsprogramma van Save the Children heeft Save the Children Nederland daaraan bijgedragen door de distributie van rugzakken aan schoolkinderen met daarin schriften, pennen, en schoolboeken. Ook voor de leraren zijn er zogenaamde onderwijskits gegeven waarin verschillende lesmaterialen en trainingsmaterialen zijn opgenomen over kindvriendelijke lesmethodieken zodat leraren weer snel aan de slag kunnen. Aan de leeromgeving is aandacht besteed door kleinschalige reparaties aan meubilair, schoolgebouwen en watersystemen. Voor de “*Child Friendly Spaces*” (veilige interne/externe kinderspeelplaatsen) zijn speelgoedkits aangeschaft. Deze kits bevatten spelletjes, muziek instrumenten en sportmaterialen, zoals basketbalnet, en leesboeken.

Ook is training gegeven aan het personeel van het *Departement of Education* en leraren op het herkennen van trauma's, trauma verwerking en psychosociale vaardigheden om de kinderen hierin op een juiste manier te begeleiden. Daarnaast heeft Save the Children als *co-cluster lead* voor onderwijs een belangrijke deel op zich genomen van de capaciteitsversterking van het onderwijs departement.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555

Plan	<ul style="list-style-type: none"> • Distributie van 3.420 rugzakken aan schoolkinderen met daarin leermiddelen op Capiz, in de provincie Iloilo zodat de kinderen weer aan het reguliere onderwijs kunnen deelnemen. • Distributie van 100 onderwijskits voor leraren waardoor leraren weer les kunnen geven. • Reparatie aan schoolgebouwen (daken, ramen, deuren) en reparatie en aanschaf van schoolmeubilair, en watersystemen/latrines op 2 scholen in Iloilo. • Distributie van 7 speelgoed kits voor de veilige speelplaatsen (Child Friendly Spaces). • Training van personeel van het Departement of Education en leraren op het herkennen van trauma's, trauma verwerking en psychosociale vaardigheden.
------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Capaciteitsversterking van het lokale Department of Education vanuit Save the Children's rol als co-lead voor het onderwijs coördinatie-cluster.
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> • 12.669 schoolkinderen hebben een rugzak met leerbenodigdheden ontvangen. • 110 kits voor klasslokalen met onder andere schoolborden, boeken en ander lesmateriaal zijn beschikbaar gesteld aan 7 scholen. • Klaslokalen gerepareerd en van meubilair (waaronder 1166 stoelen met armleuning) voorzien in de Abong Elementary School en de Bancal Elementary School op Iloilo waardoor 1.569 kinderen weer onderwijs kunnen volgen in een veilig klaslokaal. • 7 speelgoed/plaats kits zijn gedistribueerd. • 475 trainers van het Department of Education zijn getraind om leraren en de schoolkinderen bij te staan bij trauma verwerking. • Als co-lead voor het Onderwijs Cluster heeft Save the Children bijgedragen aan de coördinatie van de hulpverlening binnen de onderwijssector, zowel op nationaal als lokaal niveau. Daarnaast is de capaciteit versterkt van clusterleden bij rampen in 6 gemeenten, informatie systemen in 11 districten in noord Iloilo en 18 districten in Capiz, met focus op transparantie en up-to-date informatie.
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 342.279

Toelichting op afwijkingen van het plan:

Doordat het Save the Children kantoor hun aanbesteding en daardoor aankopen beter kon coördineren, was het mogelijk om beduidend meer schoolkinderen te voorzien van rugzakken met daarin de nodige schoolmaterialen. Dit was ook van toepassing voor de kits met lesmaterialen, waardoor 10 extra kits konden worden aangeschaft.

Programma-management

Het programmamanagement in het veld bestaat voornamelijk uit personeelstaken op het vlak van logistiek, personeelszaken, financiën en communicatie. Dit ter ondersteuning van de directe programma-activiteiten zoals die binnen de verschillende sectoren worden uitgevoerd in het veld.

Daarnaast worden er ook kosten gemaakt door de lokale veldkantoren die ter plekke moeten worden opgezet in het veld (dit betreft dus niet het hoofd veldkantoor). Daarvoor is de aanschaf van meubilair en apparatuur alsmede kantoorkosten noodzakelijk. Binnen het gedetailleerde budget zijn specifieke budgetlijnen aangemerkt voor programmamanagement.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<ul style="list-style-type: none"> • Voor het programmamanagement in het veld zijn voornamelijk personeelstaken nodig op het vlak van logistiek, personeelszaken, financiën en communicatie. Dit ter ondersteuning van de directe programma-activiteiten zoals die binnen de verschillende sectoren worden uitgevoerd in het veld.
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> • Kosten voor Programma Management, personele zaken, logistiek, financiële ondersteuning en communicatie van Save the Children in het veld. • Kosten voor meubilair en apparatuur alsmede kantoorkosten van de lokale veldkantoren van Save the Children die ter plekke zijn opgezet in het veld.
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 109.643

Uitdagingen en beperkingen

De coördinatie van activiteiten werd bemoeilijkt doordat lokale overheden ook werden getroffen door de ramp en moeite hadden om een goed overzicht te krijgen van: de schade, de behoeftes onder de bevolking en de (geplande) hulpactiviteiten in hun gebied. Hierdoor moesten alle hulporganisaties, dus ook Save the Children, eigen gedetailleerde inventarisaties uitvoeren in de dorpen om goed inzicht te krijgen in de omvang van de schade en activiteiten van andere organisaties. Deze informatie werd vervolgens gedeeld in de coördinatie clusters. Daarnaast kostte de coördinatie in de verschillende clusters meer tijd door het grote aantal betrokken partijen.

Door de omvang van de ramp, de behoefte aan verschillende hulpgoederen en logistieke uitdagingen door de grote verwoesting in het gebied, verliep de aanvoer van goederen niet vlekkeloos. In het begin was het lastig om complete pakketten samen te stellen. De medewerkers van Save the Children verspreidde goederen daarom in fasen. Dit vergrootte weliswaar de werkdruk voor de logistieke medewerkers, maar mensen konden wel snel worden geholpen met goederen die wel beschikbaar waren. Deze distributiemethode werd gewaardeerd door de bevolking.

De financiële ondersteuning ('cash transfers') maakte het opstarten van bedrijfjes, de reparatie van boten en de aanschaf van visserijmateriaal mogelijk, waardoor de getroffen bevolking voor de lange termijn geholpen werd. Door in overleg met de getroffen gemeenschappen de activiteiten aan te scherpen en waar nodig bij te stellen, is goed aangesloten op hun behoeften. In de 2de fase werd dan ook extra aandacht besteed aan het leveren van directe steun aan arme families in de vorm van cash vouchers, waarmee zij in hun dagelijkse voedingsbehoefte konden voorzien. Naar aanleiding van het overleg met de getroffen gemeenschappen is er gekeken naar het creëren van alternatieve werkgelegenheid zoals oesterteelt en zeevierteelt.

Thema's in de hulpverlening

Samenwerking & coördinatie

Save the Children Nederland neemt deel aan de coördinatie vergaderingen van Giro555 in Nederland om strategieën, rapportages, en evaluaties en verantwoording te bespreken en te accorderen. Save the Children Filippijnen werkt samen met lokale autoriteiten en andere hulporganisaties en coördineert haar activiteiten als co-lead in het *Onderwijs Cluster*, het *Food Security en Agriculture Cluster*, als lead voor de *Cash Working Group*, en *Livelihood/Early Recovery*. Door deze samenwerking en coördinatie worden de activiteiten van alle organisaties goed op elkaar afgestemd zodat ook alle families op een juiste en complete manier kunnen worden geholpen. Daarnaast houdt Save the Children nauwe contacten met het *Shelter Cluster* voor huishoudgoederen en onderdak. Coördinatie en samenwerking met de Filippijnse overheid vindt plaats op nationaal en lokaal niveau, waarbij specifiek met de *Local Government Units* (LGUs) en het Departement van Sociale Zekerheid en Ontwikkeling (DSWD) van belang zijn, zodat in het ontwerp en de uitvoering van de activiteiten ook de lange termijn strategie van de regering wordt meegenomen. Door deze coördinatie, zijn een aantal overeenkomstige activiteiten van verschillende organisaties beter op elkaar afgestemd (bv hoogte cash voucher).

Verantwoording

De hulp aan kwetsbare families in de getroffen gebieden van Haiyan is gebaseerd op onderzoek naar de aanwezige behoeftes. Hierbij werd speciale aandacht besteed aan families met (veel) kinderen en/of gehandicapte familieleden, zwangere en lacterende moeders en alleenstaande moeders.

Een telefonisch meldpunt voor klachten en een fysiek klachtenbureau is opgezet om klachten te bespreken en deze op een juiste manier te adresseren, bijvoorbeeld over de selectie van families die voor hulp in aanmerking komen of de manieren waarop hulp is geboden. Dit werd zowel door ouders als kinderen gewaardeerd. Nadat de hulp was verstrekt, hebben groepsgesprekken plaatsgevonden om te vragen hoe de hulp is gewaardeerd door de

ontvangers ervan. Hierbij zijn vragen gesteld over de selectie van gezinnen en het proces van goederen verspreiden. Ook werd gevraagd naar hoe tevreden de families zijn over de ontvangen hulp, of de hulp wel geschikt was voor deze situatie en of de geboden hulp overeenkwam met de afgesproken regels. Een van de aanbevelingen was dat de communicatie met de families/gemeenschappen verbeterd kan worden. Ook is duidelijk geworden dat meer dan 90% van de mensen op de hoogte was van de gebruikte selectie procedures en dat 71% van de geholpen getroffen met de cash vouchers voldoende voedsel kon kopen voor het hele gezin.

Monitoring en evaluatie

Save the Children heeft een systeem opgezet om hulp aan de families te monitoren, niet alleen voor verificatie (komt de hulp goed terecht?) maar ook voor opvolging van de resultaten van de Post Distribution Monitoring. Monitoren vindt niet alleen plaats ten aanzien van de distributie van hulpgoederen maar ook voor de activiteiten op het vlak van werkgelegenheid, voeding en onderwijs. Een '*market surveillance system*' is opgezet om regelmatig de prijzen voor voedsel en andere (huishoud/visserij) goederen op de markt en in de winkels te analyseren. Gebaseerd op deze informatie worden, indien nodig, programma-componenten tijdig bijstelt, zoals in de vorm van voedsel (food basket) of werkgelegenheid en of de duur van bepaalde interventies. Een eind evaluatie is voor juli-augustus 2015 gepland.

Capaciteitsopbouw

Als co-lead voor het onderwijs cluster, speelt Save the Children een belangrijke rol bij de capaciteitsversterking van het *Department of Education*. Met het personeel van dit *Department of Education* deelt Save the Children kennis over transparante informatiesystemen en rampenplannen om in de toekomst nog beter en sneller te kunnen reageren op noden ten tijde van rampen.

Beeld: Save the Children.

Ivy, 28, naast de pas geïnstalleerde wc in haar nieuwe huis.

Een nieuw huis en een toekomst voor Ivy

Ivy, 28 jaar, woont op het eiland Buenavista, 45 minuten van het vasteland. Haar familie had de bouw van hun huis, inclusief latrine, nog niet af toen Typhoon Haiyan het gebied trof en alles, inclusief hun vissersboot, wegspoelde.

'Vijf dagen voor de Typhoon, zijn wij naar het schoolgebouw geëvacueerd. In tegenstelling tot andere *barangays* [gemeenschappen], heeft onze gemeenschap de publieke waarschuwingen wel opgevolgd,' vertelde Ivy. "We keken naar ons huis vanuit de school en het was verdwenen. We kwamen terug en gebruikten dekzeilen als muren en voor het een dak. Pas 4 maanden later had mijn *bana* [man] eindelijk redelijk visvangsten, maar onvoldoende omdat we geen eigen vissersboot meer hadden,' zei ze.

Ivy's familie kreeg financiële steun voor het herbouwen van hun huis, inclusief een nieuwe latrine en een septische put. Om er zeker van te zijn dat de familie kon herstellen van de ramp, heeft Save the Children een kleine schenking gedaan om het levensonderhoud dat het gezin was verloren te herfinancieren. Met dank aan deze financiële hulp krijgen begunstigden zoals Ivy de vrijheid om te kiezen in welk deel van hun levensonderhoud zij willen investeren. "Wij waren alles verloren en Save the Children heeft ons op alle manieren geholpen, van ons huis tot aan onze levensonderhoud. Ook kregen wij financiële steun (rond 228 USD) om een kleine dorpswinkel op te zetten, die wij tot op de dag van vandaag onderhouden,' vertelde ze.

Geronima, 54 jaar en de leidster van Ivy's gemeenschap, zei het volgende: "Volgens een Landelijk Sanitairinspectierapport in 2013, had 80 % van de *barangay* geen latrines. Dankzij Save the Children, hebben we een grote verbetering gemaakt op het gebied van sanitaire voorzieningen, en weet men hoe ze te gebruiken; zij gebruiken de kustlijn niet langer als hun wc. Inspectierapport in 2013, had 80 % van de *barangay* geen latrines. Dankzij Save the Children, hebben we een grote verbetering gemaakt op het gebied van sanitaire voorzieningen, en weet men hoe ze te gebruiken; zij gebruiken de kustlijn niet langer als hun wc."

2.7 Terre des Hommes

Over ons

Het hoofdkantoor van Terre des Hommes bevindt zich in Den Haag. Om de samenwerking met lokale project partners zo efficiënt en soepel mogelijk te laten verlopen, heeft Terre des Hommes kantoren in verschillende regio's over de hele wereld: Jakarta (Indonesië), Bangalore (India), Nairobi (Kenia) en Cochabamba (Bolivia).

In de Filippijnen is TdH-NL werkzaam in de twee 'Samar' provincies waar het samen met zes gemeentes werkt aan de verbetering van de kindbescherming en het bestrijden en uitbannen van kinderuitbuiting.

Historie in het gebied

Terre des Hommes Nederland is sinds 1982 actief in de Filippijnen en sinds 2007 in de gemeente San Julian in de provincie Oost-Samar, waar de typhoon Haiyan overheen trok. De doelgroep van de Terre des Hommes projecten zijn kinderen en moeders. In andere regio's in de Filippijnen werkt Terre des Hommes nauw samen met lokale partnerorganisaties, maar in Oost-Samar worden de projecten door eigen medewerkers uitgevoerd in samenwerking met de lokale overheid.

Direct nadat de regio werd getroffen door Haiyan heeft Terre des Hommes de meest dringende humanitaire noden in Samar in kaart gebracht. Op basis hiervan is besloten om programma's op te zetten in Oost- en West-Samar. Deze projecten richten zich op de vraag wat er nodig is om kwetsbare kinderen te beschermen en, naar de toekomst kijkend, op 'disaster risk reduction'.

Totaal te besteden van Giro555: € 831.193

Totaal besteed tot 31 juli 2015: € 781.187 (94% van te besteden bedrag)

Resultaten van onze hulpverlening met geld van Giro555

Onderdak

Na de ramp heeft Terre des Hommes samen met de lokale autoriteiten in kaart gebracht welke huishoudens er dringend behoefte hadden aan onderdak. Terre des Hommes gaf gehoor aan het dringend verzoek van wijkhoofden en burgemeesters om een aantal families te helpen met bouwmaterialen zoals dakbedekking, hamers, zagen, spijkers en hout, zodat zij zelf aan de slag konden met de reparatie van hun onderkomen of met de bouw van een nieuw onderdak.

Vervolgens werden in eerste instantie 420 huishoudens geselecteerd voor nieuwbouw of renovatie van hun huis onder professionele begeleiding. In de tweede fase van het project werd dit aantal uitgebreid tot 606 huishoudens (141 in Balangkayan, 390 in Hernani en 75 in San Julian). Het bouwen van de huizen gebeurde door middel van het Bahyanian systeem, een traditioneel sociaal systeem waar leden van de gemeenschap elkaar helpen bij activiteiten. In dit geval kregen zij wel hulp van timmerlieden uit de gemeenschap die door Terre des Hommes werden geschoold en betaald.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555

Plan	Distributie van noodhulp pakketten (voedsel) aan slachtoffers van Haiyan in Oost en West Samar;
Resultaat tot 31	Terre des Hommes heeft in november 2013 and in februari 2014 aan

juli 2015	4.300 families voedsel en water uitgedeeld;
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 43.099

Water en sanitaire voorzieningen

Het doel van het water- en sanitatieproject was om de mensen van drie gemeenten (Balangkayan, Hernani en San Julian) te voorzien in hun directe behoefte aan water en sanitaire voorzieningen. Terre des Hommes heeft aan 606 huishoudens materiaal geleverd om toiletten te bouwen of te renoveren. Tijdens de distributie van dit materiaal werden er voorlichtingssessies gegeven om het belang van hygiëne duidelijk te maken. In deze sessies werd vooral het belang van schoon drinkwater, handenwassen, het gebruik van een toilet en het onderhoud van het toilet toegelicht. Het was niet mogelijk om per familie te beoordelen of en in hoeverre de septic tank van de wc nog werkte. Daarom heeft Terre des Hommes besloten dat alle families het complete pakket voor een nieuwe WC zouden ontvangen. Als de familie het materiaal niet zou gebruiken voor de WC, dan zouden ze het goed kunnen inzetten voor andere doeleinden (watertank, regenton, ruilhandel).

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<ul style="list-style-type: none"> Het herstellen van bestaande waterleidingnetwerken in Balangkayan, San Julian en Hernani, zodat 16.500 personen toegang hebben tot veilig water; Het verschaffen van bouwmaterialen voor het repareren en/of vervangen van latrines aan 606 families;
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> Herstel van het hoofdwatervleidingssysteem in Balangkayan, met 900 meter aan pijpleidingen en 583 aangesloten huizen; Constructie van een tweede waternetwerk in Balangkayan; 11.305 mensen kregen toegang tot schoon water; Terre des Hommes bouwde 121 toiletten voor 121 huishoudens; In samenwerking met de lokale overheid installeerde Terre des Hommes 6 waterpunten met 6 toiletblokken voor 3.300 mensen in Balangkayan, Oost-Samar. Bouw schoollatrine; 606 families hebben materialen ontvangen om beschadigde latrines te vervangen en/of een nieuwe latrine te bouwen; In San Julian en Hernani heeft TdH geen waterleiding aangelegd;
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 74.066

Toelichting op afwijkingen van het plan:

Het bleek dat er in San Julian en Hernani geen noodzaak was om de waterleiding of de watervoorzieningen te herstellen. Daarom is hier van afgezien en is het beoogde aantal van 16.500 bereikte mensen niet behaald.

Levensonderhoud

Duizenden mensen werden economisch de dupe van de tyfoon en verloren naast huis en haard op slag hun inkomstenbron. Hele kokosnootplantages werden verwoest en de visserij lag plat. Een aantal mensen kon Terre des Hommes helpen door hen te betalen voor werkzaamheden aan huizen en scholen tegen het lokaal afgesproken *cash for work*-dagloon van 270 pesos (ongeveer 5 euro) per dag.

Daarnaast heeft Terre des Hommes bepaalde niet-voedsel gerelateerde items uitgedeeld (*non food items*), bijvoorbeeld keukenspullen, zodat mensen weer voedsel konden bereiden. Terre des Hommes heeft 585 keukensets uitgedeeld. Dit zijn dezelfde families die ook onderdak aangeboden kregen. Elke keukenset bevatte het volgende: koekenpan, gasstel,

fluitketel, vorken, lepels, borden en plastic bekens. De keukenspullen werden in lokale winkels in Borongan en Catbalogan aangeschaft, zodat de lokale gebruiken werden gerespecteerd en de lokale economie werd gestimuleerd. Daarnaast zijn andere niet-voedsel gerelateerde spullen uitgedeeld zoals klamboe's, dekens en handdoeken. In totaal zijn er 585 van deze pakketten uitgedeeld.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<ul style="list-style-type: none"> Het inzetten van cash for work voor noodhulp en wederopbouw; 600 families ontvangen keukensets, dekens en klamboe's;
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> Lokale mensen ingezet via <i>cash for work</i> bij schoonmaak van 58 klaslokalen en de omgeving van 8 scholen, evenals de reparatie van de klaslokalen; 585 setjes met keuken materiaal, dekens en klamboe's uitgedeeld aan 606 families
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 13.447

Toelichting op afwijkingen van het plan:

Door het grote aantal hulporganisaties dat spullen distribueerde veranderde de behoefte aan bepaalde spullen snel. Daarom heeft Terre des Hommes besloten om de focus te verschuiven van niet-voedsel items naar onderdak. Hierdoor zijn de volgende spullen, die wel in het budget waren begroot, niet gekocht: beddengoed, dames- en kinderkleding, schooluniformen en dekzeilen.

Onderwijs

Onderwijs biedt kinderen structuur en bescherming in de chaotische maanden na een crisis. De wederopbouw van het onderwijs is daarom een prioriteit. Ook autoriteiten en schoolleidingen benadrukten het belang hiervan. Binnen het onderwijsproject richtte Terre des Hommes zich zowel op het herstel van scholen en het verschaffen van school- en lesmateriaal, als op het geven van ondersteuning bij onderwijs. In de gemeente Basey zijn er klaslokalen en kinderopvangcentra gebouwd en/of gerepareerd. Daarnaast heeft Terre des Hommes speciale opvang en begeleiding geboden aan kinderen op scholen in 51 wijken. Deze extra begeleiding was vooral gericht op kinderen die het slachtoffer zijn geworden van ernstige kinderuitbuiting, kinderen die niet meer naar school gingen en kinderen die vanwege een te laag familie-inkomen een verhoogd risico hadden om van school af te gaan.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<ul style="list-style-type: none"> 5.485 kinderen uit de gemeenten Hernani, Balangkayan, Basey en Marabut ontvangen pedagogische hulp en krijgen individuele training; 1.000 kinderen werden weggehaald uit een kinderarbeidsituatie en krijgen onderwijs aangeboden; Bouw van: (a) 1 kinderopvang in Sitio Calbang (Tinaogan, Basey Samar); (b) 2 nieuwe latrines voor de basisschool in Tinaogan; (c) 1 school met één verdieping en drie klaslokalen voor de San Antonio basisschool; Reparatie van: (a) het plafond van 6 klaslokalen op de Simeon Ocdal middelbare school; (b) 2 klaslokalen op de Amandayehan basisschool; (c) 1 klaslokaal op de Cambayan basisschool; 1.800 kinderen ontvangen schoolspullen voor 1 februari 2014;
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> 5.500 kinderen kregen toegang tot (sociaal-psychologische) ondersteuning en individuele training; 1.130 kinderen zijn bevrijd uit uitbuitingssituaties en hebben toegang tot onderwijs; Verstrekken van schoolspullen aan 9.235 schoolgaande kinderen en lesmateriaal aan 162 leraren, onder meer in de

	<p>gemeenten Balangkayan, Hernani en San Julian;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Terre des Hommes hielp 23 scholen (19 basisscholen en vier middelbare scholen) in Basey and Marabut: puinruimen op 8 scholen, schoonmaken van 58 klaslokalen, opzetten van 31 tenten om tijdelijk les te geven, en repareren van 23 klaslokalen; • Bouw van 1 kinderopvang bij school in Sitio Calbang (Tinaogan, gemeente Basey Samar); 2 nieuwe latrines voor de basisschool in Tinaogan; 1 school met één verdieping en drie klaslokalen voor de San Antonio basisschool; • Reparatie van het plafond van 6 klaslokalen op de Simeon Ocdal middelbare school; 2 klaslokalen op de Amandayehan basisschool; 1 klaslokaal op de Cambayan basisschool;
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 211.870

Toelichting op afwijkingen van het plan:

In eerste instantie was het de bedoeling om ook schooluniformen in te kopen voor de kinderen. De schooluniformen bleken per school echter dusdanig van elkaar te verschillen, dat deze variëteit aan kleding nooit binnen de noodhulp fase verschaft kon worden. Er is daarom voor gekozen om dit budget te investeren in schoolmateriaal (boeken, schriften, papier).

Bescherming

Een van de voornaamste zaken waar Terre des Hommes zich voor inzet, is het beschermen van kinderen tegen elke vorm van uitbuiting. Dit was ook een van de eerste zorgen in de nadagen na tyfoon Haiyan. Het hoofddoel is om de kinderen, in zes gemeenten van Samar, ten tijden van de noodhulpsituatie te beschermen tegen alle vormen van kinderoitbuiting. Alle activiteiten binnen deze campagne sluiten aan op de campagne van de overheid om een einde te maken aan kinderoitbuiting. Op deze manier kan er een begin gemaakt worden aan de opbouw van gemeenschappen zonder kinderarbeid, die in staat zijn om zichzelf tegen rampen te weren.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<ul style="list-style-type: none"> • Trainen van 150 leerkrachten in psychosociale hulpverlening om 5.000 kinderen te helpen die Haiyan meegemaakt hebben; • Trainen van 300 overheidsfunctionarissen en gezondheidszorgmedewerkers in de basisprincipes van kinderbebescherming; • Het opzetten van een kinderbebeschermingsdatabase voor 25 dorpen; • 5.485 kinderen uit 6 gemeenten (Oras, San Julian, Hernani, Balangkayan, Basey en Marabut) hebben extra pedagogische ondersteuning en individuele voorlichting en training ontvangen. • Tenminste 1.823 betrokkenen zijn getraind om kinderen in hun gemeenschap te beschermen tegen kinderoitbuiting.
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> • Terre des Hommes trainde 164 leerkrachten in psychosociale hulpverlening die vervolgens 5.224 kinderen hielpen met het verwerken van hun ervaringen van Haiyan; • Terre des Hommes trainde 211 gezondheidszorgers en 149 overheidsfunctionarissen in 34 dorpen over kinderbebescherming, met speciale aandacht voor kindermishandeling, kinderarbeid en kinderhandel; • Terre des Hommes creëerde een overzichtelijke database voor de bescherming van kinderen in 34 dorpen die gebruikt wordt voor programmaplaning en dienstverlening in deze dorpen; • Terre des Hommes installeerde grote spandoeken op strategische plekken in 25 dorpen met waarschuwingen tegen kinderhandel en

	<p>met informatie over wat mensen moeten doen in het geval van kinderhandel;</p> <ul style="list-style-type: none"> • In samenwerking met Food for the Hungry en het Department of Social Welfare and Development Office, heeft Terre des Hommes met 108 ouders informatiebijeenkomsten gehouden over het tegengaan van kinderhandel; • Terre des Hommes steunt 25 kinderbeschermingscomités in 25 dorpen en steunt 1.800 kinderen en jongeren met onderwijs en vakopleidingen; • Daarnaast werkte Terre des Hommes samen met 31 scholen om een goed kinderbeschermingsbeleid op te stellen; • TdH heeft 5.580 kinderen voorlichting gegeven over hun rechten en verantwoordelijkheden met betrekking tot de hulp die zij van TdH ontvangen; • 1.494 families hebben les gehad over het beschermen van kinderen tegen uitbuiting en waren betrokken bij de implementatie van het project; • 364 verantwoordelijken hebben voorlichting gekregen over de bescherming van vrouwen en kinderen en de bijbehorende 'Women and Child Protection referral flow chart' gebruikt om kinderen te beschermen tegen misbruik en uitbuiting; • Er zijn 46.938 mensen bereikt gedurende de gehele campagne over de bescherming van kinderen.
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 44.794

Programma-management

Onder programma-management wordt onder meer het volgende verstaan:

1. De salarissen van algemene lokale ondersteuning (direct betaald);
2. Het versterken van de capaciteiten medewerkers van lokale organisaties die belast waren met het implementeren van de projecten;
3. Het transport en veilige opslag van constructiematerialen;
4. Het inhuren van organisatorische en logistieke ondersteuning;
5. Bijdragen aan het kantoor (huur, computers, elektriciteit, internet);

Uitgaven aan programmamanagement met geld van Giro555	
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 90.959

Beeld: Jake Patangan

Het doorknippen van het lintje tijdens de openingsceremonie van de schoollatrines

Beeld: Jake Patangan

De afsluiting van een succesvolle samenwerking tussen Terre des Hommes en lokale partners

Uitdagingen en beperkingen

1. Een van de grootste uitdagingen binnen het “Shelter Rehabilitation and Livelihood”- project bleek het gebrek aan goede coördinatie tussen de verschillende internationale NGO's die actief werden in het gebied na de ramp.

Oplossing: Terre des Hommes nam deel aan de coördinatie op VN-niveau. Daarnaast zijn er overeenkomsten opgesteld en getekend met de zes betrokken gemeentes en door de dorpsraden van de betrokken dorpen (Barangays). Daarnaast zijn er bilaterale overeenkomsten gesloten met de verschillende NGO's om te voorkomen dat er dubbel werk zou worden gedaan.

2. Door het gebrek aan transparantie onder mensen in de gemeenschap en, in zekere mate, binnen de opgerichte comités, werden er mensen geselecteerd voor hulp die eigenlijk niet aan de vastgestelde criteria voldeden.

Oplossing: Terre des Hommes heeft daarom besloten om de mensen die hulp ontvangen opnieuw te screenen door middel van het afnemen van vragenlijsten aan huis.

3. Het in ontvangst nemen en behandelen van klachten van diegenen die niet waren uitgekozen om deel te nemen aan het project en/of later waren afgewezen.

Oplossing: Het klachtensysteem is aan alle Barangays uitgelegd en alle informatie die nodig was om TdH te bereiken zijn aangereikt (nummers, e-mailadressen, ideeënbboxen)

4. Sommige jongeren die pedagogische begeleiding ontvingen stopten toch met school.

Oplossing: Zoeken naar en voorzien in extra buitenschoolse activiteiten en de ouders ondersteunen om in te spelen op de behoeften van hun kinderen.

Thema's in de hulpverlening

Samenwerking & coördinatie

Terre des Hommes Nederland intensief samengewerkt met zusterorganisatie Terre des Hommes Lausanne, die is gespecialiseerd op noodhulp en wederopbouw. Haar medewerkers brachten expertise in voor verschillende activiteiten, zoals het bouwen van rampbestendige woningen en veilige latrines, maar ook voor het opzetten van vaktrainingen zodat mensen zich konden laten opleiden of bijscholen. Op deze manier kunnen zij weer in hun eigen levensonderhoud gaan voorzien.

De projecten in beide Samar-regio's worden gecoördineerd door een sub-cluster binnen UNOCHA in Guiuan. Naast de activiteiten op lokaal, provinciaal, regionaal en nationaal niveau werkt TdH ook op internationaal niveau samen met verschillende internationale hulporganisaties: PLAN, Arche Nova, International Federation of the Red Cross, ICRC, UNICEF, ILO and CARE. Op lokaal niveau werkt TdH nauw samen met de lokale overheid. Deze samenwerking is vastgelegd in een MoU, waarin de afspraken van provinciaal tot dorpsniveau zijn vastgelegd.

Capaciteitsopbouw

Terre des Hommes streeft er naar om met haar projecten ook te werken aan capaciteitsopbouw van de betrokken bevolking. Voorbeelden hiervan zijn:

- Het opleiden en organiseren van timmerlieden. Op deze manier worden er rampbestendige huizen gebouwd en worden de individuele capaciteiten van mensen ontwikkeld;
- Het geven van trainingen over rampbestendige landbouwtechnieken en de rol van landbouw in het voorkomen van rampen of het verminderen van hun impact;
- Het bevorderen van ondernemersactiviteiten door het geven van trainingen aan kleine ondernemers en hun families om bedrijfjes op te zetten of te verbeteren;
- Lokale medewerkers worden getraind om een systeem op te zetten waarin het aantal gevallen van misbruik onder vrouwen en kinderen wordt gerapporteerd;
- De lokale medewerkers zijn getraind om gemeenschappen te ondersteunen en te helpen bij de bescherming van kinderen;
- Gemeentelijke medewerkers zijn getraind in het beheren van gemeentelijk geld;

- Kinderen zijn opgeleid om inspraak te hebben bij lokale besturen;

Kwetsbare groepen

Terre des Hommes streeft er naar om niemand uit te sluiten of te discrimineren. We moedigen alle betrokken partijen, inclusief kwetsbare of gemarginaliseerde groepen, aan om deel te nemen aan de projecten en ideeën in te brengen bij de voorbereiding van de projecten.

Pleitbezorging en lobby

- Terre des Hommes streeft er naar de gemeenschappen te stimuleren om de wederopbouw voort te zetten. Een gemeenschap die strijdt tegen kinderarbeid en die in staat is zich te weren tegen een volgende ramp (disaster resiliënt);
- Wij bepleiten bij de lokale overheid dat het strikt toepassen van afspraken omtrent kinderrechten, gender en ontwikkeling van groot belang is;
- Terre des Hommes representeert, waar nodig, de informele sector tijdens vergaderingen met de lokale overheid zodat ook de werknemers uit de informele sector inspraak hebben op de planning en budgettering van projecten;

Toekomst hulpverlening

Terre des Hommes verwacht de projecten die zijn gestart in de nasleep van Haiyan in de tweede helft van 2015 helemaal af te ronden. Terre des Hommes was voor Haiyan al actief in deze regio en zal de komende jaren hier ook werkzaam blijven, zodat autoriteiten, scholen en maatschappelijke organisaties kunnen blijven ondersteunen om de behaalde resultaten te behouden en te versterken

Beeld: Jake Patangan

De familie in het oude, beschadigde huis.

Zij overleefden de Tyfoon Haiyan

De familie van Eric (13 jaar) en Gary (12 jaar) woont in de wijk Barangay Tinaogan in de gemeente Basey Samar. Ze kijken uit op de San Juanico brug, een brug die het eiland Leyte met het eiland Samar verbindt. Voordat Terre des Hommes in hun wijk aan de slag ging, woonde de twee broers en hun familie in een tijdelijke eenkamerwoning. De woning was gemaakt van bamboe, hout, plastic zeil en bladeren. De burens van het gezin hebben, na de tyfoon, de handen ineengeslagen om een nieuwe woning voor de jongens en hun familie te bouwen, omdat de vader van Eric en Gary sinds 2010 aan een spierziekte lijdt.

De familie van Eric en Gary is één van de gezinnen die wordt geholpen door het Terre des Hommes project. Door de bouw van het nieuwe huis hebben ze nu toegang tot een eigen latrine en schoon water. Wanneer het regent hoeven ze zich niet meer zorgen te maken dat het huis onder water zal lopen, omdat het huis nu op een hoger gelegen plek is gebouwd. Daarnaast, wist de moeder van de jongens, Concordia, met hulp van wat financiële ondersteuning, een klein buurtwinkeltje op te zetten. Op deze manier kan Concordia een deel van het schoolgeld van Eric en Gary betalen. De jongens genieten ervan dat ze weer naar school kunnen en hopen later een verschil in het leven van anderen in hun wijk te maken.

2.8 UNICEF Nederland

Over ons

Noodhulp verlenen is kernonderdeel van het mandaat van UNICEF. Bij grote rampen, zoals de tyfoon op de Filipijnen, stuurt de kinderplichtorganisatie direct levensreddende hulpgoederen, zoals schoon drinkwater, dekens en medicijnen. UNICEF heeft in elk land een rampenvoorbereidingsplan, zodat de organisatie snel kan reageren als zich ergens een ramp voltrekt.

De wereldwijde organisatie UNICEF is het kinderfonds van de Verenigde Naties, en UNICEF Nederland maakt daar onderdeel van uit. UNICEF's opdracht is ervoor te zorgen dat elk land het Verdrag voor de Rechten van het Kind respecteert en naleeft. Dit ook heel belangrijk in noodsituaties. Immers vooral in noodsituaties vinden de ergste schendingen van kinderrechten plaats. Terwijl de eerste noodhulpgoederen naar het gebied onderweg zijn, onderzoekt UNICEF de noden van de getroffen. Dit gebeurt in samenspraak met andere organisaties en met de overheid en de bevolking, zodat de hulp efficiënt wordt afgestemd en goed terecht komt.

Historie in het gebied

Lang voordat tyfoon Haiyan over de Filipijnen raasde, was UNICEF werkzaam in de Filipijnen, namelijk sinds 1948. In die lange periode zijn goede werkrelaties opgebouwd met de overheid en met andere organisaties. Zo bood UNICEF noodhulpverlening na de zware aardbeving in Bohol in oktober 2013, die ruim 3 miljoen mensen trof. Ook gaf UNICEF hulp aan 110.000 ontheemden ten gevolge van het conflict in Mindanao. UNICEF ondersteunt de regering structureel met het behalen van de Millenniumdoelen op het gebied van gezondheidszorg, voeding, onderwijs en water en sanitatie en helpt met het verbeteren van sociaal beleid voor de arme en meest kwetsbare groepen in de samenleving. Ook is er een programma op het gebied van kinderbescherming. Daartoe biedt UNICEF technische ondersteuning aan de overheid bij wetgeving, beleidsontwikkeling, dataverzameling en -analyse, planning, budgettering en het opbouwen van capaciteit bij overheidsdiensten op centraal en decentraal niveau. UNICEF werkt in de uitvoering samen met lokale organisaties.

Totaal te besteden van Giro555: € 5.957.479

Totaal besteed tot 31 juli 2015: € 5.957.479 (100% van te besteden bedrag)

Giro555 vormde 6,3% van de totale hulpverlening van UNICEF aan de slachtoffers van de tyfoon. De bereikte resultaten zijn proportioneel berekend op basis van dit percentage. UNICEF heeft eind december 2014 de hulpactiviteiten met Giro555-geld afgerond.

Resultaten van onze hulpverlening met geld van Giro555

Gezondheidszorg

Als gevolg van de ramp waren gezondheidscentra verwoest waardoor zorg voor veel mensen niet meer toegankelijk was. Onmiddellijk na de ramp leverde UNICEF medicijnen en EHBO-kits. Daarna richtte de hulp zich op het structureel herstellen van het zorgsysteem. Door de ramp waren vaccins verloren gegaan, evenals de apparatuur om vaccins koel te kunnen bewaren. In december en januari 2014 was er een stijging van het aantal kinderen met

diarree. Kinderen met diarree kunnen snel uitdrogen en daardoor overlijden. UNICEF heeft behandelsets geleverd en tegelijkertijd alles in het werk gesteld om diarree te voorkomen, onder andere door in schoon drinkwater te voorzien en voorlichting te geven over hygiëne. Gevallen van diarree zijn beperkt gebleven.

UNICEF werkte samen met de overheid om toegang tot zorg weer mogelijk te maken. UNICEF heeft goederen geleverd om vaccins koel te kunnen bewaren, evenals de vaccins tegen mazelen, polio en vitamine A voor een betere weerstand. Tegelijkertijd hebben medewerkers in de gezondheidszorg een cursus gehad over het beheren van vaccins en het uitvoeren van grote inentingscampagnes. Dit gebeurde onder andere in en rondom Tacloban, Oost Samar, Leyte, Roxas en Cebu. Zorg voor zwangere vrouwen, bij geboortes en voor baby's is erg belangrijk, zeker in de omstandigheden na een ramp. UNICEF leverde hiervoor medische goederen, zoals verband, medicijnen en doktersbenodigdheden, aan zorgcentra en gaf cursussen aan zorgpersoneel.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	De planning voor 2014 was als volgt: <ul style="list-style-type: none"> • 69.300 kinderen tussen 6-59 maanden ingeënt tegen mazelen • 1.827 kinderen <1 jaar volledig ingeënt tegen de belangrijkste kinderziekten • 11 gemeenten (<i>local government units</i>) voorzien van een opslagsysteem voor vaccins
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> • Medicijnen en EHBO kits voor 6.930 mensen uitgedeeld • 112.417 kinderen tussen 6-59 maanden ingeënt tegen mazelen • 1.811 kinderen <1 jaar volledig ingeënt • Medische goederen verstrekt voor een bereik van 37.800 mensen • 15 gemeenten hebben een opslagsysteem voor vaccins • 63 personeelsleden in de zorg hebben een cursus gehad
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 744.863

Voedsel

Na een ramp is UNICEF extra alert op ondervoeding bij kinderen. Zeker in een land als de Filipijnen, waar al voor de tyfoon een derde van de kinderen in het gebied ondervoed was. Samen met de overheid screende UNICEF op ondervoeding en zette vanaf november 2013 samen met de overheid voedingscentra op voor de behandeling. Met lokale partnerorganisaties werden ook methodes opgezet waarbij kinderen in hun eigen gemeenschap behandeld worden zonder opname. Dit is nodig omdat niet overal zorgcentra zijn. Dat is bijvoorbeeld het geval in Oost Samar. Na behandeling werden kinderen nog 3 maanden gevolgd en kregen ouders voedingsadviezen. Ook zorgde UNICEF voor consulten in speciale centra voor zwangere vrouwen en vrouwen die borstvoeding gaven. Zij kregen ijzertabletten, foliumzuur en indien nodig extra vitaminen en mineralen, evenals voorlichting over goede voeding en over het belang van borstvoeding. UNICEF heeft ook een grote campagne gevoerd om mensen te wijzen op het belang van goede voeding, en ter ondersteuning vitaminepoeders verstrekt. Gelukkig is een grote voedingscrisis na de ramp uitgebleven.

• Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<ul style="list-style-type: none"> • De planning voor 2014 was als volgt: • 13.230 zwangere vrouwen en ouders / verzorgers van kinderen tot en met 23 maanden hebben toegang tot voorlichting over goede voeding voor kinderen • 1.890 zwangere vrouwen hebben ijzertabletten en foliumzuur gekregen
Resultaat tot 31	• 4.765 zwangere vrouwen en ouders/ verzorgers van kinderen tot 23

juli 2015	maanden hebben voorlichting over voeding gekregen <ul style="list-style-type: none"> • 2.119 zwangere vrouwen hebben ijzertabletten en foliumzuur ontvangen • Meer dan 6.000 kinderen zijn gescreend op ondervoeding • Ernstig ondervoede kinderen zijn behandeld in een behandelcentrum
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 392.022

Toelichting op afwijkingen van het plan:

Door de grote schaal van de ramp bleek de capaciteit van uitvoerende partnerorganisaties ontoereikend. Daardoor zijn minder zwangere vrouwen en ouders/verzorgers bereikt dan aanvankelijk gepland.

Water en sanitaire voorzieningen

Direct na de ramp was de toegang tot schoon drinkwater ernstig beperkt: de watervoorziening was beschadigd of verwoest en er was geen diesel om de waterpompen draaiende te houden. Na de ramp was de voornaamste prioriteit om in schoon drinkwater te voorzien en te zorgen voor toiletten, afvalverwerking en hygiëne. UNICEF heeft waterpakketten verstrekt met emmers, jerrycans en waterzuiveringstabletten en repareerde het waterleidingsstelsel, ook op scholen. Er zijn hygiënepakketten uitgedeeld met onder andere zeep, tandenborstels, tandpasta, nagelknipper, kam en handdoeken. UNICEF zorgde voor sanitaire voorzieningen door middel van het installeren van toiletten, het leggen van noodtoiletten en heeft een installatie gebouwd om de uitwerpselen te verwerken. In de loop van 2014 is gestart met een totaal-sanitatie aanpak op het niveau van dorpen. De doelstelling daarvan was dat iedereen de behoefte doet op het toilet en niet in de open lucht, dat iedereen toegang heeft tot water en zeep om handen te wassen, en dat alle scholen deze faciliteiten ook hebben. Een belangrijk onderdeel van de strategie is dat inwoners voorgelicht zijn over het belang van hygiëne en sanitaire voorzieningen en dat er vraag ontstaat naar toiletten, faciliteiten om handen te wassen en afvalverwerking. Gedragsverandering door middel van voorlichting was nodig om ervoor te zorgen dat faciliteiten daadwerkelijk gebruikt worden, want het gebruik van toiletten is niet overal op de Filipijnen vanzelfsprekend. Dit is een voorbeeld van *building back better*.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	De planning voor 2014 was als volgt: <ul style="list-style-type: none"> • 78.750 mensen hebben toegang tot schoon water • 37.800 mensen hebben toegang tot toiletten • 31.500 mensen hebben een hygiënepakket ontvangen
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> • 85.171 mensen hebben toegang tot schoon water door middel van het repareren van de watervoorziening of het installeren van een noodwatervoorziening en het leveren van waterzuiveringstabletten • 20.548 mensen hebben toegang tot toiletten. Deze zijn geplaatst in evacuatiecentra en andere dichtbevolkte gedeeltes en bij mensen thuis als onderdeel van de totaal-sanitatie aanpak. • 31.765 mensen hebben een hygiënepakket ontvangen
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 1.764.097

Toelichting op afwijkingen van het plan:

Het aantal bereikte mensen met toegang tot toiletten is lager dan gepland, doordat het meer tijd kostte dan verwacht in 2014 om op schaal de totaal-sanitatie aanpak door te voeren. Eind 2014 zijn er andere fondsen en partnerorganisaties geëngageerd om in 2015 te kunnen opschalen.

Een ramp zoals deze tyfoon trekt een zware wissel op de getroffen, vooral de arme gezinnen die geen spaargeld hebben of toegang tot middelen om weer een bestaan op te bouwen. Op basis van bepaalde selectiecriteria (zoals chronisch zieken, mensen met een beperking, alleenstaande moeders, zwangere vrouwen, gezinnen met pleegkinderen) zijn gezinnen geselecteerd die in aanmerking kwamen voor een toelage zonder verdere voorwaarden. Deze gezinnen kregen 6 maanden lang een bedrag van USD 100 per maand. Onderzoek heeft uitgewezen dat gezinnen ongeveer de helft van het geld besteedden aan voeding, wat ervoor zorgt dat kinderen weerstand houden en gezond blijven. Andere uitgaven waren onderdak, gezondheidszorg en onderwijs. Sommige gezinnen lukte het om het geld te gebruiken om inkomsten mee te genereren.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	De planning voor 2014 was als volgt: <ul style="list-style-type: none"> • 5.973 mensen ontvangen directe steun via een toelage
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> • 4.977 mensen hebben directe steun ontvangen via een toelage
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 392.022

Toelichting op afwijkingen van het plan:

De toelages worden verstrekt verspreid over 6 maanden. Voor een deel van bovenstaande groep zijn de toelages overgemaakt in 2015, terwijl de fondsen hiervoor in 2014 al gecommiteerd zijn.

Door de tyfoon waren bijna 3.200 scholen beschadigd of verwoest en meer dan een miljoen kinderen konden niet naar school. Dankzij hulp van UNICEF zijn klaslokalen in eerste instantie weer bruikbaar gemaakt door toepassing van schooltenten en reparatiemateriaal zoals plastic zeildoek. UNICEF heeft les- en speelmaterialen en schoolspullen uitgedeeld. Leraren en personeel in de kindercentra kregen leer- en spelmaterialen en korte cursussen. UNICEF en Save the Children hebben een cursus gegeven aan schoolleiding en leraren over hoe je in deze moeilijke omstandigheden de school heropent, hoe je toch kunt lesgeven en waar scholen kunnen melden wat voor ondersteuning ze nog nodig hebben. Ook is aandacht besteed aan het psychologische welzijn van leraren zelf, rampenvoorbereiding, veiligheid op school en hygiëne.

Samen met Save the Children steunde UNICEF de onderwijsautoriteiten in het fasen plan: zorg voor onderwijzend personeel, een Terug Naar School campagne, lange termijn herstel van het onderwijssysteem waaronder het herstellen van de administratie. Binnen twee weken na de ramp gingen alweer zo veel mogelijk scholen open, en in januari 2014 was er een grote Terug Naar School campagne.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	De planning voor 2014 was als volgt: <ul style="list-style-type: none"> • 31.500 kinderen tussen 3-17 jaar voorzien van schoolmaterialen • 18.900 kinderen hebben toegang tot onderwijs • 189 tijdelijke onderwijsvoorzieningen opgezet • 630 personeelsleden uit het onderwijs hebben tenminste één cursus gevolgd
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> • 39.377 kinderen tussen 3-17 jaar hebben lesmaterialen ontvangen • 13.432 kinderen hebben toegang tot onderwijs • 255 tijdelijke onderwijsvoorzieningen zijn opgezet

	<ul style="list-style-type: none"> • 460 personeelsleden hebben tenminste één cursus gevolgd
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 1.176.065

Toelichting op afwijkingen van het plan:

Door de grote schaal van de ramp was de capaciteit van uitvoerende partnerorganisaties ontoereikend. Daardoor zijn minder leraren bereikt met een cursus dan aanvankelijk gepland.

Bescherming

Ten gevolge van een ramp als deze raken veel kinderen hun ouders kwijt. Deze kinderen zijn erg kwetsbaar. UNICEF werkte samen met de autoriteiten en andere organisaties om hen te beschermen. In een centrale database werd bijgehouden welke kinderen hun ouders kwijt zijn, en welke ouders zich melden. Alleenstaande kinderen worden opgevangen terwijl een duurzame oplossing wordt gezocht, het vinden van hun ouders of bijvoorbeeld opname bij familie of in een pleeggezin.

UNICEF heeft *Child Friendly Spaces* opgezet, voorzien van tenten waar nodig en van (spel)materiaal. Hier konden kinderen weer even kind zijn en spelenderwijs activiteiten doen gericht op traumaverwerking. Activiteiten werden per leeftijdsgroep aangeboden: voor kinderen die nog niet naar school gaan, en als naschoolse activiteit. UNICEF gaf cursussen aan medewerkers van de kindercentra en van de gemeentes. Zij leerden over het hoe en waarom van psychosociale steun voor kinderen, het opzetten en voortzetten van kindercentra, het aanbieden van de juiste activiteiten per leeftijdsgroep en te zorgen dat kinderen de centra bezoeken. Kinderen en ouders werden geïnformeerd door medewerkers van het kindercentrum die de wijk in gingen en informatie gaven. Ondertussen bouwde UNICEF mechanismes op voor kinderbescherming, zoals het opzetten van een verwijssysteem voor alleenstaande kinderen of kinderen die slachtoffer zijn van geweld, uitbuiting en misbruik. Overheidspersoneel heeft cursussen gekregen over wat gemeentes kunnen doen om dit te voorkomen. UNICEF financierde de salarissen van een aantal maatschappelijk werkers in gemeenten met heel weinig capaciteit op het gebied van kinderbescherming. Leraren, maatschappelijk werkers en personeel in de zorg hebben cursussen gekregen over onder andere het signaleren van misbruik en geweld en over wat zij vanuit hun rol kunnen doen aan preventie.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	De planning voor 2014 was als volgt: <ul style="list-style-type: none"> • 4.725 kinderen hebben toegang tot <i>Child Friendly Spaces</i> en psycho-sociale hulp • 378 ouders / verzorgers hebben toegang tot psychosociale hulp
Resultaat tot 31 juli 2015	<ul style="list-style-type: none"> • 5.602 kinderen bezoeken regelmatig <i>Child Friendly Spaces</i> en krijgen daar psychosociale hulp • 884 ouders/ verzorgers hebben psychosociale hulp gekregen • 80 professionals (maatschappelijk werkers, politieagenten, overheidspersoneel) hebben een cursus gehad over verschillende aspecten van kinderbescherming
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 588.032

Programma-management

UNICEF heeft wereldwijd het mandaat om bij een ramp in bepaalde sectoren (clusters) het clusterleiderschap op zich te nemen. UNICEF is bij deze respons clusterleider van de clusters "Water, Sanitatie en Hygiëne", Voeding, Onderwijs (samen met Save the Children) en heeft

een leidende rol in de sector Kinderbescherming. Clusterleiderschap houdt in dat UNICEF er voor zorgt dat er gecoördineerd wordt tussen de overheid en alle hulporganisaties die in die sector werkzaam zijn, dat er een informatie management systeem is en zorgt dat hulp adequaat wordt verleend volgens geldende kwaliteitsstandaarden zoals Sphere. UNICEF zet extra personeel en middelen in om deze rol te kunnen vervullen. Voor de respons zijn veldkantoren opgezet in Tacloban, Roxas, Guiuan en een logistiek centrum in Cebu. Onder programma management vallen ook de kosten voor onderzoek naar de noden (assessment), het monitoren van distributie van hulpgoederen, het informeren van slachtoffers over beschikbare hulp en manieren om de hulpverlening af te stemmen met de getroffen bevolking: zoals bijeenkomsten waarbij ook kinderen inspraak hadden, een online platform en enquêtes.

Uitgaven aan programmamanagement met geld van Giro555	
Besteed bedrag tot 31 juli 2015	€ 500.151

Beeld: UNICEF Hema Balasundaram

Althea Jane (8) is blij dat ze weer naar school kan.

Beeld: UNICEF Reyna

Op de San Jose National High School zijn de toiletten en wastafels weer in gebruik.

Uitdagingen en beperkingen

Deze ramp was van dermate omvang dat het UNICEF landenkantoor in Manila onmogelijk voorbereid kon zijn. Extra UNICEF-personeel moest van buiten de Filipijnen komen. UNICEF heeft sinds enkele jaren een "Immediate Response Team", een team van zeer ervaren noodhulpspecialisten dat wereldwijd inzetbaar is. De leden van dit team hebben een cruciale rol gespeeld in de eerste weken en maanden van de respons. Toch zijn er ook beperkingen aan het licht gekomen. Ten eerste is de inzet van deze senior medewerkers tijdelijk: enkele weken tot enkele maanden. Bij hun geleidelijke vertrek ontstond een vacuüm doordat er nog geen langere termijn responsplan was ontwikkeld.

Ten tweede was onduidelijk hoe het "Immediate Response Team" van buiten zich verhiel tot het bestaande UNICEF landenkantoor: is het "Immediate Response Team" ondersteunend of vervangend? Bij deze respons nam het team veel taken en rollen van het landenkantoor over omwille van snelheid en effectiviteit. Hierdoor voelde het landenkantoor zich soms buitenspel gezet en is het een uitdaging gebleken om de *recovery* en wederopbouw hulp te integreren in het bestaande landenprogramma dat door het landenkantoor Filipijnen wordt uitgevoerd. Deze lessen zijn momenteel onderwerp van grondige herziening en verduidelijking van de rol van het "Immediate Response Team."

Thema's in de hulpverlening

Samenwerking & coördinatie

De clusterbenadering werd al langere tijd toegepast op de Filipijnen bij rampen, zoals bij de aardbeving in Bohol in oktober 2013. Het toepassen van de clusterbenadering is door de Filipijnse overheid zelfs bij wet geregeld. UNICEF is wereldwijd benoemd tot clusterleider in een aantal vaste sectoren en werkte al samen met ministeries binnen clusters. Vooral op het centrale niveau in Manila was de samenwerking goed voor de ramp. In het rampgebied zelf moest samengewerkt worden onder een decentrale structuur. Op lokaal niveau bleek dat er weinig kennis en begrip was van de clusterbenadering.

Ook was te merken dat de centrale ministeries geen bereik hebben tot aan het lokale niveau. Daardoor was de samenwerking in het rampgebied tussen UNICEF en de overheid veeleer afhankelijk van de capaciteit van lokale overheidsorganen, persoonlijke "klik" en politieke kleur. Dankzij flexibele opstelling van UNICEF-medewerkers verliep de samenwerking over het algemeen goed. Een lokale onderwijsautoriteit schreef evaluerend: "UNICEF bood zelfs aan dat we vanuit het UNICEF-kantoor emails mochten versturen vanwege gebrek aan elektriciteit. UNICEF is altijd bezig met kwaliteit, is pro-actief en heel initiatiefrijk." Dit is een voorbeeld van goede samenwerking onder hele moeilijke omstandigheden.

Pleitbezorging en lobby

Dankzij pleitbezorging van UNICEF heeft de Filippijnen zich aangesloten bij de wereldwijde *Scaling Up Nutrition* beweging. Hiermee heeft de regering zich gecommitteerd aan het prioriteren van (chronische) ondervoeding en daartoe beleidsmaatregelen te nemen. In de context van Haiyan heeft UNICEF technische kennis geleverd bij het maken van richtlijnen voor voeding voor jonge kinderen bij rampen. Deze richtlijnen vallen onder het Ministerie van Volksgezondheid en de Nationale Voedingsraad, die hiervoor verantwoordelijkheid nemen. UNICEF heeft ook bijgedragen aan nationale richtlijnen voor kindercentra (*child friendly spaces*). Bij rampen worden deze opgezet om ervoor te zorgen dat kinderen een plek hebben om te spelen en 'kind te kunnen zijn'. Activiteiten zijn ook gericht op traumaverwerking, dus is het belangrijk dat aan richtlijnen wordt voldaan waardoor de centra professioneel en verantwoord worden opgezet en gerund.

Toekomst hulpverlening

Eind december 2014 is al het Giro555-geld voor tyfoon Haiyan besteed. In 2015 is UNICEF begonnen om het tyfoon Haiyan noodhulp- en wederopbouwprogramma uit te faseren. Programma onderdelen die door blijven lopen, en met andere fondsen gefinancierd worden, zijn in 2015 geïntegreerd in het nationale programma van UNICEF in de Filipijnen. Het UNICEF kantoor in Tacloban wordt eind 2015 gesloten. De onderdelen die door blijven lopen in 2015 en erna in het door Haiyan getroffen gebied zijn een programma gericht op jongeren, een groep die verdere aandacht behoeft, *disaster risk reduction* en het helpen vervangen van geboortebewijzen en identiteitsdocumenten. Zonder deze documenten hebben kinderen niet altijd toegang tot sociale voorzieningen zoals onderwijs en gezondheidszorg en volwassenen kunnen geen aanspraak maken op bestaande systemen van toeslagen als ze niet kunnen bewijzen wie ze zijn.

2.9 World Vision

Over ons

World Vision wil dat kinderen in ontwikkelingslanden gezond zijn en onderwijs krijgen. World Vision wil dat kinderen opgroeien in een veilige leefomgeving waar ze liefde ervaren en doorgeven. Samen met de familie en de omgeving werken we aan vooruitgang die doorgaat als World Vision weg is. World Vision werkt in bijna 100 landen in nauwe samenwerking met de lokale en internationale organisaties. Jaarlijks bereiken we miljoenen mensen met noodhulp en duurzame ontwikkeling. We helpen kinderen, hun familie en de omgeving zonder onderscheid te maken naar geloof, ras of politieke overtuiging.

In de Filipijnen heeft het Global Rapid Response Team van World Vision een hulpoperatie opgezet nadat Haiyan het land trof. World Vision Philippines is sinds 1957 al actief in het land met streekontwikkelingsprogramma's en zowel de ervaring als de mankracht waren onmisbaar tijdens de hulpoperatie.

Historie in het gebied

World Vision Development Foundation of the Philippines is al sinds 1957 actief in de Filipijnen. World Vision werkt in 48 programma's met 574 mensen. Enkele van de 48 programma's bevinden zich in het getroffen gebied.

World Vision heeft een Global Rapid Response Team (GRRT) van 22 leden die klaar staan om bij rampen direct een noodhulp programma op te zetten. Binnen 24 uur was de Response Manager in de Filipijnen en kon hij de operatie coördineren met het nationale kantoor. De specifieke ervaring en kennis van het GRRT maakt het mogelijk direct een professionele en duurzame response te starten. De teamleden van het GRRT zijn experts in management, gezondheidszorg, HR, financiën, logistiek, veiligheid, voedselhulp, kind gericht programmeren, ICT en communicatie. Dit team van experts kan snel een effectief programma neerzetten.

Totaal te besteden van Giro555:	€ 677.797
Totaal besteed tot 31-07-2015:	€ 677.797 (100 % van het totaal te besteden bedrag)

Resultaten van onze hulpverlening met geld van Giro555

Het met Giro555 gefinancierde project dat World Vision uitvoerde in de Filipijnen is reeds in 2014 afgerond. De onderstaande verantwoording wijkt daarom niet af van de vorige rapportage.

Onderdak

Een van de meest verwoestende effecten van Tyfoon Haiyan op de gemeenschappen in de eilandengroep was de schade aan huizen en andere onderkomens. Veel huizen waren zelfs compleet verdwenen. Dat liet de families achter, kwetsbaar in weer en wind. World Vision deelde direct zeilen en touw uit om de nog staande onderkomens waterdicht en daarmee tijdelijk weer bewoonbaar te maken. Daarna distribueerde World Vision gereedschap, zoals hamers en spijkers, wat mensen in staat stelde weer een huis op te bouwen. De onderdak

kits en de gereedschap sets zijn uitgedeeld aan respectievelijk 4.570 en 5.386 families in Leyte, Cebu en Panay Island.

Tegelijkertijd heeft World Vision mensen voorzien van basis huishoudelijke goederen. Want die waren verloren geraakt toen de tyfoon over het land raasde. Bovenop de voorzieningen om een onderdak te maken, heeft World Vision aan 5.861 families dekens, muskietennetten, slaapmatten en blikopeners uitgedeeld.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	22.850 mensen (4.570 huishoudens) helpen met tijdelijk onderdak, door distributie van: <ul style="list-style-type: none"> • nood onderdak kits met daarin twee zeilen en een rol touw; • gereedschapsets met daarin een zaag, een schop, een schop, een snoeischaar, spijkers, een klauwhamer, een rolmaat en een breekijzer. En 22.850 mensen (4.570 huishoudens) voorzien van huishoudelijke spullen door distributie van: <ul style="list-style-type: none"> • 2 dekens, 1 muskietennet, 2 plastic slaapmatten en een blikopener.
Resultaat tot 31-07-2015	<ul style="list-style-type: none"> • 4.570 huishoudens hebben een onderdak set ontvangen • 5.389 huishoudens hebben een gereedschap set ontvangen • 5.861 huishoudens hebben basis huishoudelijk spullen ontvangen
Besteed bedrag tot 31-07-2015	€ 416.727

Toelichting op afwijkingen van het plan:

Bij de aanschaf van de hulpgoederen bleek de prijs lager dan gebudgetteerd. Daarom kon World Vision 817 families meer voorzien van een gereedschap set. En nog eens 1.291 families meer dan gepland, werden voorzien van basis huishoudelijke spullen dankzij de bijdrage van Giro555.

Water en sanitaire voorzieningen

Door de tyfoon zijn veel families hun bezittingen verloren. Zowel de wind als de vloedgolf hebben veel spullen laten verdwijnen. De vloedgolf en de overvloedige regenval tijdens de tyfoon zorgden ook voor grote plassen in het landschap. World Vision heeft hygiënekits uitgedeeld en gaf voorlichting over persoonlijke hygiëne. Daardoor hielden mensen zichzelf schoon en dat verminderde het risico op ziektes. 8.443 Families in Leyte, Noord Cebu en Panay hebben een hygiëne kit ontvangen. Een hygiënekit bestaat uit zeep, tandenborstels, tandpasta, maandverband, ondergoed, een nagelschaar en een handdoek.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	22.850 getroffen mensen (4.570 families) voorzien van: <ul style="list-style-type: none"> • Hygiënekits met daarin 10 stukken badzeep, 4 stukken zeep om kleding mee te wassen, 6 tandenborstels, 2 tubes tandpasta, 2 pakken maandverband, 2 onderbroeken voor mannen en 3 voor vrouwen, 3 nagelschaartjes en een handdoek.
Resultaat tot 31-07-2015	<ul style="list-style-type: none"> • 8.443 families hebben een hygiënekit ontvangen
Besteed bedrag tot 31-07-2015	€ 156.425

Toelichting op afwijkingen van het plan:

Bij de aanschaf van de hygiënekits bleek de prijs lager dan gebudgetteerd. Daarom was het mogelijk een hoger aantal gezinnen te helpen met de bijdrage van Giro555 dan gebudgetteerd. Met de hygiënekits werden daarom 3.873 meer families bereikt dan gepland.

Het noodhulp programma van World Vision is ingedeeld in vier zones met regionale sub kantoren op West Leyte, Oost Leyte, Panay en Noord Cebu. In Cebu city werd een response kantoor opgezet voor de coördinatie van de hele World Vision-operatie. Vanuit deze kantoren werden alle programma's gecoördineerd en uitgevoerd. World Vision heeft het GRRT ingezet dat is opgevolgd door lokale en internationale staf. Meer dan 30% van de staf van World Vision Philippines heeft op enig moment bijgedragen aan het noodhulp programma. De kantoren, ondersteuning en staf die een bijdrage leveren aan meer dan 5 verschillende projecten zijn als PMS opgevoerd.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555

Besteed bedrag tot 31-07-2015	€ 57.199
-------------------------------	----------

Uitdagingen en beperkingen

Beeld: Cecil Laguardia

De vrouwen van het Gibitngil eiland bij Cebu zijn weerbaar: ze ontvingen hulp, maar hielpen ook mee bij het uitdelen van gereedschap

Beeld: Cecil Laguardia

Een familie laadt de door Giro555 gefinancierde gereedschap set op hun boot.

De eerste uitdaging voor deze hulpoperatie was de enorme afmeting van het rampgebied. Daardoor was het een grote uitdaging om de goede spullen op de juiste tijd op de juiste plaats te krijgen. Aan het begin van de noodhulp kwam daar de beperkte transport capaciteit (zowel op het land in auto's en vrachtwagens als op zee met plekken op veerboten) bij. Op de veerboten was de verhouding vraag aanbod 25-60 staat tot 1. De noodzaak van het transporteren van goederen over zowel land als zee om het doel te bereiken voegde nog een laag aan de complexiteit toe.

Een tweede uitdaging in deze interventie is de vraag naar duurzame oplossingen. De noodhulp die door Giro555 gefinancierd was, was gericht op overleven. Een dak boven het hoofd en een mat om op te slapen waren de eerste levensbehoeften en daarin is voorzien. Maar voor de Filipijnen was Haiyan niet de laatste tyfoon. De wederopbouwfase wordt door World Vision gebruikt om programma's gericht op de beperking van de schade van tyfoons uit te voeren. Zo worden hulp voorraden aangelegd op strategische plekken en worden stormvaste huizen gebouwd.

Thema's in de hulpverlening

Samenwerking & coördinatie

World Vision coördineert de hulpoperatie met de lokale en de nationale overheid, de VN, internationale donoren en de andere NGO's. World Vision is een actieve deelnemer aan de clusters van de VN die voor dit programma relevant zijn en nam deel aan verschillende door de VN georganiseerde assessments.

Bij het uitvoeren van de plannen heeft World Vision een breed scala aan betrokkenen geconsulteerd. De lokale, provinciale en nationale overheid met hun diverse ministeries zijn altijd betrokken geweest. De VN werd ook geconsulteerd en geïnformeerd over onze operaties net als andere NGO's. Memorandums van overeenstemming zijn getekend met de verschillende overheidsorganen om onze betrokkenheid vorm te geven.

Een belangrijke vorm van coördinatie vond plaats in het VN cluster systeem. World Vision heeft voor het uitvoeren van het onderdak en hulpgoederen project overlegd in het onderdak cluster. Voor de distributie van hygiënekits werd aansluiting gezocht bij het WASH cluster. Verder vond coördinatie over verantwoording naar de getroffen bevolking en communicatie met de gemeenschappen plaats in VN verband. Door actief bij te dragen aan deze coördinatie zorgen de hulporganisaties er samen voor dat de hulp op de juiste plaats op het juiste moment terecht komt en dat er geen plaatsen zijn die dubbel krijgen en andere die niets krijgen.

De lange ervaring van World Vision Philippines en de lokale betrokkenheid via de streekontwikkelingsprogramma's gaven World Vision de kans om goede werkrelaties met de lokale overheden te ontwikkelen tijdens de response. World Vision is een welbekende organisatie in de Filipijnen en de feedback die wij ontvingen van de overheidsfunctionarissen op verschillende niveaus was uitermate positief.

Verantwoording

World Vision onderkent dat het belangrijk is om de gemeenschap in het ontwerp en de uitvoering van het noodhulpprogramma te betrekken. Het doel daarvan is dat het project wordt ontworpen naar de wensen van de mensen, in overleg met de lokale overheid zodat het maximale impact kan bereiken. De gemeenschappen zijn betrokken bij dit project vanaf de eerste onderzoeken tot de laatste monitoring. De lokale bevolking heeft meegeholpen in de uitvoering van dit project. Een voorbeeld hiervan zijn de vrouwen die meehielpen bij de distributie van de goederen (zie fotobox).

De gemeenschappen en de families in de Filipijnen zijn niet passief bij het ontvangen van hulp. World Vision heeft hen bijvoorbeeld met de onderdaksets en de gereedschapsets voorzien van de materialen om in hun eigen onderdak te voorzien. Daarnaast hebben ze altijd de kans gekregen om commentaar te geven op de plannen. In de eerste 90 dagen van het noodhulpprogramma stonden suggestie boxen, helpdesks, een sms-systeem en andere vraagbaak methodes ter beschikking van de mensen. World Vision gebruikte de feedback actief om het programma te verbeteren en aan te passen.

Kwetsbare groepen

Het World Vision noodhulp programma is het resultaat van een gedegen analyse van assessment rapporten en andere data. De selectiecriteria die zijn ontwikkeld voor dit programma zorgen ervoor dat de meest kwetsbare mensen het eerste hulp krijgen. De gemeenschappen die geselecteerd werden behoren tot degenen die het zwaarst getroffen waren (aan de kust, in het pad van de tyfoon en in gebieden waar aardverschuivingen voorkomen). Vervolgens werd op dorsniveau onderscheid gemaakt waardoor de huishoudens met zwangere gezinsleden, of zonder mannelijk gezinshoofd, gezinnen met een kind als oudste gezinslid, gezinnen met ouderen of ernstig zieken, gezinnen met gehandicapten en gezinnen met kinderen onder de vijf jaar oud als eerste geholpen werden.

Toekomst hulpverlening

De wederopbouwfase na Haiyan staat voor World Vision in het teken van “*building back better*”. Na de noodhulpfase zijn er nog mensen die zelf niet in staat zijn een onderkomen te bouwen. De kwetsbare doelgroepen krijgen daarom aandacht bij het bouwen van huizen. De hygiëne campagne die de eerste distributies vergezeld blijft ook doorlopen in samenwerking met de gezondheidszorgafdeling van de lokale overheden. Daarnaast werkt World Vision met bijdrages van andere donoren verder aan de aanleg van drinkwater-systemen.

3. Lijst met afkortingen

ACCORD	Assistance and Cooperation for Community Resilience and Development!
ACT	Action by Churches Together
ASEAN	Associatie van Zuidoost Aziatische landen
CLTS	Community Led Total Sanitation / methode om
ERU	Rampenbestrijdingseenheden
FESIFFA	Federatie van Sicogon eiland Boeren en Vissers Associatie
GRRT	Global Rapid Response Team
ICCO	Interkerkelijke Coördinatie Commissie Ontwikkelingssamenwerking
ICRC	Internationale Comité van het Rode Kruis
IEHK	Inter-Agency Emergency Health Kit / kit met medicijnen en medische apparatuur
IFRC	Internationale Federatie van het Rode Kruis en de Rode Halvemaan
INGO	Internationale niet-gouvernementele organisatie
LDRRCM	Locale Disaster Risk Reducation and Management Councils
LGU	Locale gouvernementele units / gemeenten
MEL / MEAL	Monitoring, Evaluatie en Leren
MvO	Memorandum van Overeenstemming
NFI	non-food items/ huishoudelijke artikelen
NGO	niet-gouvernementele organisatie
PASSA	Participatory Approach to Safe Shelter Awareness
PDRA	Participation Disaster Risk Assessment
PHP	Filipijnse munteenheid Pesos
PRC	Philippines Red Cross
SHO	Stichting Samenwerkende Hulporganisaties
TdH	Terre des hommes
TESDA	Technical Education and Skills Development Authority
UN	United Nations
VN	Verenigde Naties
WaSH	Water, Sanitatie en Hygiëne

Colofon

Uitgave Stichting Samenwerkende Hulporganisaties (SHO)
© Den Haag, november 2015

Contact

Voor vragen of meer informatie over Giro555 kunt u terecht op 070-4455699
of via info@giro555.nl